

ARBEIDERNES FAGLIGE LANDSORGANISASJON

18. ORDINÆRE KONGRESS

10.—16. mai 1953

DAGSORDEN MED FORSLAG
OG FORRETNINGSORDEN



OSLO 1953 — ARBEIDERNES AKTIETRYKKERI

18. ORDINÆRE KONGRESS

10.—16. mai 1953

DAGSORDEN MED FORSLAG
OG FORRETNINGSORDEN



Dagsorden til Kongressen 1953.

1. *Kongressens åpning.*
2. *Kongressens konstituering.*
 - a) Fullmaktenes godkjennelse.
 - b) Vedtakelse av dagsorden og forretningsorden.
 - c) Valg av 4 ordstyrere og 4 sekretærer.
 - d) Valg av redaksjonskomité og valgkomité.
3. *Beretninger, regnskaper og revisjonsrapporter for årene 1949, 1950, 1951 og 1952.*
4. *Endringer i Landsorganisasjonens vedtekter.*
5. *Organisasjonsspørsmål.*
 - a) Samorganisasjonenes framtidige organisasjonsform.
 - b) Andre organisasjonssaker.
 - c) Forsamlingslokaler.
6. *Tariffspørsmål.*
 - a) Den økonomiske og faglige situasjon.
 - b) Fagorganisasjonens tariffpolitikk.
 - c) Hovedavtalen med Norsk Arbeidsgiverforening.
 - d) Produksjonsutvalgene.
 - e) Avtalen med Den Kooperative Tarifforening.
 - f) Retningslinjer for behandling av interesselvister og rettstvister i arbeiderforetak.
7. *Internasjonale faglige spørsmål.*
8. *Trygging av freden.*
 - a) Fred med frihet.
 - b) Organisasjonen FOLK OG FORSVAR.
9. *Fagorganisasjonen og kooperasjonen.*
10. *Diverse innkomne forslag.*
11. *Valg.*

Forretningsorden.

1. Møtets forhandlinger er offentlige i den utstrekning kongressen ikke vedtar noe annet. Dagsordens punkt 3, 4 og 6 behandles for lukkede dører.

Adgangskort for representanter, innbudte, pressen og tilhørere utstedes av sekretariatet.

2. Til å lede møtet velges 4 ordstyrere. Ordstyrerne ordner innbyrdes møtenes ledelse. Til å føre protokollen velges 4 sekretærer.
3. Møtene holdes fra kl. 9.30 til kl. 13 og fra kl. 15 til kl. 18.00.
4. Ingen har rett til å få ordet mer enn 2 ganger i samme sak. Med unntak for innledningsforedrag begrenses taletiden til 10 min. første og 5 min. annen gang. Ordstyreren har for øvrig, når han finner det påkrevd, rett til å stille forslag til ytterligere tidsbegrensning og strek med de inntegnede talere. Til forretningsorden gis ingen ordet mer enn 1 gang og høyst 1 minutt til hver sak.

Talerne skal tale fra den bestemte plass i salen.

5. Forslag må leveres skriftlig til ordstyreren, undertegnet med vedkommendes navn og navnet på den organisasjon han representerer. *Innsendte forslag som ikke opptas av noen representant bortfaller. Likeledes bortfaller forslag som opptas, men som på forespørsel fra ordstyreren ikke får noen støtte fra andre organisasjoners representanter.*

Intet nytt forslag kan opptas etter at det er besluttet satt strek med de inntegnede talere. Forslag som ingen forbindelse har med de på dagsorden oppførte saker, kan ikke behandles.

6. Alle saker avgjøres med alminnelig flertall. I tvilstilfelle, eller når 30 representanter forlanger det, foregår avstemningen ved navneoppprop.
7. I protokollen innføres kun forslag, avstemninger og vedtak.
8. Protokollen leses opp ved hvert møtes begynnelse og for siste møte ved dets avslutning.

Henvisninger

Valg av representanter til kongressen.

Landsorganisasjonens vedtekter § 5, Kongressen, har følgende bestemmelse når det gjelder valg av representanter:

«Valg av representanter kan ikke finne sted før dagsordenen er lagt fram for de som skal delta i valget av representanter.

Til drøfting av kongressens dagsorden og valg av representanter skal det holdes særskilt møte blant de som har stemmerett.»

De i dagsorden trykte forslag har fortløpende nummer etter rekkefølgen i den oppsatte dagsorden.

De innsendte forslag fra avdelingene er oppført forbundsvis og har vanlige typer, som nr. 1.

Forbundsstyrenes uttalelser er inntatt i *kursiv*.

Innstillinger fra sekretariatet har fete typer som **nr. 42**.

For å finne fram til et bestemt forslag, ser en først på den oppførte dagsorden og nummeret finnes da under hovedpunktet.

Dagsordens punkt 4.

Endringer i Landsorganisasjonens vedtekter.

Innkomne forslag fra forbundene

§ 1.

FORMAL

NORSK ARBEIDSMANNSFORBUND

Malmö Gruvearbeiderforening foreslår:

Nr. 1

Foreningen motiverer sitt forslag til forandringer i etterfølgende paragrafer med at bestemmelsesretten føres tilbake til medlemmene, og at man på den måten nærmer seg demokratiet betraktelig.

Punkt 3 a. Forslag om å stryke ordene: «hvor dette kan bidra til å fremme produksjonen».

Forbundets standpunkt:

Kan ikke anbefales vedtatt.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 20 — Bærum Bygningsarbeiderforening foreslår:

Nr. 2

§ 1, punkt 2 endres til:

«A. å arbeide for å sikre lønnsstakerne kontroll og innflytelse i næringslivet.

B. for sosialisering av produksjonen og omsetningen.

C. for en utvikling som tar sikte på å gjennomføre den sosialistiske samfunnsordning.»

Punktene 3 og 4 utgår.

Motivering:

Formålsparagrafen må få igjen sitt tidligere innhold som er i overensstemmelse med arbeiderklassens fremtidsperspektiver.

Nr. 3 *Avd. 289 — Stavanger Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening* foreslår:

§ 1, punkt 2 endres til å lyde:

«Å arbeide for å sikre friheten, freden og rettssikkerheten og bygge ut den demokratiske styreform slik den har utviklet seg i Norge.»

Nr. 4 *Avd. 316 — Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen* foreslår:

§ 1, punkt 2 foreslåes endret til:

«å arbeide for å ivareta lønsmottakernes rettssikkerhet og frihet, bekjempe lovforslag som begrenser arbeiderklassens organiserte handlefrihet, og arbeide for at slike lover avskaffes.»

§ 1, punkt 3 foreslåes endret til:

«å arbeide for å gjennomføre en sosialistisk samfunnsordning ved bl. a.:

- A. å motarbeide samfunnssystem som opprettholder og beskytter utbytting av arbeidskraften.
- B. ved opplysningsarbeid og på annen måte dyktiggjøre medlemmene til å føre klassekamp.
- C. å arbeide for at bedrifter og virksomheter blir overført til samfunnseie i de tilfelle dette kan sikre og fremme lønsmottakernes kår.»

§ 1, punkt 4 foreslåes endret til:

«Å sikre lønsmottakerne en reell innflytelse i næringslivet og bestemmelsesrett over bedriftene.»

§ 1, punkt 5 foreslåes gitt følgende tilføyelse:

«— i forhold til og overfor det kapitalistiske samfunnssystem —.»

§ 1, punkt 9 a, foreslåes endret til:

«Å arbeide for internasjonal faglig enhet ved å bidra til å samle hele verdens arbeidere i en faglig internasjonal organisasjon.»

§ 1, punkt 9 b.

«Ved økonomisk og moralsk støtte mellom Landsorganisasjonen og fagforbundene og med andre lands fagorganisasjoner bidra til at lønsmottakernes behovskrav gjennomføres.»

Forbundsstyrets innstilling:

Ad forslag fra avd. 20 — Bærum:

Forslaget ansees dekket ved någjeldende formålsparagraf.

Ad forslag fra avd. 289 — Stavanger:

En anser det som en selvfølge at Landsorganisasjonen innenfor den naturlige samfunnsmessige ramme også beskjeftiger seg med fredsproblemene. Spørsmålet om frihet og fred er imidlertid så sammenvevet at det skulle være unødvendig med tekstendring i formålsparagrafen, for at Landsorganisasjonen skulle ha adgang til å behandle spørsmål som har relasjon til fredssaken.

Ad forslag fra avd. 316 — Bergen:

Bortsett fra forslaget til endring i vedtektenes § 1, punkt 5, anser en avdelingens forslag for å være dekket ved den någjeldende formålsparagraf.

Vedr. forslaget om tilføyelse til punkt 5, oppfatter en dette slik at fagorganisasjonen ikke skulle ha til oppgave å arbeide for sikring av en fri og uavhengig status under ethvert samfunnssystem, men kun under det kapitalistiske, noe som i dag er bestemt i formålsparagrafen. En må ta avstand fra forslaget, idet det må være en selvfølge at fagorganisasjonen arbeider for en fri og uavhengig stilling under ethvert samfunnssystem.

NORSK CENTRALFORENING FOR BOKTRYKKERE

Oslo typografiske forening foreslår:

Nr. 5

Punkt 2:

«Å arbeide for å ivareta lønnsinntakernes rettssikkerhet og frihet, kjempe mot lovforslag som begrenser arbeiderklassens organiserte handlefrihet, og for så vidt det eksisterer, kreve og arbeide for at slike lover avskaffes.»

Punkt 3:

«Å arbeide for å gjennomføre en sosialistisk samfunnsordning ved bl. a.:

- a) å motarbeide ethvert samfunnssystem som opprettholder og beskytter utbytting av arbeidskraften,
- b) ved opplysningsarbeid og på annen måte dyktiggjøre medlemmene til å føre klassekamp,
- c) å arbeide for at bedrifter og virksomheter blir overført til samfunnseie.»

Norsk Centralforening for Boktrykkes hovedstyre gir sin tilslutning til forslaget.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Nr. 6 *Avd. 74, Kragerø foreslår:*

Vedrørende punkt 2, sålydende:

«Arbeide for å ivareta lønsmottakernes rettssikkerhet og frihet, kjempe mot loven som begrenser organisertes handlefrihet, og for så vidt de eksisterer, kreve og arbeide for at slike lover oppheves.»

Forbundsstyret tiltrer forslaget fra avdeling 74.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Forslag fra dette forbunds avdelinger:

Pkt. 2.

Nr. 7 *Avd. 2, Oslo, foreslår dette punkt endret slik:*

«Å arbeide for å sikre friheten og rettssikkerheten og legge grunnlaget for en sosialistisk styreform i Norge.»

Motivering:

Det har alltid vært L.O.s formål å arbeide for en sosialistisk samfunnsordning, og det bør derfor også komme klart fram i L.O.s formål. Forannevnte formål kan ikke dekkes med å ombytte med ordet demokrati.

Nr. 8 *Avd. 41, Fredrikstad, foreslår:*

«Å føre et målbevisst arbeid for fredssaken og for å sikre friheten, rettssikkerheten og det nasjonale sjølstende.»

Motivering: Ingen.

Avd. 13, Fredrikstad, foreslår:

Nr. 9

Punkt 2 lyder:

«Å arbeide for å sikre friheten, rettssikkerheten og å bygge videre ut den demokratiske styreform slik den har utviklet seg i Norge.»

Avdelingen foreslår at dette punkt utgår og erstattes med:

«Å arbeide for å ivareta lønsmottakernes rettssikkerhet og frihet, bekjempe lovforslag som begrenser arbeiderklassens organiserte handlefrihet, og for så vidt det eksisterer, kreve og arbeide for at slike lover avskaffes.»

Motivering: På kongressen.

Avd. 34, Sandefjord, foreslår:

Nr. 10

Punkt 2 lyder:

«Å arbeide for å sikre friheten, rettssikkerheten og bygge ut den demokratiske styreform slik den har utviklet seg i Norge.»

Avdelingen foreslår følgende tilføyelse:

«Å bekjempe lovforslag som vil medføre til at medlemmene får sin medbestemmelsesrett forringet.»

Motivering: Ingen.

Pkt. 3.

Avd. 1, Oslo, (klubb Skabo), foreslår dette punkt endret slik:

Nr. 11

«Å arbeide for gjennomføring av det sosialistiske samfunnssystem ved bl. a.:

- a) At bedrifter og virksomheter blir overført til samfunnseie, hvor dette kan bidra til å fremme produksjonen, bedre lønsmottakernes kår og den alminnelige velstand i samfunnet og motarbeide det kapitalistiske samfunnssystem som opprettholder og beskytter utbytting av arbeiderklassen.
- b) Ved opplysningsarbeid og på annen måte dyktiggjøre medlemmene til å føre klassekamp.
- c) Å sikre lønsmottakerne en tilfredsstillende innflytelse i næringslivet.»

Motivering: Ingen.

Avd. 3, Oslo, (klubb Skabo), foreslår nøyaktig det samme som avdeling 1, Oslo. (Se ovenfor.)

Nr. 12

Motivering: Ingen.

- Nr. 13 *Avd. 41, Fredrikstad*, foreslår følgende endring:
- «Å arbeide for gjennomføringen av det sosialistiske samfunn ved bl. a.:
- a) At bedrifter, bank- og forsikringsvesen og de dertil skikkede naturrikdommer overføres i samfunnseie.
 - b) Arbeidernes bestemmelsesrett i produksjon og omsetning lovfestes.»

Motivering: Ingen.

- Nr. 14 *Avd. 13, Fredrikstad*, foreslår:
- Punkt 3 lyder:
- «Å arbeide for gjennomføring av økonomisk demokrati ved bl. a.:
- a) At bedrifter og virksomheter blir overført til samfunnseie hvor dette kan bidra til å fremme produksjonen, bedre lønsmottakernes kår og den alminnelige velstand i samfunnet.
 - b) Å sikre lønsmottakerne en tilfredsstillende innflytelse i næringslivet.»
- Avdelingen foreslår at ovenstående utgår og erstattes med:
- «Å arbeide for å gjennomføre en sosialistisk samfunnsordning ved bl. a.:
- a) Å motarbeide det nåværende samfunnssystem som opprettholder og beskytter utbytting av arbeidskraften.
 - b) Ved opplysningsarbeid og på annen måte dyktiggjøre medlemmene til å føre klassekamp.
 - c) Å arbeide for at bedrifter og virksomheter blir overført til samfunnseie, hvor dette kan sikre og fremme lønsmottakernes kår.»

Motivering: På kongressen.

- Nr. 15 *Avd. 2, Oslo*, foreslår pkt. 3 endret til:
- «Å arbeide for å gi arbeiderne andel i utbyttet og ledelse av de forskjellige arbeidsplasser.»

Samme avdeling foreslår pkt. 3, b, endret slik:

«I samarbeid med den politiske arbeiderbevegelse å virke for sosialisering av produksjon og omsetning.»

Motivering:

Det har alltid vært L.O.'s formål å arbeide for en sosialistisk samfunnsordning, og det bør derfor også komme klart fram i

L.O.'s formål. Forannevnte formål kan ikke dekkes med å ombytte med ordet demokrati.

Pkt. 4.

Avd. 2, Oslo, foreslår dette punkt endret til:

Nr. 16

«Å arbeide for å skape større velstand og en rettferdigere fordeling av samfunnsgodene for det arbeidende folk.»

Motivering:

Det har alltid vært L.O.'s formål å arbeide for en sosialistisk samfunnsordning, og det bør derfor også komme klart fram i L.O.'s formål. Forannevnte formål kan ikke dekkes med å ombytte med ordet demokrati.

Avd. 41, Fredrikstad, foreslår:

Nr. 17

«Å arbeide for at fagorganisasjonen alltid er fri og uavhengig, og hvor det enkelte medlems bestemmelsesrett er ukrenkelig.»

Motivering: Ingen.

Avd. 13, Fredrikstad, foreslår:

Nr. 18

Punkt 4 lyder:

«Å arbeide for en samfunnsutvikling som tar sikte på å skape større velstand og en rettferdig fordeling av samfunnsgodene.»

Avdelingen foreslår at dette utgår og erstattes med:

«Å sikre lønsmottakerne en reell innflytelse i næringslivet og bestemmelsesrett i bedriftene.»

Motivering: På kongressen.

Pkt. 5.

Avd. 13, Fredrikstad, foreslår:

Nr. 18 a

Punkt 5 lyder:

«Å arbeide for at fagorganisasjonen alltid er fri og uavhengig.»

Avdelingen foreslår at det til dette punkt tilføyes følgende:

«I forholdet til og overfor det kapitalistiske samfunnssystem.»

Motivering: På kongressen.

Pkt. 7.

Nr. 19 *Avd. 41, Fredrikstad*, foreslår følgende tekst:

«Arbeiderklassens rett til tidsmessige forsamlingslokaler lovfestes og bekostes av samfunnet.»

Motivering: Ingen.

Pkt. 9.

Nr. 20 *Avd. 13, Fredrikstad*, foreslår:

Punkt 9 lyder:

«Å holde ved lag og utvikle det internasjonale samarbeid og arbeide for gjensidig økonomisk støtte mellom Landsorganisasjonen, forbundene og andre lands faglige organisasjoner.»

Avdelingen foreslår: Dette utgår og erstattes med:

- «a) Å arbeide for internasjonal faglig enhet ved å bidra til å samle hele verdens arbeidere (lønnsmottakere) i en faglig internasjonal organisasjon.
- b) Å utvikle det internasjonale faglige samarbeid, ved i første rekke å utvide dette overfor de sosialistiske og folkedemokratiske land.
- c) Ved økonomisk og moralsk støtte mellom Landsorganisasjonen og fagforbundene og med andre lands faglige organisasjoner, bidra til at lønnsmottakernes krav kan gjennomføres tilfredsstillende.»

Motivering: På kongressen.

Pkt. 10.

Nr. 21 *Avd. 41*, foreslår:

«Solidaritet med kolonifolkets frigjøringskamp.»

Motivering: Ingen.

Anmerkning.

Nr. 22 *Avd. 41, Fredrikstad*, foreslår dessuten følgende:

«Formålsparagrafens punkter nr. 1, 5, 6, 8 og 9 opprettholdes.»

Hovedstyrets uttalelse:

De foranstående forslag til endringer i L.O.'s vedtekter i § 1 finner hovedstyret i alt vesentlig dekket av de nåværende bestemmelser ved den utforming § 1 nå har.

Dette gjelder også forslaget fra avdeling 41 vedrørende bank- og forsikringsvesen.

For at dette skal komme tydeligere fram, vil hovedstyret anbefale at § 1, punkt 3, a, første linje, tilføyes etter ordet — virksomheter — «herunder bank- og forsikringsvesen». Nr. 23

NORSK JERNBANEFORBUND

Vestbanenes Verkstedarbeiderforening, Drammen, foreslår: Nr. 24

«Punkt 2.

Å arbeide for å ivareta lønsmottakernes rettssikkerhet og frihet og bekjempe lovforslag som begrenser arbeiderklassens organiserte handlefrihet.

Punkt 3 a.

Å motarbeide utbytting av arbeidskraften. Aktivt virke for sosialisering av produksjon og omsetning hvor dette kan sikre og fremme lønnstakernes kår og den alminnelige velstand. Ved opplysningsarbeid og på annen måte dyktiggjøre medlemmene for denne oppgave.

Punkt 4.

Å arbeide for en rettferdig fordeling av samfunnsgodene, sikre lønns-takerne en reell innflytelse i næringslivet og bestemmelsesrett i bedriftene.»

Forbundsstyret besluttet ved behandlingen av forslaget i sitt møte 1. ds. ikke å anbefale forslaget overfor Landsorganisasjonen.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Pkt. 1.

Avd. 44, Tyssedal, foreslår følgende:

Nr. 25

«Den har til formål å arbeide for at de tilsluttede forbund blir ledet etter felles faglige retningslinjer for ved gjensidig solidarisk samvirke å skape enhet og kraft i arbeidet for å fremme lønnstakernes faglige, økonomiske, sosiale og kulturelle interesser.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret finner ingen grunn til å tiltre foreningens forslag, da det mener at de nåværende bestemmelser fullt ut dekker det foreningen mener.

Pkt. 2.

Nr. 26 *Avd. 29, Moss*, foreslår følgende:

«— å arbeide for å ivareta lønsmottakernes sikkerhet og frihet, bekjempe lovforslag som begrenser arbeiderklassens organiserte handlefrihet, og for så vidt det eksisterer, arbeide for at slike lover avskaffes.»

Nr. 27 *Avd. 44, Tyssedal*, foreslår følgende:

a) å arbeide for frihet, rettssikkerhet og å bygge ut den demokratiske styreform, slik at den fører fram til sosialistisk samfunnsordning i Norge.

b) å sikre lønnstakernes interesser ved å få opphevd lønnsnemndsloven og tukthusloven (§ 40), og at de sikres bestemmende innflytelse i næringslivet.»

Nr. 28 *Avd. 112, Vallø*, foreslår følgende:

«— å arbeide for fred og sikre friheten, rettssikkerheten og å bygge videre ut en demokratisk styreform.»

Motivering:

Spørsmålet om fred er et så viktig spørsmål for de fagorganiserte arbeidere at vi mener det bør komme tydelig fram i vedtektene.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret finner ingen grunn til å tiltre foreningenes forslag, da det mener at de nåværende bestemmelser fullt ut dekker det foreningene mener.

Pkt. 3.

Nr. 29 *Avd. 29, Moss*, foreslår følgende:

«— å arbeide for å gjennomføre en sosialistisk samfunnsordning ved blant annet:

- a) å motarbeide den nåværende samfunnsordning som opprettholder og beskytter utbytting av arbeidskraften.
- b) ved opplysningsarbeid og på annen måte dyktiggjøre medlemmer til å føre klassekamp.
- c) å arbeide for å føre bedrifter og virksomheter over til samfunnsseie, hvor dette kan sikre lønnstakernes kår.»

Avd. 44, Tyssedal, foreslår følgende:

Nr. 30

«— å arbeide for at landets bankvesen, forsikringselskaper, skogbruk, bergverksdrift, elektrisitetsverker, vannfallsrettigheter, land-, sjø- og lufttransport og viktige bedrifter i produksjonen overføres til samfunnseie, for derigjennom å fremme produksjonen, bedre lønns-takernes kår og den alminnelige velstand i samfunnet.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret finner ingen grunn til å tiltre foreningenes forslag, da det mener at de nåværende bestemmelser fullt ut dekker det foreningene mener.

Pkt. 4.

Avd. 29, Moss, foreslår:

Nr. 31

«— å sikre lønnsinntakene en reell innflytelse i næringslivet og bestemmelsesrett i bedriftene.»

Avd. 44, Tyssedal, foreslår:

Nr. 32

«— å arbeide for, gjennom samfunnsutviklingen, å skape velstand og en rettferdig fordeling av samfunnsgodene.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret finner ingen grunn til å tiltre foreningenes forslag, da det mener at de nåværende bestemmelser fullt ut dekker det foreningene mener.

Pkt. 5.

Avd. 29, Moss, foreslår:

Nr. 33

«— å arbeide for at fagorganisasjonen alltid er fri og uavhengig i forholdet til, og overfor, det kapitalistiske samfunnssystem.»

Forbundsstyrets innstilling:

Da forbundsstyret er av den oppfatning at forslaget karakteriserer seg selv, finner vi det unødvendig å ta standpunkt til det.

Pkt. 9.

Nr. 34

Avd. 29, Moss, foreslår:

«a) å arbeide for en internasjonal faglig enhet ved å bidra til å samle alle verdens arbeidere i en faglig internasjonal organisasjon.

- b) å utvikle det internasjonale faglige samarbeidet ved i første rekke å utvide dette overfor de sosialistiske og demokratiske land.
- c) ved økonomisk og moralsk støtte mellom LO og fagforbundene og med andre lands faglige landsorganisasjoner bidra til at lønns-takernes krav kan gjennomføres tilfredsstillende.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret finner ingen grunn til å tiltre foreningens forslag, da det mener at de nåværende bestemmelser fullt ut dekker det foreningen mener.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 35

Oslo Sporveisarbeideres Forening, foreslår:

Punkt 2 sløyfes.

Ny redigering:

«Arbeidet for å sikre friheten, rettssikkerheten og legge grunnlaget for en sosialistisk styreform i Norge.»

Elektrisitetsverkets Arbeiderforening, Oslo, foreslår:

«Den tidligere opphevede sosialistiske formålsparagraf gjeninnføres i sin helhet.»

Motivering:

Ved å fjerne det sosialistiske innhold i formålsparagrafen rev kongressen i 1949 vekk det som helt fra begynnelsen av har vært det ideologiske grunnlag for arbeiderbevegelsens kamp for bedre levevilkår og for et bedre samfunn.

Det er erstattet med noen punkter av mer eller mindre svevende innhold som ikke kan være egnet til å danne grunnlaget for L.O.'s virksomhet, og slett ikke er egnet til å erstatte arbeiderbevegelsens sosialistiske ideologi.

Forretningsutvalgets innstilling:

Forslaget oversendes sekretariatet.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 36

Avd. 2, Torp Fagforening og

Avd. 67, Hurum Cellulosearbeiderforening, foreslår at nåværende pkt. 2 utgår og erstattes med nytt punkt 2, sålydende:

«Å arbeide for å ivareta lønsmottakernes rettssikkerhet og frihet, bekjempe lovforslag som begrenser arbeiderklassens organiserte handlefrihet og, for så vidt det eksisterer, kreve å arbeide for at slike lover avskaffes.»

Nåværende punkt 3 i samme paragraf utgår, og erstattes med:

«Å arbeide for å gjennomføre en sosialistisk samfunnsordning ved bl. a.:

- a) Å motarbeide det nåværende samfunnssystem som opprettholder og beskytter utbytting av arbeidskraften.
- b) Ved opplysningsarbeid og på annen måte dyktiggjøre arbeiderne til å føre klassekamp.
- c) Å arbeide for at bedrifter og virksomheter overføres til samfunns-eie hvor dette kan sikre og fremme lønsmottakernes kår.»

Nåværende punkt 4 i samme paragraf utgår, og erstattes med:

«Å sikre lønsmottakerne en reell innflytelse i næringslivet og bestemmelsesrett i bedriftene.»

Nåværende punkt 5 tilføyes:

. . . i forholdet til og overfor det kapitalistiske samfunnssystem.»

Nåværende punkt 9 utgår, og erstattes med:

- a) Å arbeide for internasjonal faglig enhet ved å bidra til å samle hele verdens arbeidere i en faglig internasjonal organisasjon.
- b) Å utvikle det internasjonale faglige arbeidet ved i første rekke å utvide samarbeidet med de sosialistiske og folkedemokratiske land.
- c) Ved økonomisk og moralsk støtte mellom Landsorganisasjonen og fagforbundene og med andre lands faglige organisasjoner, bidra til at lønsmottakernes krav kan gjennomføres tilfredsstillende.»

Avd. 21, Forenede Papirfabrikkers Arbeiderforening, foreslår Nr. 37
at punkt 2, (§ 1), forandres til å lyde:

«Å arbeide for å sikre friheten, rettssikkerheten og gjennomføringen av den sosialistiske samfunnsordning.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene kan ikke tiltres. Forbundsstyret henviser til at vedtektene er vedtatt på forbundets landsmøte i 1951.

NORSK SKOG- OG LANDARBEIDERFORBUND

Nr. 38 *Avd. 50, Heradsbygd Skog- og Landarbeiderforening, foreslår:*

§ 1, punkt 2, som nå lyder slik:

«Å arbeide for å sikre friheten, rettssikkerheten og å bygge videre ut den demokratiske styreform, slik den har utviklet seg i Norge,» utgår og erstattes med:

«Å arbeide for å ivareta lønsmottakernes rettssikkerhet og frihet, bekjempe lovforslag som begrenser arbeiderklassens organiserte handlefrihet, og for så vidt det eksisterer, kreve og arbeide for at slike lover avskaffes.»

«Forbundsstyrets uttalelse:

De nye vedtekter for forbundet som er vedtatt av landsmøtet den 17. til 22. august 1952 faller sammen med vedtektene for L.O. hva angår dette punkt, og forbundsstyret kan ikke gi forslaget sin tilslutning.

Nr. 39 *Avd. 388, Austvatn Skog- og Landarbeiderforening, foreslår:*

«Punkt 2 sløyfes».

Motivering:

Fagorganisasjonen kan ikke godta en styreform som tvangsbinder arbeiderne til en stadig synkende levestandard, samtidig som kapitalkreftene styrker sin stilling ved stadig økende kapitalopphopninger.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslag til endringer i § 1 kan ikke tiltres av forbundet.

Nr. 40 *Jessheim Skog- og Landarbeiderforening, avd. 147, foreslår:*

Punkt 9 lyder nå:

«Å holde ved lag og utvikle det internasjonale samarbeid og arbeide for gjensidig økonomisk støtte mellom Landsorganisasjonen, forbundene og andre lands faglige organisasjoner.»

Dette går ut og erstattes med:

«A. Å arbeide for internasjonal faglig enhet ved å bidra til å samle

hele verdens arbeidere (lønnsmottakere) i en faglig internasjonal organisasjon.

- B. Å utvikle det internasjonale faglige samarbeid, ved i første rekke å utvide dette overfor de sosialistiske og folkedemokratiske land.
- C. Ved økonomisk og moralsk støtte mellom Landsorganisasjonen og fagforbundene og med andre lands faglige organisasjoner — bidra til at lønnsmottakernes krav kan gjennomføres tilfredsstillende.»

Forbundsstyrets innstilling:

De nye vedtekter for forbundet som er vedtatt av landsmøtet den 17.—22. august 1952 faller sammen med vedtektene for L.O. hva angår dette punkt og forbundsstyret kan ikke gi forslaget sin tilslutning.

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Sandefjord og Omegn Transportarbeiderforening, foreslår at Nr. 41
punkt 2, utgår.

Nytt punkt lyder:

«Å arbeide for å ivareta lønnsmottakernes rettssikkerhet og frihet, bekjempe lovforslag som begrenser arbeidernes organiserte handlefrihet, og for så vidt det eksisterer slike lover, arbeide for at disse oppheves .

Motivering:

De eksisterende lover, såsom Lønnsnemndlov, særlover og arbeidsretter, fratår arbeiderne medbestemmelsesretten.

Forbundsstyrets innstilling:

Norsk Transportarbeiderforbund kan ikke anbefale et slikt forslag. L.O. har alltid sett det som en av sine viktigste oppgaver å gå inn for en lovgivningspolitikk som ivaretar arbeidernes interesser.

Fra Sekretariatet:

Paragrafen opprettholdes som nå.

Nr. 42

§ 5.

KONGRESSEN**NORSK BAKER- OG KONDITORFORBUND**

- Nr. 43 *Tromsø Baker- og Konditorsvenners Forening*, foreslår:
 «Fastlønte tillitsmenn kan ikke velges som representanter til Landsorganisasjonens kongresser, men kan møte som observatører.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke anbefale forslaget.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

- Nr. 44 *Avd. 289 — Stavanger Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening*, foreslår:

§ 5, punkt 1, blir endret til:

«Kongressen er Landsorganisasjonens høyeste myndighet og holdes innenfor en periode av 4 — fire — år etter fastsetting av sekretariatet.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget anbefales.

NORSK KOMMUNEFORBUND

- Nr. 45 *Oslo Sporveisbetjenings Forening*, foreslår:

«Forbundets representanter til L.O.'s kongress fordeles på valgkretser. Innenfor valgkretsen foretar foreningene innstilling på representanter og sender denne innstilling til de som leder valget i kretsen.

Der hvor det er stedsstyre, innstiller dette på representanter, og der hvor det ikke er stedsstyre, velger fagforeningen i kretsen en komité som foretar innstillingen. Valget foregår ved uravstemning i kretsen.»

Forretningsutvalgets innstilling:

Forslaget kan ikke anbefales.

Fra Sekretariatet:

Se innstilling fra Sekretariatet om vedtektsendringer.

§ 6.

KONGRESSENS MYNDIGHETSOMRADE**NORSK ARBEIDSMANNSFORBUND**

Malmö Gruvearbeiderforening, foreslår:

Nr. 46

Punkt 2. Forslag om å tilføye følgende:

«Å fastsette lønningene for tillitsmennene i Landsorganisasjonen og Samorganisasjonene. Tillitsmennenes lønninger blir i kongressperioden å regulere i henhold til prisindeksen.»

Forbundets standpunkt:

Den nåværende ordning bibeholdes, hvoretter representantskapet fastsetter lønningene.

Fra Sekretariatet:

Nr. 47

Paragrafen opprettholdes som nå.

§ 9.

REPRESENTANTSKAPETS MYNDIGHETSOMRADE**NORSK ARBEIDSMANNSFORBUND**

Malmö Gruvearbeiderforening, foreslår:

Nr. 48

Punkt 3. Forslag om å la punkt 3 utgå.

Forbundets standpunkt:

Punktet opprettholdes.

NORSK BAKER- OG KONDITORFORBUND

Tromsø Baker- og Konditorsvenners Forening, foreslår:

Nr. 49

«Fastlønte tillitsmenn i Samorganisasjonen skal ikke ha stemmerett, men talerett i saker som angår deres personlige forhold til organisasjonene, såsom lønnsaker etc.»

Forbundsstyret kan ikke anbefale forslaget.

Fra Sekretariatet:

Se innstilling fra Sekretariatet om vedtektsendringer.

§ 10.

SEKRETARIATET

Fra Sekretariatet:

Se innstilling fra Sekretariatet om vedtektsendringer.

§ 11.

SEKRETARIATETS MYNDIGHETSOMRADE

Fra Sekretariatet:

Se innstilling fra Sekretariatet om vedtektsendringer.

§ 14.

TARIFFKRAV OG TARIFFREVISJONER**NORSK BOKBINDER- OG KARTONNASJEARBEIDER-
FORBUND**

Nr. 50 Til L.O.'s vedtekter § 14. Forslag til nytt punkt 6:

«Det påligger forbund som innen sitt område har arbeidere (grupper av arbeidere) hvis arbeid hører inn under andre forbunds bransjeavtaler, å overføre disse grupper av arbeidere til deres bransjeforbund.»

Motivering:

Vi kan peke på at det innenfor Norsk Papirindustriarbeiderforbund finnes mange og til dels store grupper av arbeidere som er beskjeftiget med bokbinder- og kartonnasjearbeid på flere papirfabrikker. F. eks. på Rena Papirfabrikk drives det med pappkassefabrikasjon. På Drammen Paper Mills papirfabrikk drives det med posefabrikasjon. På Buskerud Papirfabrikk drives det med rent bokbinderarbeid, linjering og fremstilling av skrivebøker, m. m.

Disse papirfabrikker, som for det første har billigere papir og kartong ved egen fremstilling, har for det annet dårligere lønns- og arbeidsvilkår for disse arbeidere enn hva våre bransjeavtaler tilsier.

Den foreslåtte tilføyelse til L.O.'s vedtekter, § 14, er derfor i høy grad påkrevet.

Disse arbeidere er ikke, som sine øvrige kolleger i bransjen, sikret ukelønn med helligdagsbetaling, og nyter heller ikke godt av de særbestemmelser som bransjeoverenskomsten har for disse arbeidere. Det er L.O.'s så vel som de enkelte forbunds plikt å sørge for at opparbeidede goder og rettigheter ikke undergraves, men blir til gagn for flest mulig av L.O.'s medlemmer.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Forslag fra:

Nr. 51

Avd. 300, Hilleren Industriarbeiderforening, Bergen,

- » *311, Malersvennenes Forening, Bergen,*
- » *312, Bergen Trevarefabrikkarbeiderforening, Bergen,*
- » *313, Blikkenslagersvennenes Forening, Bergen,*
- » *315, Snekker- og Tømrernes Forening, Bergen,*
- » *316, Sten-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen:*

«Vår(e) forening(er) krever at det prinsipp som er nedlagt i denne paragraf endres således at de enkelte forbund, uten sekretariatets godkjenning, står fritt ved oppsigelse av tariffavtaler eller krav om nye tariffavtaler samt plassoppsigelse og iverksettelse av arbeidsstans. Dette under det uttrykkelige forbehold at forbundet plikter å holde sekretariatet underrettet om utviklingen til enhver tid.»

Motivering:

Vi mener med forslaget at det er urimelig at sekretariatet skal kunne hindre et forbund i dettes selvfølgerige rett og plikt til å ivareta medlemmenes interesser.

Forbundstyrets innstilling:

Forslaget tiltres ikke.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 44, Tyssedal, foreslår:

Nr. 52

«Punkt 1.

Vil et forbund sette fram krav om ny tariffavtale eller si opp en tariffavtale, bør dette forelegges sekretariatet til uttalelse på forhånd.

Sådan melding bør innsendes til sekretariatet 1 måned før kravet blir fremmet eller tariffavtalen blir oppsagt.

Punkt 2.

Plassoppsigelse kan forbundet foreta når sekretariatets uttalelse i saken er innhentet.»

Punkt 3 utgår.

Tidligere punkt 4 blir punkt 3 med følgende ordlyd:

«Sekretariatet kan, om de ikke godkjenner iverksetting av arbeidsstans, gjøre vedtak om nye forhandlinger under ledelse av sekretariatet i samråd med vedkommende forbundsstyre.

Sekretariatet skal også, før det tar endelig avgjørelse, sende saken til avstemning blant de medlemmer som tariffvisten gjelder.»

Punkt 4 som tidligere punkt 5.

Forbundsstyrets innstilling:

Når det gjelder forslaget fra avd. 44, om endring av § 14, er forbundsstyret av den oppfatning at den nåværende § 14 bedre dekker de faktiske forhold.

Vi kan derfor ikke tiltre forslaget fra avd. 44.

NORSK SKOG- OG LANDARBEIDERFORBUND

Nr. 53 *Avd. 388 — Austvatn Skog- og Landarbeiderforening, foreslår:*

Punkt 4 endres til følgende:

«Sekretariatet skal før det tar avgjerd, sende saka til avstemning blant de medlemmer som tariffvisten gjelder. Resultatet av avstemningen er avgjørende for sekretariatets avgjerd.»

Motivering:

Det er avgjørende for fagbevegelsens indre demokrati at medlemmene har den fulle bestemmelsesrett i alle saker.

Nr. 54 *Avd. 143, Gransherad Skog- og Landarbeiderforening, foreslår:*

«Alle forbund tilsluttet L.O. skal ha sine lønnsatser i tariffen revidert etter leviekostnadsindeksen.»

Motivering:

Vår begrunnelse for forslaget er at bestemmelsen om indeksregulering var tatt ut av overenskomsten i skogbruket med S.A. etter Riksmeklingsmannens forslag den 27/8-1952.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er av den mening at spørsmålet om eventuelle bestemmelser om indeksreguleringer må innarbeides i tariff-avtalene i hvert enkelt tilfelle, og hører for så vidt inn under dagsordens punkt 6 b. Forbundsstyret finner ikke på dette tidspunkt å kunne ta standpunkt til om sådant krav skal reises ved tariffrevisjonene i kongressperioden.

Fra Sekretariatet:**Nr. 55****Paragrafen opprettholdes som nå.**

§ 15.

**AVSTEMNING OVER TARIFFORSLAG — ARBEIDSSTANS
NORSK ARBEIDSMANNSFORBUND***Malmo Gruvearbeiderforening foreslår:***Nr. 56**

Punkt 1.

Forslag om å stryke ordene: «skal som regel» i første avsnitt. — Forslag om å tilføye ordene: «de frammøtte», foran ordet medl.

Punkt 2.

Forslag om å tilføye ordet: «frammøtte» foran ordet medl.

Punktene 3 og 4.

Forslag om å la disse punkter gå ut.

Punkt 5.

Forslaget om endring i samsvar med forslagene i punktene ovenfor. Siste setning blir lydende: «For denne avstemning gjelder reglene i det endrede punkt 2.»

Punkt 6.

Forslag om å stryke ordene: «eller å heve en arbeidsstans». Foreslås tilføyd ordene: «Det oppnådde resultat forelegges de interesserte medlemmer til avstemning.»

Punkt 10.

Tallet 9 endres til 7. Under forutsetning av at punktene 3 og 4 utgår.

Forbundets standpunkt til ovennevnte punkter under § 15:

Forslaget kan ikke anbefales vedtatt.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND*Avd. 20, Bærum Bygningsarbeiderforening, foreslår:***Nr. 57**

Punktene 1, 2, 3 og 4 utgår. I punkt 5 utgår tallet 4 i siste setning. I stedet inntas følgende:

«Punkt 1.

Tarifforslag skal legges fram for de medlemmer som interessetvisten gjelder.

Punkt 2.

Har flertallet av de frammøtte stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt imot, er forslaget forkastet.»

M o t i v e r i n g :

Avstemning over tarifforslag virker nå slik at det er de såkalte hjemmesittere og L.O.'s ledelse som har bestemmelsesretten i alle avgjørelser. Her må vedtektene endres derhen at det klart og utvetydig framgår at det er medlemmene som har bestemmelsesretten når de holder møter og avstemninger over tariff- og lønnsforhold. Bort med de såkalte rådgivende avstemninger. Medlemsmøtenes flertallsbeslutninger må alltid være det bestemmende.

Forslag fra:

Nr. 58

Avd. 300, Hilleren Industriarbeiderforening, Bergen,

- » *311, Malersvennernes Forening, Bergen,*
- » *312, Bergen Trevarefabrikkarbeiderforening,*
- » *313, Blikkenslagersvennernes Forening, Bergen,*
- » *315, Snekker og Tømrernes Forening, Bergen,*
- » *316, Sten-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen:*

Punkt 1.

Tariff-forslag skal legges fram til avstemning for de medlemmer interessetvisten gjelder.

Punktene 2, 3 og 4 utgår. I stedet innsettes:

«Har flertallet av de avgitte stemmer som interessetvisten gjelder, stemt for forslaget, er dette vedtatt. Har flertallet av de avgitte stemmer stemt mot forslaget, er dette forkastet. Forbundsstyret sender sekretariatet melding om resultatet av avstemningen.»

M o t i v e r i n g :

Det er naturlig at ethvert tariffkrav som i sin virkning har avgjørende betydning for det enkelte medlem, legges fram til avstemning. Vi mener det er urimelig at ikke de avgitte stem-

mer skal være avgjørende for avstemningen. Som kjent er der i den enkelte forening en konstant aktiv medlemsmasse som ved sin interesse for organisasjonen holder fagforeningsapparatet aktivt. Det er urimelig i den forbindelse at de medlemmer som eventuelt ikke deltar i avstemningen skal avgjøre avstemningsresultatet.

Avd. 325, Ø. Årdal Byggningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 59

«Punkt 1.

«Tarifforslag skal legges fram for de medlemmer interessetvisten gjelder.»

Punkt 2.

«Berre dei avgidde stemmer skal medreknast for å avgjera um forslaget er vedtatt eller forkasta.»

Punktene 3 og 4 bortfaller.

Punkt 5.

Som no, men med endring av siste setning som vi foreslår: «For denne avstemming gjelder reglene i punkt 2.» Dei andre punktene i § 15 uendret.»

Motivering:

Då det har vist seg i den seinare tid at det ikkje deltek $\frac{2}{3}$ av dei medlemmar interessetvisten gjelder, ser vi det derhen at nemnde paragraf bør bridgast, for etter den noværende ordlyd lyt ein ta alle avstemminger som berre rådgivande, og det skulle ein tru ikkje var meiningen. Vi trur det og ville skape større interesse ved avstemmingen når medlemmane fekk det inntrykk av § 15 at det var dei som skulle avgjere interessetvisten.

Avd. 7, Tømrrernes Fagforening, Oslo, foreslår:

Nr 50

Punkt 1.

«Tarifforslag skal legges fram for de medlemmer interessetvisten gjelder.

Avstemningen skal skje skriftlig og ved uravstemning. Avstemningsresultatet skal gi et fullgyldig uttrykk for viljen hos medlemmene.

Punkt 2.

Har flertallet av de medlemmer som deltar i avstemningen og som interessetvisten gjelder, stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt mot, er det forkastet.»

Nr. 61 *Avd. 5 — Rørleggernes Fagforening, Oslo, foreslår:*

Punktene 2 og 3 endres slik:

«Ved avstemninger over tariff-forslag — arbeidsstans, skal de fram-
møtte stemmer være avgjørende ved avstemningen.»

M o t i v e r i n g :

Ingen forening over 1 000 medlemmer kan i dag oppnå $\frac{2}{3}$
frammøte ved sine avstemningsmøter.

Nr. 62 *Bygningsindustriarbeidernes Stedsstyre, Oslo, foreslår:*

Punktene 1 og 2 foreslås gitt følgende ordlyd:

«1. Tariff-forslag skal legges fram for de medlemmer interessedtisten
gjelder.

Avstemning skal skje skriftlig og ved uravstemning.

Avstemningsresultatet skal gi et fullgyldig uttrykk for viljen
hos medlemmene.

2. Har flertallet av de medlemmer som deltar i avstemningen og
som interessedtisten gjelder, stemt for forslaget, er det vedtatt.
Har flertallet stemt mot, er det forkastet.»

Nr. 63 *Avd. 329 — Kristiansund Bygningsarbeiderforening, foreslår:*

Punkt 5 endres til:

«Omfatter en tariffbevegelse flere forbund, og det foreligger et for-
slag som er tilrådd av sekretariatet og flertallet i de interesserte for-
bundsstyrene, kan sekretariatet gjøre vedtak om felles avstemning. Hvis
tariffbevegelsen omfatter flere fag innen samme forbund, skal av-
stemning foretas for hvert fag separat. For disse avstemninger gjelder
reglene i punkt 2 og 4.»

M o t i v e r i n g :

Avdelingen mener at det ikke er riktig slik som nå praktisert
at de forskjellige byggefag skal stemme samlet over vedtakelse
av samtlige tariff (heri også innbefattet akkordtariffene). Er-
faringene fra siste tariffrevisjon viser således at de fag som fikk
relativt gode forhøyelser på akkordtariffene var utslagsgivende
for resultatene av avstemningen samlet, slik at også de tariff
som bare i mindre grad var forhøyet (malere og S.J.S.) også ble
vedtatt, tross det at flertallet av de arbeidere som tilhørte de
sistnevnte fag var mot vedtakelsen.

Forbundsstyrets innstilling:

En forutsetter, uten på det nåværende tidspunkt å ville ta stilling til de konkrete endringsforslag til § 15, at paragrafen blir tatt opp til revisjon i forbindelse med eventuell revisjon av Hovedavtalen mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Arbeidernes faglige Landsorganisasjon.

NORSK CENTRALFORENING FOR BOKTRYKKERE

Oslo typografiske forening, foreslår:

Nr. 64

Punkt 2.

«Har flertallet av de frammøtte medlemmer som interesselvisten gjelder, stemt for forslaget, er dette vedtatt. Har flertallet av de frammøtte medlemmer stemt mot forslaget, er dette forkastet. Forbundsstyret sender sekretariatet melding om resultatet av avstemningen.»

Punktene 3 og 4 utgår.

Norsk Centralforening for Boktrykkes hovedstyre gir sin tilslutning til forslaget.

Sandefjord Typografiske Forening, foreslår:

Nr. 65

§ 15, punkt 2, får følgende tilføyelse:

«Forbundet oversender til sekretariatet resultatet av avstemningen.»

Punktene 3 og 4 foreslås strøket.

Norsk Centralforening for Boktrykkes hovedstyre kan ikke tiltre forslaget.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Avd. 74, Kragerø, foreslår:

Nr. 66

Punktene 2, 3 og 4.

«Hvor flertallet av de frammøtte medlemmer som interesselvisten gjelder stemmer for forslaget, er dette vedtatt. Hvor flertallet av de frammøtte medlemmer stemmer mot forslaget, er dette forkastet.

Forbundsstyret sender sekretariatet melding om resultatet av avstemningen.»

Forbundsstyret tiltre forslaget fra avd. 74.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

- Nr. 67 *Avd. 67, Tønsberg*, foreslår at punkt 3 endres til:
 «Blir ikke vilkårene i punkt 2 fylt, er avstemningen ikke bindende medmindre 50 pst. eller mer osv.»
 Samme forhold blir da gjort gjeldende for punkt 4.
 Motivering: Ingen.
- Nr. 68 *Avd. 12, Trondheim*, foreslår at punkt 2 får følgende ordlyd:
 «Er flertallet av de avgitte stemmer for forslaget, er det vedtatt. Er flertallet imot, er det forkastet.»
 Punktene 3 og 4 utgår — samt siste setning i punkt 5.

Motivering:

Vår prinsipielle oppfatning er at det resultat som fremkommer ved avstemningen er bindende, selv om oppmøte til avstemningen er dårlig. At sløvheten til å stemme over tarifforslag er stor, skal ikke medføre at det hele blir en tilfeldighet. Hjemmesitterne skal ikke ha anledning til å øve innflytelse på avstemningen.

Vi vil presisere at for vårt forbunds vedkommende har ikke vi vært utsatt for at et forslag der har blitt vedtatt eller forkastet, har blitt endret. Derimot kjenner vi til resultat fra annet forbund, hvor et forslag forkastet av arbeiderne er blitt vedtatt etter at avstemningen er blitt betraktet som rådgivende.

- Nr. 69 *Avd. 1, Oslo*, (Skabo klubb) foreslår at *punkt 1* endres til:
 «Tarifforslag skal legges fram for de medlemmer interessetvisten gjelder. Avstemningsresultatet skal gi et fullgyldig uttrykk for viljen hos medlemmene.»
 Punkt 2 endres til:
 «Har flertallet av de frammøtte stemt for forslaget, er dette vedtatt. Har flertallet stemt imot, er dette forkastet.»
 Punkt 3 endres til:
 «Forbundet sender sekretariatet melding om resultatet av avstemningen.»
 Punkt 4 foreslås sløyfet.

Motivering: Ingen.

Avd. 3, Oslo, (Skabo klubb): Likelydende forslag som avd. 1, Nr. 70
Oslo (Skabo klubb).

Motivering: Ingen.

Avd. 41, Fredrikstad, foreslår at punktene 1—2—3 og 4 utgår. Nr. 71
I punkt 5 utgår tallet 4 i siste linje. I stedet inntas følgende:

- «1. Tarifforslag skal legges fram for de medlemmer som interesselvisten gjelder.
 2. Har flertallet av de *frammøtte* stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt *imot*, er det forkastet.»
- Punkt 5 blir 3 osv.

Motivering: Ingen.

Avd. 13, Fredrikstad, foreslår:

Nr. 72

§ 15, punkt 2 lyder:

«Har flertallet av de medlemmer som interesselvisten gjelder, stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt *mot*, er det forkastet.»

Punkt 3 lyder:

«Blir ikke vilkåret i punkt 2 fylt, er avstemningen ikke bindende med mindre $\frac{2}{3}$ eller mer av de medlemmer interesselvisten gjelder, har deltatt i avstemningen.»

Punkt 4 lyder:

«Har mindre enn $\frac{2}{3}$ tatt del i avstemningen, og vilkåret etter punkt 2 ikke er fylt, er avstemningen rådgivende. Sekretariatet skal da etter at vedkommende forbundsstyre er hørt, ta endelig avgjerd.»

Avdelingen foreslår at ovennevnte 3 punkter utgår og erstattes med:

«Har flertallet av de *frammøtte* medlemmer som interesselvisten gjelder, stemt for forslaget, er dette vedtatt. Har flertallet av de *frammøtte* medlemmer stemt *mot* forslaget, er dette forkastet. Forbundsstyret sender sekretariatet melding om resultatet av avstemningen.»

Motivering: På kongressen.

Avd. 2, Oslo, foreslår at § 15 endres til:

Nr. 73

Punkt 1.

«Tarifforslag skal legges fram for de medlemmer interesselvisten gjelder. Avstemningen skal gi et fullgyldig uttrykk for viljen hos medlemmene.

Punkt 2.

Dersom frammøtet til avstemningen ikke anses fullgyldig, kan det påbys ny avstemning. Denne skal være avgjørende således: Har flertallet stemt for forslaget, er forslaget vedtatt. Har flertallet stemt mot, er det forkastet.

Punktene 3 og 4, samt siste avsnitt av punkt 5 utgår.»

M o t i v e r i n g :

Etter någjeldende regler for avstemning i vedtektenes § 15, kan L.O.'s sekretariat godta, eller forkaste ethvert forslag, og derved umyndiggjøre de medlemmer saken gjelder. Forholdene her i landet m.h.t. både kommunikasjoner og boligforhold, er av sådan beskaffenhet at det ville være umulig å oppnå $\frac{2}{3}$ fram-
møte, uten at avstemningen foregår på arbeidsstedet.

Hovedstyrets uttalelse:

Nr. 74 *Forslagene kan ikke tiltres, men for å tydeliggjøre punkt 3, vil hovedstyret foreslå at det etter siste linje tilføyes: «og 50 % av disse har stemt for eller imot forslaget».*

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 75 *Avd. 6, Oslo, foreslår:*

Punktene 2, 3 og 4 utgår. I stedet inntas et nytt punkt 2, som skal lyde: «Har flertallet av de frammøtte medlemmer som interessetvisten gjelder, stemt for forslaget, er forslaget vedtatt.

Har flertallet av de frammøtte medlemmer stemt mot forslaget, er forslaget forkastet.

Forbundsstyret sender Sekretariatet melding om resultatet av avstemningen.»

De øvrige punktene i paragrafen forskyves i henhold til dette.

M o t i v e r i n g :

Foreningen er av den mening at det er de medlemmer som viser interesse og deltar i avstemningsmøtene som skal avgjøre saken med sin innflytelse. Det er vel disse medlemmer som viser respekt for fagorganisasjonens vedtekter og ivaretar dens interesser, og det bør ikke tas hensyn til de passive medlemmer som

finner det makeligst å holde seg hjemme når det gjelder så viktige saker som å ta stilling til et tarifforslag som gjelder lønns- og arbeidsvilkår ett eller flere år framover.

Avd. 29, Moss, foreslår:

Nr. 76

Punkt 2, 3 og 4 utgår og erstattes med:

«Har flertallet av de frammøtte medlemmer, som interesselvisten gjelder, stemt for forslaget, er forslaget vedtatt.

Har flertallet av de frammøtte medlemmer stemt mot forslaget, er dette forkastet.

Forbundsstyret sender melding til sekretariatet.»

Avd. 48, Herøya, foreslår:

Nr. 77

Punktene 2, 3 og 4 utgår og erstattes med følgende:

«Har flertallet av de frammøtte medlemmer stemt for forslaget, er dette vedtatt.

Har flertallet av de frammøtte medlemmer stemt mot forslaget, er dette forkastet.

Forbundsstyret sender sekretariatet melding om resultatet av avstemningen.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslagene fra avd. 6, 29 og 48.

Avd. 44, Tyssedal, foreslår:

Nr. 78

«Punkt 1.

Tarifforslag skal alltid legges fram for de medlemmer interesselvisten gjelder.

Punkt 2. Uforandret.

Punkt 3. Uforandret.

Punkt 4.

Har mindre enn $\frac{2}{3}$ tatt del i avstemningen, og vilkårene etter punktene 2 og 3 ikke er fylt, kan sekretariatet kreve ny avstemning blant medlemmene.

Punkt 5. Uforandret.

Punkt 6. Utgår.

De øvrige punkter uforandret.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 79

Forbundsstyret vil foreslå at pkt. 1 i § 15 blir som nå, men at ordene «som regel» utgår av punktet. Punktet blir da lydende:

«Tarifforslag skal legges fram for de medlemmer interessetvisten gjelder.»

For øvrig mener forbundsstyret at de någjeldende bestemmelser best dekker de eksisterende forhold.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 80 *Elektrisitetetsverkets Arbeiderforening, Oslo, foreslår:*

Punkt 3 endres slik:

«Er ikke vilkåret i punkt 2 fylt, er avstemningen ikke bindende medmindre halvparten av de medlemmer interessetvisten gjelder, har deltatt i avstemningen.»

Punkt 4.

«Har mindre enn halvparten tatt del osv.»

Motivering:

Erfaringsmessig forekommer det vel ikke i noen utstrekning av betydning at hele $\frac{2}{3}$ deltar i avstemningen. Herav følger at L.O.'s sekretariat praktisk talt i alle tariffoppgjør får en absolutt myndighet. Vi må gå ut fra at de som deltar i avstemningen, selv om de representerer et mindretall i sitt forbund eller forening, er den aktive del av medlemsstokken, og som derfor bør ha en avgjørende innflytelse på sine lønns- og arbeidsvilkår.

Nr. 81 *Oslo Sporveisarbeideres Forening, foreslår:*

Punkt 1. Ordet «regel» strykes.

Punkt 2. Sløyfes.

Ny redigering:

«Har flertallet stemt for forslaget, er forslaget vedtatt. Har flertallet stemt mot, er det forkastet.»

Punkt 3 og 4 utgår.

Siste avsnitt i punkt 5 strykes bokstav 4 og tilføyes 3.

Nr. 82 *Vannvesenets Arbeiderforening, Oslo, foreslår følgende endring i punkt 3:*

«Under avstemning over tariffavtaler er det resultat av de avgitte stemmer for eller imot en avtale som skal være bindende, uansett om det ikke har deltatt $\frac{2}{3}$ eller mer i avstemningen for dem interessetvisten gjelder.»

Punkt 4 faller da automatisk ut.

M o t i v e r i n g :

Da de avstemningsregler som nå blir praktisert under tariffavtaler skaper en voldsom harme blant de fagorganiserte arbeidere, og disse hevder med full rett at deres selvbestemmelsesrett i tariffavtaler er illusoriske, vil det tjene til ære for A.F.L.'s kongress 1953 å oppheve punkt 3 og 4 i § 15, og i stedet få inn en bestemmelse som antydnet i forslag fra vår forening.

Strinda kommunale Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 83

Punkt 2, 3 og 4 sløyfes i sin helhet.

I stedet settes:

- a) Avgjøres ved simpelt flertall i fagforeningsmøte.
- b) Hvis dårlig oppmøte, stemmes det på den enkelte arbeidsplass.»

M o t i v e r i n g :

Norsk Kommuneforbunds skriv av 5. april, rundskriv 8/1952, «Revisjon av fellesbestemmelsene mellom Norges Byforbund og Norges Herredsforbunds Forhandlingsorganisasjon og vårt forbund» gjør vår forening oppmerksom på vårt forbunds lover, § 11, punkt 10.

«De avstemningsregler som til enhver tid er vedtatt av Arbeidernes faglige Landsorganisasjon skal brukes når det stemmes over et tariff- eller meglingsforslag om å si opp plassene eller avslutte en konflikt.»

I samme skriv, punkt IV, står:

«Det omforenede forslag til fellesbestemmelser mellom Norges Byforbund og Norges Herredsforbund og Norsk Kommuneforbund omfatter 24 787 medlemmer.

Ved avstemningsfristens utløp ble det foretatt optelling av de undertegnede.

Det var avgitt i alt 8 180 stemmer. Disse fordelte seg på følgende måte: For forslaget 4 015, — mot forslaget 4 165.

Forslaget er således forkastet med *150 stemmer.»*

Landsorganisasjonens lover, § 15, punkt 2, 3 og 4 er benyttet for vedtakelse.

Det faktiske forhold, med nevnte lov, viser at det ikke er fler-

tallets avgjørelse som har vært avgjørende, men de som har vært i mindretall og hjemmesittere har vært det avgjørende. I et demokratisk samfunn må jo dette virke nokså eiendommelig at det er mindretallet og ikke flertallets stemmegiing som skal være det avgjørende.

Vår forening mener at å slå inn på en slik linje i den faglige politikk, er at de fagorganisertes selvbestemmelsesrett flyttes over til en engere krets' avgjørelse. At loven har virket slik, bekrefter skrivet fra Norsk Kommuneforbund av 5. april til vår forening.

Punkt b. Forholdet med dårlig oppmøte av avstemningsmøtene må kongressen ta opp til alvorlig drøftelse for å finne fram til hovedårsaken.

Vi er av den mening at så lenge forholdet er slik, må avstemning over tarifforslag o. l. kunne avgjøres i klubbmøte på arbeidsplassen, eller under andre betryggende forhold. Til eksempel å stemme på fagforeningskontor.

Forretningsutvalget vil i anledning av Strinda kommunale Arbeiderforenings sitat av forbundets rundskriv av 5. april nr. 8/1952, opplyse at sitatet ikke er fullstendig. Rundskrivet fortsetter nemlig med:

«Dessuten forelå:

- «1. 2 foreninger har vedtatt fellesbestemmelsene enstemmig, men uten å oppgi antall stemmer.
 2. 1 forening har stemt mot forslaget uten å oppgi antall stemmer.
 3. 3 foreninger har avgitt tilsammen 46 stemmer for forslaget, men med forbehold, og 14 stemmer mot forslaget.
 4. 3 foreninger med et samlet medlemstall av 243 har vedtatt forslaget med forbehold, men uten å oppgi stemmetall.
- Punktene 1—4 er ikke medtatt i ovennevnte oppgjør.
Det har stemt i alt 33 %.

Som det vil sees, var avstemningsresultatet så uklart at det

ikke var mulig å fastslå om forslaget var vedtatt eller forkastet. Dette forhold var av stor betydning for forretningsutvalgets standpunkt om å anbefale forslaget vedtatt.»

Fellesmøte av representanter fra Norsk Kommuneforbunds avelinger i byene i Østfold samt Norsk Kommuneforbunds stedsstyre i Sarpsborg, foreslår: Nr. 84

Punkt 2. Uforandret.

Punkt 3.

«Blir ikke vilkåret i punkt 2 fylt, er avstemningen ikke bindende medmindre $\frac{2}{5}$ eller mer av medlemmene interessetvisten gjelder, har deltatt i avstemningen.»

Punkt 4.

«Har mindre enn $\frac{2}{5}$ tatt del i avstemningen, skal de interesserte forbundsstyrene sørge for ny avstemning. Har mindre enn $\frac{2}{5}$ tatt del i den nye avstemningen, er avstemningen rådgivende.

Sekretariatet skal da etter at vedkommende forbundsstyre er hørt, ta endelig avgjørelse.»

Norsk Kommuneforbunds stedsstyre i Fredrikstad, foreslår: Nr. 85

Punkt 3 og 4 forandres til:

Punkt 3.

«Blir ikke vilkåret i punkt 2 fylt, er avstemningen ikke bindende medmindre $\frac{2}{5}$ eller mer av medlemmene interessetvisten gjelder, har deltatt i avstemningen.»

Punkt 4.

«Har mindre enn $\frac{2}{5}$ tatt del i avstemningen, skal de interesserte forbundsstyrene sørge for ny avstemning.

Har mindre enn $\frac{2}{5}$ tatt del i den nye avstemning, er avstemningen rådgivende.

Sekretariatet skal da etter at vedkommende forbundsstyrene er hørt, ta endelig avgjørelse.»

Motivering:

Det er stor misnøye blant medlemmene i Østfold som så å si enstemmig har forkastet forslaget til nye fellesbestemmelser mellom Norges Byforbund og Norges Herredsforbunds Forhandlingsorganisasjon og Norsk Kommuneforbund, og at L.O.'s sekretariat i møte den 26. mars 1952 godkjente N.K.F.'s forretningsutvalgs anbefaling av nevnte forslag.

Nr. 86 *Norsk Kommuneforbunds stedsstyre i Moss, Moss kommunale Forening og Moss Brannkorpsforening, foreslår:*

Punkt 2. Uforandret.

Punkt 3 endres til:

«Blir ikke vilkåret i punkt 2 fylt, er avstemningen ikke bindende medmindre $\frac{2}{5}$ eller mer av medlemmene interessetvisten gjelder, har del-tatt i avstemningen.»

Punkt 4 endres til:

«Har mindre enn $\frac{2}{5}$ tatt del i avstemningen, skal de interesserte for-bundsstyrene sørge for ny avstemning. Har mindre enn $\frac{2}{5}$ tatt del i den nye avstemning, er avstemningen rådgivende. Sekretariatet skal da etter at vedkommende forbundsstyrene er hørt, ta endelig avgjørelse.»

Motivering:

Når det nå legges fram forslag til endring i § 15, punkt 3 og 4 i vedtektene for A.F.L., er grunnen den at etter vår mening til-legger de nåværende bestemmelser forbundsstyrene og sekre-tariatet for stor myndighet, en myndighet som fjerner seg gan-ske sterkt fra de demokratiske prinsipper.

Vi forstår at ved innføringen av de någjeldende bestemmelser ble det lagt stor vekt på at når medlemmene ble kjent med den myndighet som er tillagt forbundstyrene og sekretariatet, ville det være en ting som skulle bevirke større frammøte ved av-stemningene, slik at en nok ville oppnå minst $\frac{2}{3}$ frammøte av de medlemmer interessetvisten gjelder. Etter vår erfaring er så ikke skjedd, og vi ser det derfor slik at en endring av be-stemmelsene vil være på sin plass.

Vår erfaring er at en ikke kan regne med $\frac{2}{3}$ frammøte, og etter opplysninger fra andre steder tyder alt på at det samme forhold gjør seg gjeldende stort sett over alt. Dermed er en oppe i den situasjon at den avgjørende myndighet faktisk er lagt til forbundsstyrene og sekretariatet gjennom de hjemmesittende medlemmer. En slik ordning bør det ikke være grunn til å opp-rettholde.

Med henvisning til foranstående finner vi det riktig å foreslå endring i bestemmelsene slik at avstemningen skal være bin-dende om $\frac{2}{5}$ eller mere av de medlemmer interessetvisten

gjelder, har deltatt i avstemningen. Har ikke minst 2/5 tatt del i avstemningen, skal det holdes ny avstemning. Har ikke ved annen gangs avstemning minst 2/5 tatt del i avstemningen, er den ikke bindende, men rådgivende, og sekretariatet har da å ta avgjørelse etter at forbundsstyrene er hørt.

En slik ordning finner vi mer demokratisk, og etter vår mening skulle den ha betingelse for å gi medlemmene den følelse at det er ved *frammøte* — og ikke indirekte ved å sitte hjemme — de er med på å avgjøre resultatet.

Når tallet er foreslått satt til 2/5 som minimum, er det ut fra det syn at dette er et tall en kan regne vil bli oppfylt, og at medlemmene av den grunn vil forstå at skal de overhodet ha noen innflytelse på resultatet, så må de møte fram. Tidligere kunne de erfaringsmessig bli sittende hjemme, idet en vanligvis kunne regne med at $\frac{2}{3}$ frammøte ikke vil finne sted, og dermed var det sekretariatet som avgjorde saken, og ikke de interesserte frammøtte medlemmer.

Det framsatte forslag må etter vår mening være en riktigere form for å søke møteinteressen hevet og for å søke å få fram et så fullgyldig uttrykk for medlemmenes vilje som mulig, og at det er en mer demokratisk og riktig måte enn å holde fast ved en møteprocent som en er klar over er så høy at den ikke kan ventes oppfylt, er det vel neppe tvil om.

Mo og Nord-Rana Kommuneforening, foreslår:
L.O.'s lover for så vidt angår punkt 4, utgår.

Nr. 87

Motivering:

Ser en til den avgjørelse som er truffet av L.O. for så vidt angår avstemningen om fellesbestemmelsene, synes en at i dette tilfelle burde forslaget vårt ansees som forkastet, fordi flertallet svarte nei. For vår forening ble fellesbestemmelsene betydelig forringet i forhold til de gamle fellesbestemmelser. Dette virker meget uheldig på mange måter. Det er vår bestemte oppfatning at fordeler som en med mye strev har opparbeidet, skal forringes for medlemmene. En tør foreslå at nevnte punkt utgår av paragrafen.

Nr. 88 *Sosiale Etaters Fagforening, Oslo:*

«Styret foreslår at § 15 inneholder en tilføyelse om at tarifforslag fortrinnsvis legges fram for medlemmene til uravstemning.»

Nr. 89 *Oslo Havnevesens Arbeiderforening, foreslår:*

Punkt 1 forandres så det blir lydende:

«Tarifforslag skal legges fram for de medlemmer interesselvisten gjelder. Før avstemning finner sted, skal medlemmene ha høve til å sette seg grundig inn i forslaget. Avstemningsresultatet skal gi et fullgyldig uttrykk for viljen hos medlemmene. Avstemningsmåten skal være slik at ethvert medlem skal ha høve til å avgi stemme.»

Punkt 2 forandres så det lyder:

«Har flertallet av de medlemmer som deltar i avstemning over tarifforslag stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt mot, er det forkastet.»

Punktene 3 og 4 utgår.

M o t i v e r i n g :

Det synes rimelig at de medlemmer interesselvisten gjelder, uten unntak, skal ha høve til å stemme over tarifforslag, og da er ordene «som regel» i pkt. 1 overflødige. Likeens synes det rimelig at de medlemmer det gjelder, får høve til å sette seg grundig inn i forslaget før avstemning finner sted, og dette bør presiseres i L.O's vedtekter.

Under henvisning til siste setning i forslag til pkt. 1, synes det rimelig at de som avgir stemme, avgjør om forslaget er forkastet eller vedtatt. De som ikke stemmer, bør ikke ha innflytelse på avstemningsresultatet.

Nr. 90 *Norsk Kommuneforbunds stedsstyre i Kristiansand vil etter henstilling fra samtlige avdelinger i Kristiansand, som er tilsluttet forbundet, foreslå*

«at vedtektene forandres for punktene 2, 3 og 4's vedkommende.

Prinsipielt foreslås at flertallet av de avgitte stemmer er avgjørende ved avstemningen.

Subsidiært foreslås at bestemmelsen i punkt 3 og 4 forandres fra $\frac{2}{3}$ til $\frac{1}{3}$ av medlemmene.»

M o t i v e r i n g :

En finner den foreslåtte ordning mer demokratisk ut fra den kjensgjerning at det er vanskelig, for ikke å si umulig, å oppnå $\frac{2}{3}$ frammøte av medlemmene.

Gasverksarbeidernes Forening, Oslo, foreslår:

Nr. 91

Endring av punktene 1, 2, 3 og 4 i § 15.

Punkt 1.

Til annet avsnitt — etter medlemmene — tilføyes: «som deltar i avstemningen».

Punkt 2.

«Har flertallet av medlemmene som deltok i avstemningen og som interesselvisten — osv.»

Det nåværende punkt 3 sløyfes.

Som nytt punkt 3 foreslås:

«Sekretariatet skal da etter at vedkommende forbundsstyre er hørt, ta endelig avgjørelse.»

Punkt 4. «Nåværende 5 — osv.»

M o t i v e r i n g :

Slik som avstemningsreglene er i dag, vil det utvikle seg til at de passive «hjemmesittere» ved en avstemning kommer til å bli de dominerende, og det er en kjempende fagbevegelse ikke tjent med.

Vi finner derfor tiden inne til at endring av disse punkter må tas opp til behandling på fagkongressen.

I motsatt fall vil utviklingen gå i retning av at de aktive medlemmer av fagforeningene alltid vil bli i mindretall, og fagbevegelsen — som kamporganisasjon — vil svekkes.

Forretningsutvalgets innstilling:

Disse bestemmelser i Landsorganisasjonens vedtekter, § 15, har bare virket i én kongressperiode — fra 1949—1953.

I hele denne tid har en hatt Lønnsnemnd i forskjellige former, og de alt overveiende tariffoppgjør i fagbevegelsen er avgjort ved Lønnsnemnd.

Ved at Lønnsnemnda bortfaller i den form den hittil har hatt,

vil ansvaret i større utstrekning bli lagt på medlemmene selv, og en må anta at frammøtet til avstemningsmøtene over tariff-forslag blir større. Forretningsutvalget er klar over at det har vært misnøye over § 15 pkt. 3 og 4, men kan ikke nå anbefale at disse endres, idet en fortsatt er av den oppfatning at vedtektene innebærer en oppfordring til at medlemmene selv skal møte fram og avgjøre sine egne lønns- og arbeidsvilkår.

Under henvisning til at Lønnsnemnda bortfaller fra 1. januar 1953, vil forretningsutvalget anbefale at vedtektenes § 15 bibeholdes uforandret inntil en har fått større erfaringer om bestemmelsenes virkning.

2 medlemmer av forretningsutvalget stemte for at § 15, pkt. 3 og 4 endres til:

«Pkt. 3:

Blir ikke vilkåret i punkt 2 fylt, er avstemningen ikke bindende med mindre ½-part eller mere av de medlemmer interessetvisten gjelder, har deltatt i avstemningen.

Pkt. 4:

Har mindre enn ½-part tatt del i avstemningen, og vilkåret etter punkt 2 ikke er fylt, er avstemningen rådgivende. Sekretariatet skal da etter at vedkommende forbundsstyre er hørt, ta endelig avgjerd.»

NORSK MURERFORBUND

Nr. 92 *Avd. 48, Sandefjord Mur- og Murarbeiderforening, foreslår at pkt. 2, 3 og 4 forandres til:*

«Har flertallet av de frammøtte medlemmer som interessetvisten gjelder stemt for forslaget, er dette vedtatt. Har flertallet av de frammøtte medlemmer stemt mot forslaget, er det forkastet.

Forbundsstyret sender sekretariatet melding om resultatet av avstemningen.»

Forbundsstyret har med 8 mot 1 stemme besluttet ikke å anbefale forslaget.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 93

*Avd. 2, Torp Fagforening,**avd. 21, Forenede Papirfabrikkers Arbeiderforening,**avd. 67, Hurum Cellulosearbeiderforening og**avd. 29, Granfoss, foreslår at nåværende punkter 2, 3 og 4 utgår, og erstattes med:*

«Har flertallet av de frammøtte medlemmer som interessedvisten gjelder stemt for forslaget, er dette vedtatt.

Har flertallet av de frammøtte medlemmer stemt mot forslaget, er dette forkastet.

Forbundsstyret sender sekretariatet melding om resultatet av avstemningen.»

M o t i v e r i n g :

fra avd. 29, Granfoss.

De någjeldende avstemningsregler i L.O.'s vedtekter fører til at avgjørelsene bestemmes av de passive og likeglade medlemmer som ikke møter fram til medlemsmøtene og av L.O.'s sekretariat.

De aktive og samvittighetsfulle medlemmer mister derimot all bestemmende myndighet. Våre øverste tillitsmenn i L.O.'s sekretariat blir derved avskåret fra å gjøre det de bør og skal, nemlig foreta disposisjoner som er i samsvar med de aktive og interesserte medlemmers vilje og oppfatninger.

Avd. 30, Follafoss Sliperiarbeiderforening, foreslår:

Nr. 94

«at punktene 2, 3 og 4 og siste avsnitt i punkt 5 utgår. Det øvrige uforandret.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret henviser til at vedtektene er vedtatt på forbundets landsmøte i 1951.

NORSK SKOG- OG LANDARBEIDERFORBUND

Nr. 95

*Avd. 388, Austvatn Skog- og Landarbeiderforening, foreslår:**Som punkt 1 foreslås:*

«Tarifforslag skal forelegges de interesserte medlemmer til avstemning.»

M o t i v e r i n g :

Det må være medlemmene som avgjør om et tarifforslag skal vedtas eller ikke.

Punktene 2, 3 og 4 (i samme paragraf) utgår og erstattes med følgende:
 «Har flertallet av de stemmegivende stemt for forslaget, er det vedtatt.
 Har flertallet stemt imot, er det forkastet.»

M o t i v e r i n g :

Avgjørelsen i tariffsaker må tillegges de aktive medlemmer. Slik det nå er — at de passive faktisk kan bevirke en avgjørelse som er i strid med arbeidernes interesser, virker deprimerende og skaper stadig større passivitet, samtidig som forbundsstyrene får en avgjørelsesmyndighet som stenger for medlemmenes selvbestemmelsesrett.

Forbundsstyrets innstilling:

I forbundets vedtekter § 15 og § 16 er inntatt samme bestemmelse som i L.O.'s vedtekter § 14 og § 15. Forbundsvedtektene ble behandlet på det 7. ordinære landsmøte i august 1952, og vedtatt med overveldende flertall.

Under henvisning til dette kan forbundet ikke gi sin tilslutning til endringsforslagene fra avdeling 388.

Nr. 96 *Ullensaker fagl. Bygdesammenslutning, foreslår:*

Punktene 2, 3 og 4 utgår, og erstattes med:

«Har flertallet av de frammøtte medlemmer som interessetvisten gjelder, stemt for forslaget, er dette vedtatt. Har flertallet av de frammøtte medelemer stemt mot forslaget, er dette forkastet.

Forbundsstyret sender sekretariatet melding om resultatet av avstemningen.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundets landsmøte som holdtes 17.—22. august 1952, har godkjent nye vedtekter for forbundet hvor også avstemningsregler er inntatt. Forbundsstyret henholder seg til dette vedtak.

NORSK SKOTØYARBEIDERFORBUND

Skofabrikkarbeidernes Forening, Bergen, foreslår:

Nr. 97

Punkt 1.

«Tarifforslag skal legges fram for de medlemmer interessetvisten gjelder.

Avstemningsresultatet skal gi et fullgyldig uttrykk for viljen hos medlemmene.

Punkt 2.

Har flertallet av de medlemmer som har avgitt stemme, stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt mot, er det forkastet.

Punkt 3 og 4 går ut.»

M o t i v e r i n g :

En er av den oppfatning at avgjørelsen av viktige saker, som tarifforslag, ikke må avgjøres av hjemmesitterne og de passive medlemmer, og bibeholdelse av nåværende bestemmelser skaper likegyldighet og passivitet hos medlemmene.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK TEKSTILARBEIDERFORBUND

Avd. 34, Hillevåg Tekstilarbeiderforening, gjør følgende forslag vedrørende punkt 3:

Nr. 98

«Kongressen velger et redaksjonsutvalg for omarbeidelse av hele paragrafen. Punktene 2, 3 og 4 går helt ut, og de øvrige punkter redigeres i samsvar med dette forhold.»

M o t i v e r i n g :

Slik som punktene 2, 3 og 4 er nå, blir faktisk enhver avstemning over tarifforslag gjort illusorisk.

At medlemmer som ikke møter til avstemningsmøtene, enten dette så skjer av mangel på interesse eller av makelighetshensyn osv., skal være medbestemmende over hvorvidt et tarifforslag blir vedtatt eller ikke, strir i aller høyeste grad mot vår rettsbevissthet. Det er en kjensgjerning at det er dårlig med fram møtet til fagforeningsmøtene. Dette må tilskrives det for-

hold at de aller viktigste saker ikke blir avgjort av de fram-
møtte medlemmer, men av andre.

En medvirkende årsak hertil er uten tvil slike bestemmelser
som i vedtektenes § 15.

Forbundsstyrets uttalelse:

*Vi viser til at § 15 ble inngående behandlet på kongressen
1949, og finner ingen grunn til å gå nærmere inn på avdelingens
forslag og motivering. Vedtaket på kongressen 1949 tok nettopp
sikte på å sikre at avstemningsresultatet skulle gi et fullgyldig
uttrykk for medlemmenes oppfatning.*

Forbundsstyret kan ikke anbefale forslaget.

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Nr. 99 *Avd. 2, Sentraladministrasjonens Tjenestemannslag, foreslår:*

Punkt 2 endres til:

«Har flertallet av de frammøtte medlemmer som interessetvisten gjel-
der, stemt for forslaget, er dette vedtatt. Har flertallet av de frammøtte
medlemmer stemt mot forslaget, er dette forkastet.»

De øvrige punkter utgår.

Motivering:

Denne sak var til skarp debatt på N.T.L.'s siste landsmøte.
Nå må de på dette punkts vedkommende forandres. Den nå-
værende ordning fremmer byråkratiet, fører til passivitet blant
medlemmene og er helt uantakelige for L.O.'s aktive, ansvarlige
medlemmer.

Hovedstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

NORSK TOBAKKARBEIDERFORBUND

Nr. 100 *Oslo Tobakkarbeideres Forening, foreslår:*

at punkt 2 skal ha følgende ordlyd:

«Har flertallet av de frammøtte medlemmer som interessetvisten gjel-
der, stemt for forslaget, er dette vedtatt. Har flertallet av de frammøtte
stemt mot forslaget, er dette forkastet.»

Punkt 3.

«Forbundsstyret sender melding om avstemningen til sekretariatet.»

Punkt 4 utgår.

Motivering:

De nåværende vedtekter gir indirekte de passive hjemmesittende medlemmer avgjørende innflytelse på avstemningsresultatet. Alminnelige demokratiske regler tilsier at de aktive interesserte medlemmer avgjør sakene.

Forbundsstyret

vil gi forslaget sin tilslutning, idet en finner at de nåværende bestemmelser i vedtektene ikke er praktisk gjennomførlig, idet man har konstatert at frammøtet ved avstemninger av tariff-forslag har vært mindre enn det som kreves i § 15, i L.O.'s vedtekter.

Dette har som regel vært tilfelle både før og etter at disse bestemmelser ble fastsatt.

Forbundsstyret vil også henvise til Hovedavtalens § 15; III, punkt A, som skulle kunne dekke kravet om fullgyldig uttrykk for avstemninger.

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Losse- og Kailaget, Kristiansund N, foreslår:

Nr. 101

Punkt 2 lyder:

«Har flertallet av de medlemmer som interessedvisten gjelder stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt mot det, er det forkastet.»

Punkt 3:

«Blir ikke vilkåret i punkt 2 fylt, er avstemningen ikke bindende medmindre $\frac{2}{3}$ eller mer av de medlemmer interessedvisten gjelder, har deltatt i avstemningen.»

Punkt 4:

«Har mindre enn $\frac{2}{3}$ tatt del i avstemningen og vilkåret etter punkt 2 ikke er fylt, er avstemningen rådgivende. Sekretariatet skal da etter at vedkommende forbundsstyre er hørt, ta endelig avgjørd.»

Dette utgår, og erstattes med:

«Har flertallet av de frammøtte medlemmer som interessedvisten gjelder, stemt for forslaget, er dette vedtatt.»

Har flertallet av de frammøtte medlemmer stemt mot forslaget, er dette forkastet.

Forbundsstyret sender sekretariatet melding om resultatet av avstemningen.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke anbefale forslaget.

Nr. 102 *Sandefjord og Omegn Transportarbeiderforening, foreslår:*

Punkt 1.

«Tarifforslag skal som regel legges fram for de medlemmer interessetvisten gjelder» endres til:

«Tarifforslag skal legges fram for de medlemmer interessetvisten gjelder.»

Punktene 2, 3 og 4 utgår. Nytt:

«Har flertallet av de frammøtte medlemmer stemt for forslaget, er dette vedtatt. Har flertallet av de frammøtte medlemmer stemt mot forslaget, er det forkastet.

Forbundsstyret sender sekretariatet melding om resultatet av avstemningen.»

Motivering:

Hjemmesitterne og de medlemmer som ikke viser så mye interesse at de møter på et avstemningsmøte, bør ikke ha noen innflytelse på avstemningsresultatet.

Det er mulig en slik bestemmelse kunne øke frammøteprosenten.

Forbundsstyrets innstilling:

N.T.F. kan ikke anbefale avdelingens forslag, som kan føre til helt urimelige resultater.

INNKOMNE FORSLAG FRA SAMORGANISASJONENE

MØRE OG ROMSDAL FAGLIGE SAMORGANISASJON

Nr. 103 *Kristiansunds faglige utvalg foreslår:*

Punkt 2 endres til å lyde:

«Har flertallet av de møtende medlemmer som interessetvisten gjelder stemt for forslaget, er forslaget vedtatt.

Har flertallet av de møtende stemt mot forslaget, er det forkastet.»
Punkt 3 og 4 går ut.

Siste del av punkt 5 blir sålydende: «For denne avstemning gjelder reglene i punkt 2.»

Motivering:

Det er de møtende aktive medlemmer som skal være utslagsgivende og ikke de som holder seg borte fra møtene.

En får finne fram til andre utveier eller midler for å få medlemmene fram til slike viktige avstemningsmøter.

De sløve bør i hvert fall ikke indirekte bli medvirkende til avstemningsavgjørelser.

Fra sekretariatet:

Se innstilling fra sekretariatet om vedtektsendringer.

§ 16.

STØNAD UNDER ARBEIDSSTANS

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 316, Sten-, jord- og sementarbeidernes Forening, Bergen, Nr. 104
foreslår:

Punkt 1 foreslås endret slik:

«8. streikedag endres til 1. streikedag.»

Annet avsnitt utgår.

Forbundsstyrets innstilling: Forslaget tiltres.

Norsk Skinn- og Lærarbeiderforbund, foreslår:

Nr. 105

«Stønadssatsene i punkt 4 foreslås forhøyet henholdsvis fra kr. 1.00 til kr. 2.00 og fra kr. 0.50 til kr. 1.00.»

Motivering:

Da de fleste forbund grunnet den store prisstigning som har funnet sted, har forhøyet streikebidraget, mener vi at L.O. bør forhøye sin refusjon, slik at den blir i pakt med den tiden vi

lever under. Under forutsetning av at forhøyelse av stønaden blir vedtatt, foreslår vi også forhøyelse av kontingenten og viser til vårt forslag under § 17.

NORSK SKOTØYARBEIDERFORBUND

Nr. 106 *Skofabrikkarbeidernes Forening, Bergen, foreslår:*

Punkt 4.

«Så lenge Landsorganisasjonen har midler til det, skal det betales stønad til forbundene som er berørt av arbeidsstansen med kr. 1.50 pr. dag for helt- og 75 øre for halvtbetalende berettigede medlemmer. Søn- og helligdager skal regnes med. Kommer 25 pst. av et forbunds medlemmer i arbeidsstans samtidig, kan sekretariatet forhøye stønaden.»

Motivering:

Da de fleste forbund har forhøyet stønaden under arbeidsstans med 50 pst., bør L.O. forhøye sine stønadssatser med et tilsvarende beløp.

Forbundsstyrets innstilling: Forslaget tiltrøps.

Fra sekretariatet:

Se innstilling fra sekretariatet om vedtektsendringer.

§ 17.

KONTINGENT

NORSK ARBEIDSMANNSFORBUND

Nr. 107 *Malmo Gruvearbeiderforening foreslår:*

Punkt 3.

Forslag om å endre ordene: «Det norske Arbeiderparti» til: «Den norske arbeiderbevegelse» i annet avsnitt.

Forbundets standpunkt: Nåværende ordlyd bibeholdes:

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 108 *Avd. 44; Tyssedal, foreslår:*

«Punkt 1. Uforandret.

Punkt 2. Uforandret.

Punkt 3.

«Av kontingenten skal 10 øre for heltbetalende medlemmer og 5 øre for halvtbetalende medlemmer pr. måned regnes som tilskudd til Folkets Hus' fond.

Av kontingenten skal 10 øre for heltbetalende og 5 øre for halvtbetalende medlemmer pr. måned avsettes til opplæringsformål i fagforeningsarbeidet.

Ved disse avsetninger finner en antallet helt- og halvtbetalende medlemmer ved at merketalen for helt- og halvtbetalende, som det i månedens løp er innbetalt kontingent for, blir fordelt på månedens antall uker.

De øvrige punkter uforandret.»

Motivering:

Motivering for forandringene er at medlemmenes rettigheter igjen får den nødvendige innflytelse i dens livsvilkår, at fagorganisasjonen igjen blir en kamporganisasjon for det arbeidende folk og ikke som nå, et underbruk av myndighetene. Kort for å gi formålsparagrafens punkt 5 virkelig innhold.

Forbundsstyret innstilling:

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 109

Avd. 2, Torp Fagforening, foreslår:

«at fagkongressen beslutter at den kontingent som de fagorganiserte arbeidere innbetaler til opplysnings- og pressetjenesten for ettertiden skal deles mellom de to arbeiderpartier i forhold til medlemstallet i de to partier.»

Motivering:

Den splid som nå oppstår i fagforeningene i bevilgningssaker, kan bare bringes til opphør ved at det fra L.O.'s side slås fast at bevilgninger skal fordeles forholdsmessig, og at dette også er riktig, kan ikke bestrides.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres. Forbundsstyret henviser til at vedtektene er vedtatt på forbundets landsmøte i 1951.

NORSK SKINN- OG LÆRARBEIDERFORBUND foreslår:

- Nr. 110 *Satsene i punkt 1 foreslås forhøyet fra kr. 0.30 til kr. 0.35, fra kr. 0.15 til kr. 0.20, fra kr. 1.25 til kr. 1.45 og fra kr. 0.60 til kr. 0.80.*

Motivering:

I og med vårt forslag til forhøyelse av stønadssatsene, finner vi det nødvendig å skaffe dekning herfor i forhøyelse av kontingenten, som foreslått. Forutsetningen er selvsagt at den foreslåtte endring av § 16, punkt 4, blir vedtatt.

NORSK SKOG- OG LANDARBEIDERFORBUND

- Nr. 111 *Avd. 388, Austvatn Skog- og Landarbeiderforening, foreslår:*

Punkt 3, annet avsnitt, endres til følgende:

«Av kontingenten skal 10 øre for heltbetalende og 5 øre for halvtbetalende pr. måned, regnes som tilskudd til arbeiderpartienes presse- og opplysningsvirksomhet.»

Motivering:

I henhold til § 1, punkt 5, kan ikke Landsorganisasjonen stå i avhengighetsforhold til noe bestemt parti som omfatter bare en del av de fagorganiserte arbeidere.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundet kan av prinsipielle grunner ikke gi sin tilslutning til avdelingens forslag. Det er beklagelig at arbeiderbevegelsen står splittet på det politiske området, og det ville være meningsløst om fagorganisasjonen skulle gi økonomisk støtte til begge de stridende retninger, eller med andre ord finansiere det politiske slagsmål innen arbeiderbevegelsen.

INNKOMNE FORSLAG FRA SAMORGANISASJONENE**HEDMARK FAGLIGE SAMORGANISASJON og
OPPLAND FAGLIGE SAMORGANISASJON**

Nr. 112

I sammenheng med de 2 samorganisasjoners forslag til endringer i vedtekter for de faglige samorganisasjoner, foreslås at § 17, punkt 3, i Landsorganisasjonens vedtekter tilføyes et nytt avsnitt 3, sålydende:

«Av kontingenten skal 6 øre for heltbetalende og 3 øre for halvtbetalende medlemmer gå til samorganisasjonenes virksomhet.»

VESTFOLD FAGLIGE SAMORGANISASJON foreslår:

Nr. 113

«§ 17 — *Kontingent.*

Kontingenten til Folkets Hus' Fond forhøyes så fondet kan være i stand til å møte de krav som i vår tid finansielt stilles ved bygging av Folkets Hus i byer og industristeder.»

Fra Sekretariatet:

Se innstilling fra sekretariatet om vedtektsendringer.

FORSLAG OM NY PARAGRAF I L.O.'s VEDTEKTER**HEDMARK FAGLIGE SAMORGANISASJON**

Ad Kontingenten til reisning av Folkets Hus eller forsamlingslokaler. Nr. 114

For å åpne adgang til å utlikne kontingent til reisning av Folkets Hus eller forsamlingslokaler, foreslår Forretningsutvalget at følgende vedtak på L.O.'s kongress i 1949 tas inn som ny paragraf i L.O.'s vedtekter:

«For å skaffe midler til veie ved reisning av Folkets Hus, kan de stedlige fagforeninger gjennom de faglige utvalg eller fellessammenslutninger foreta utlikninger av en særkontingent til dette formål. Slik særkontingent er bare bindende for de enkelte fagforeninger og medlemmer i den utstrekning den blir godkjent av vedkommende samorganisasjon og av sekretariatet.»

Motivering:

I 1948 besluttet et fellesmøte av fagforeningsstyrene i Hamar, etter at saka på forhånd var behandlet i fagforeningene, å utlikne kr. 0.25 pr. medlem pr. uke til reisning av Folkets Hus i Hamar. Tre fagforeninger nekter å etterkomme dette vedtak med den grunngeving at L.O.'s vedtekter ikke hjemler adgang til å utlikne en slik kontingent.

FRA SEKRETARIATET

Sekretariatet har til dels tiltrådt forslag som er kommet inn. Dels har en med utgangspunkt i forslag som er satt fram tatt dem opp i innstillingen i en endret eller modifisert form. Sekretariatet har dessuten i ikke liten utstrekning foreslått endringer uten at noen av de forslag som er kommet inn er foranledningen til at de er tatt opp.

Kongressen skal ta prinsipielt standpunkt til forslaget om en omorganisering av samorganisasjonene til faglige fellesorganisasjoner. Blir forslaget vedtatt vil det nødvendiggjøre endel vedtektsendringer. Det er derfor foreslått enkelte endringer som er betinget av at omorganiseringen blir vedtatt.

Angående spørsmålet om endring i vedtektenes § 15 vil sekretariatet eventuelt legge fram forslag for kongressen.

Med den motivering som går fram av innstillingen, foreslår sekretariatet at det gjøres de endringer i vedtektenes som er nevnt nedenfor:

§ 5, punkt 2 og 4.

Her foreslår en at bestemmelsen i første og tredje avsnitt endres.

Første avsnitt foreslås endret til å lyde:

Representantene til kongressen med tilsvarende antall varamenn velges med $\frac{5}{6}$ av de tilsluttede forbund og $\frac{1}{6}$ av de faglige fellesorganisasjoner.

Tredje avsnitt foreslås endret slik:

De faglige fellesorganisasjoners representanter fordeles av sekretariatet fylkesvis.

Annen setning i punkt 4 foreslås endret slik:

Forslag fra underavdelinger i forbundene må sendes vedkommende forbundsstyre som sender forslaget videre til sekretariatet med forbundsstyrets standpunkt til forslaget.

Forslaget i avsnitt I inneholder dels en endring som er begrunnet i endringen fra faglige samorganisasjoner til faglige feilesorganisasjoner og dels en realitetsendring, idet en foreslår

forbundenes andel styrket på bekostning av de faglige fellesorganisasjoner.

Endringen i avsnitt 3 er begrunnet i forslaget om overgang til faglige fellesorganisasjoner.

Sekretariatet antar det er nødvendig å øke antallet av representanter fra forbundene. Arsaken til dette er for det første at medlemsantallet i forbundene er økt. For det annet er endringen begrunnet i det forhold at det siden vedtektene ble vedtatt er opptatt selvstendige forbund i A.F.L. Dette har ført med seg at forbundene ville få sitt representantantall nedsatt til tross for økingen av forbundenes medlemstall, om en ikke øker antallet av representanter fra forbundene.

Sekretariatet er av den oppfatning at økingen av representanter fra forbundene må skje på bekostning av de faglige fellesorganisasjoners eller eventuelt de faglige samorganisasjoners representantantall.

Noen distriktsinteresser skulle etter sekretariatets mening ikke bli skadelidende med den foreslåtte endring.

En har ikke i vedtektene for A.F.L. funnet grunn til å gi nærmere regler om hvordan valget av representanter fra de faglige fellesorganisasjoner skal gjennomføres, idet dette må bli regulert i vedtektene for disse organisasjoner.

Den endring som foreslås i punkt 4 følger av de normalvedtekter en har utarbeidet til bruk for forbundene innen A.F.L.

§ 6, punkt 9.

I tilfelle forslaget om faglige fellesorganisasjoner blir vedtatt blir siste punktum i denne paragraf å endre til: De faglige fellesorganisasjoners og sekretariatets representanter får betalt sin godtgjøring av A.F.L.

§ 8, punkt 1.

Under samme forutsetning som nevnt under § 6 foreslås punkt 1 i første avsnitt, gitt følgende ordlyd:

Det består med det unntak som er nevnt nedenfor av 100 med-

lemmer, valt av forbundene, 1 representant fra de faglige fellesorganisasjoner for hvert fylke og sekretariatets faste medlemmer.

En har heller ikke her funnet grunn til i A.F.L.s vedtekter å gi nærmere regler om hvordan valget av representanter fra de faglige fellerorganisasjoner skal gjennomføres.

§ 9, punkt 3 og 6.

Her foreslår en 2 nye bestemmelser tatt inn henholdsvis som punkt 3 og punkt 6, slik at bestemmelsene i sin helhet i § 9 kommer til å lyde slik:

Representantskapets myndighetsområde.

Representantskapet har:

1. å behandle og foreløpig godkjenne årsmelding, rekneskap og revisjonsberetning for foregående år,
2. å behandle og vedta generelle retningslinjer for fagorganisasjonens tariffpolitikk i samsvar med § 1,
3. å samtykke i bruk av kampfondets midler til andre formål enn nevnt i § 17, punkt 3,
4. å fastsette lønningene for tillitsmenn i Landsorganisasjonen og samorganisasjonene.
5. å foreta suppleringsvalg for den gjenværende del av kongressperioden i tilfelle av at noen av de valte tillitsmenn er fratrudd,
6. å gjøre vedtak om valg og i tilfelle foreta valg i samsvar med § 10, punkt 4,
7. å tilsette revisjonssjef og revisorer og fastsette lønninger for dem og å fastsette revisjonsutvalgets og sekretariatets godtgjøring,
8. å godkjenne opptaking av nye medlemmer eller ta avgjerd i saker om utelukking av medlemmer,
9. å endre den godtgjøring kongressen har fastsatt for diet og tapt arbeidsfortjeneste om det er oppstått et åpenbart misforhold mellom priser og satser,

10. å utlikne ekstrakontingent i samsvar med § 18,
 11. å behandle andre saker som er ført opp på dagsorden.

Begrunnelsen for de nye punkter 3 og 6 vil gå fram av det som er anført nedenfor under henholdsvis § 17 og § 10.

§ 10, punkt 4 (nytt).

Det nye punkt 4 foreslåes gitt følgende innhold:

Når et sekretariatsmedlem slutter som tillitsmann i sitt forbund fratrer det også som medlem av sekretariatet og varamannen inntar plassen.

Under spesielle forhold kan dog representantskapet etter forslag av sekretariatet foreta suppleringsvalg.

Nå har praksis vært noe forskjellig. Har en tillitsmann i A.F.L. som var medlem av sekretariatet fratrudd sin stilling i A.F.L. har han også samtidig opphørt å være medlem av sekretariatet. Har derimot en tillitsmann i et forbund sluttet i sin stilling i forbundet i løpet av kongressperioden har han likevel fortsatt som medlem av sekretariatet kongressperioden ut.

Det synes grunn til å gjennomføre den endring at opphør av stilling i forbund tilsluttet A.F.L. fører med seg at en også samtidig opphører å være medlem av sekretariatet. Sekretariatet bør bestå av aktive tillitsmenn som har den direkte orientering fra medlemmer og avdelinger. Bestemmelsen slik den er formet rammer bare etter sin ordlyd — det forhold at et sekretariatsmedlem slutter i forbundet og regulerer altså ikke forholdet når et fast medlem ansatt i A.F.L. slutter i sin stilling. Sekretariatet antar at en bestemmelse på det punkt er overflødig, da praksis som foran nevnt for så vidt faller sammen med det som nå foreslåes.

En foreslår at det normale bør være at varamannen rykker opp når et medlem av sekretariatet fratrer. Det kan imidlertid inntre situasjoner — ved slik fratreden som tilsier at en bør ha rett til å åpne for mulighet av en annen løsning. Det vil kunne skade effektiviteten i fagorganisasjonens arbeid om forbund med stort medlemsantall eller grupper av forbund med

noenlunne likeartede» forhold ikke blir representert i sekretariatet. Hadde en hatt personlige varamenn til sekretariatet, ville en ikke hatt behov for en slik unntaksbestemmelse. En finner imidlertid å ville frarå å gjennomføre det, og da bør det være en ventil som tillater i visse tilfelle å gjennomføre en annen ordning. Det vil være sekretariatet som best kan vurdere om det vil være behov for å kunne foreta slike nyvalg. En har derfor foreslått at dette spørsmål ikke kan reises i representantskapet — som skal treffe avgjørelsen — uten at det foreligger innstilling om det fra sekretariatet. Bestemmelsen i 2. punktum tilsikter å stille sekretariatet og representantskapet friest mulig når det gjelder spørsmålet hvor den nyvalte skal gå inn. Det vil slik bestemmelsen er formet være adgang til å si at den nyvalte skal innta plassen til den fratrådte, men det vil også være adgang til å la ham få hvilken som helst plass i varamannsrekken.

I samsvar med forslaget om at det er representantskapet som skal foreta valget og treffe avgjørelsen av hvilken plass den nyvalte skal få, har en formet et nytt punkt 6 i § 9.

§ 11, punkt 13.

Punkt 13 foreslås endret slik:

å avgjøre tvister om tolkning av Arbeidernes faglige Landsorganisasjons og de faglige fellesorganisasjoners vedtekter.

I tilfelle forslaget om faglige fellesorganisasjoner blir forkastet må «de faglige fellesorganisasjoners vedtekter» byttes om med «de faglige samorganisasjoners vedtekter.»

Sekretariatet har hittil uten noen spesiell hjemmel uttalt seg og i tilfelle tvist fortolket de faglige samorganisasjoners vedtekter. Det er imidlertid naturlig at en får en positiv bestemmelse om det i vedtektene.

§ 16, punkt 4.

Norsk Skinn- og Lærarbeiderforbund har foreslått at kongressen skal gjøre vedtak om å forhøye stønadsatsene fra kr. 1.00 til kr. 2.00 og fra kr. 0.50 til kr. 1.00 for henholdsvis 1/1 og 1/2

betalende medlemmer. Samtidig foreslår forbundet forhøyelse av forbundenes kontingent til A.F.L. Om det siste viser en til hva sekretariatet sier om det under § 17.

Norsk Skotøyarbeiderforbund har foreslått stønadssatsene forhøyet til kr. 1.50 og kr. 0.75 for henholdsvis 1/1 og 1/2 betalende medlemmer «sålenge Landsorganisasjonen har midler til det.» Norsk Skotøyarbeiderforbund har ikke foreslått noen kontingentforhøyelse.

Sekretariatet finner at stønadssatsene er for lave og foreslår disse forhøyet til kr. 1.50 og kr. 0.75 for henholdsvis 1/1 og 1/2 betalende medlemmer. En forutsetning for denne forhøyelse er at kongressen vedtar forslaget om å forhøye forbundenes kontingent til Landsorganisasjonen. Om det viser en til de foreslåtte endringer i § 17 og den motivering som gis der.

Sekretariatet foreslår derfor at § 16, punkt 4, gis følgende innhold: «Sålenge Landsorganisasjonen har midler til det skal det betales stønad til forbundene som er berørt av arbeidsstansen med kr. 1.50 pr. dag for 1/1 og kr. 0.75 for 1/2 betalende berettigede medlemmer. Søn- og helligdager skal regnes med.

Kommer 25 pst. av et forbunds medlemmer i arbeidsstans samtidig, kan sekretariatet forhøye stønaden.»

§ 17, punkt 1 og 3.

Punkt 1 foreslår en endret slik:

Kongressen fastsetter kontingenten. Den skal være kr. 0.40 pr. solgt heltbetalende kontingentmerke, og kr. 0.20 pr. solgt kontingentmerke i lavere klasser.

Fristempelmerker er likevel unntatt selv om disse blir betalt. De forbund som har månedskontingent betaler henholdsvis kr. 1.75 og kr. 0.85 for hvert solgt kontingentmerke.

Forbundene skal betale kontingent til Arbeidernes faglige Landsorganisasjon for 50 uker eller 11½ måned.

Beregningsgrunnlaget er den i løpet av året innbetalte kontingent. Regulering foretas ved siste oppgjør i kalenderåret.

Punkt 3.

Punkt 3 foreslåes endret slik:

Av den innbetalte kontingent skal 30 pst. avsettes til et kampfond som ikke uten representantskapets samtykke kan nyttes til annet formål enn stønad under faglige konflikter.

Til å fremme de formål som er nevnt i vedtektenes § 1, punkt 7, avsettes kr. 0.15 for heltbetalende og kr. 0.07 for halvtbetalende medlemmer pr. måned.

Av kontingenten skal videre kr. 0.10 for heltbetalende og kr. 0.05 for halvtbetalende medlemmer pr. måned betales som tilskudd til Folkets Hus Fond.

Ved disse avsetninger finner en antallet helt- og halvtbetalende medlemmer ved at det merkeantall for helt- og halvtbetalende som det i månedens løp er innbetalt kontingent for, blir fordelt på månedens antall uker.

Motivering.

De nåværende vedtekter fastslår i punkt 1 at kontingent til A.F.L. fra forbundene baseres på de solgte merker. Denne bestemmelse fører med seg at kontingentinnbetalingen til A.F.L. fra forbundene varierer noe pr. medlem. Etter innhentede oppgaver fra A.F.L.s økonomiske og statistiske kontor har 3 forbund 5 kontingentfriuker, 3 forbund har 4, 4 har 3 og 4 har 2 kontingentfriuker, mens 11 forbund betaler kontingent for samtlige uker. Av de forbund som har månedskontingent er det såvidt vites bare 1 forbund hvor det ikke betales kontingent til forbundet for alle 12 måneder.

Det synes lite rimelig at forbundenes kontingentinnbetaling til A.F.L. skal være forskjellig. Teoretisk kunne en slik ordning føre med seg at forbundene fant det formålstjenlig å forhøye kontingenten fra medlemmene betraktelig samtidig som de reduserte antallet av uker eller måneder hvor det skulle betales kontingent. Derved kunne forbundene redusere sine egne bidrag til fellsorganisasjonen. Selv om en er på det rene med at dette ikke har forekommet, ligger det i bestemmelsen at dette

ville det kunne være adgang til, hva sekretariatet for sitt vedkommende mener er uheldig.

Som kjent er stønadsattsene og Landsorganisasjonens ytelser ellers like, uansett hva det enkelte forbund har betalt i kontingent pr. medlem. Også ut fra det synspunkt er det derfor grunn til å innføre bestemmelser som pålegger forbundene å betale lik kontingent pr. medlem til A.F.L.

Blir den nå foreslåtte ordning vedtatt av kongressen vil det føre med seg at de forbund som betaler kontingent til A.F.L. for mere enn 50 uker eller for 12 måneder vil få redusert sin kontingent, mens de forbund som har betalt kontingent for mindre enn 50 uker vil få noen øking. Alt i alt er det grunn til å tro at forslaget — om det blir vedtatt — uten noen kontingentøkning vil føre til nedgang i kontingenten fra forbundene til A.F.L.

Sekretariatet mener dessuten at det nå er nødvendig å øke kontingenten.

Kapitaløkningen i A.F.L. etter krigen har ikke på langt nær økt i takt med økingen av medlemsantallet. Den er etter sekretariatets mening for liten når en tar medlemsantallet i betraktning, og en bør derfor søke å styrke A.F.L.'s økonomi. Det er bl. a. ut fra ønsket om en øking av egenkapitalen, og for å styrke mulighetene for å kunne greie å gjennomføre en åpen lønnskamp at sekretariatet foreslår i punkt 3 at 30 pst. av kontingenten til A.F.L. skal settes av til et kampfond. I vedtektene har en nå pålagt forbundene en plikt til å opprette kampfond, og det er etter sekretariatets mening rimelig at A.F.L. gjør det samme.

En har foran foreslått stønadsattsene høynet med 50 pst. Det er rimelig med de stigende pengelønninger som har funnet sted at stønadsattsene blir høynet, og det er derfor en nødvendig følge også av en slik høyning å foreslå en øking av kontingenten. Dette har da også Norsk Skinn- og Lærarbeiderforbund foreslått, og forslaget fra dette forbund tiltrer sekretariatet selv om en ikke finner å ville foreslå satsene høynet så meget som forbundet.

En foreslår at sekretariatet utelukkende kan bruke kampfondets midler til støtte av faglige konflikter. En har imidlertid funnet grunn til å ville foreslå at representantskapet kan dispensere fra dette. Hovedregelen bør være klar, men en kan ikke se bort fra at det kan oppstå situasjoner hvor det kan være ønskelig å gi støtte til formål som ikke kan henføres til en faglig konflikt. Det bør imidlertid være så vanskelig å gjøre unntak fra hovedregelen at en i så fall må få avgjørelsen om det godkjent av representantskapet på forhånd.

Det er på det rene at kravene til A.F.L. om støtte til tiltak som det er naturlig for A.F.L. å støtte har økt betraktelig i den senere tid. Det økte medlemsantall fører til en naturlig øking av utgiftene ved det faglige opplysningsarbeid.

En vil vanskelig kunne imøtekomme berettigede krav på dette område med de inntekter A.F.L. har nå, om organisasjonen samtidig skal tenke på fremtiden og øke kapitaloppbygget så langt råd er i takt med medlemsøkningen.

I punkt 3 foreslår en at det dannes et fond som skal nyttes til fremme av formål i samsvar med vedtektenes § 1, punkt 7.

De nåværende vedtekter fastslår i § 17, punkt 3, at en bestemt del av kontingenten som blir innbetalt fra forbundene skal gå til «Det norske Arbeiderparti's presse, opplysnings- og skolevirksomhet». Det er på det rene at tilskuddene hittil har gått til Arbeiderpartiets pressevirksomhet. For så vidt er bestemmelsen slik den nå lyder delvis feilaktig.

Det vil være en vinning om en lar sekretariatet disponere de innkomne midler til arbeiderpressen.

Ifølge vedtektenes § 1, punkt 7, har A.F.L. bl. a. som formål «å arbeide for utbygging av en sterk arbeiderpresse i Norge.» Dette formål har fagbevegelsen søkt å realisere ved økonomisk å bli medeier i presseforetak. Det er naturlig at fagbevegelsen bruker sin støtte til foretak som den er medeier i. Dette faller helt sammen med de synspunkter som har diktert bestemmelsen i § 1, punkt 7. Bestemmelsen i § 17, punkt 3, tilsiktet også tidligere å realisere målsettingen i § 1, punkt 7, men bestemmelsen har fått en uheldig form og delvis også uriktig utforming. Sekre-

tariatet foreslår derfor bestemmelsen endret slik at formålsparagrafen faller sammen med stønadsbestemmelsene i § 17, punkt 3.

Det er kommet inn forslag til anvendelsen f. eks. fra Austvatn Skog- og Landarbeiderforening som går ut på at endel av kontingenten skal nyttes til «arbeiderpartienes presse- og opplysningsvirksomhet». Dette forslag kan en ikke tilrå, og en vil presisere for at ikke henvisningen til § 1, punkt 7 i vedtektene skal kunne misforståes, at en ikke tilsikter annen realitetsendring ved den foreslåtte formulering enn at en finner det uheldig at Det norske Arbeiderparti nevnes på denne måte i A.F.L.'s vedtekter, da dette med rette kan oppfattes slik at A.F.L. direkte støtter Det norske Arbeiderparti med endel av alle medlemmenes kontingent.

Når sekretariatet nå foreslår bestemmelsene i § 17, punkt 3, endret, finner en ikke lenger noen grunn til å foreslå noen reservasjonsrett. Som nevnt foran er bestemmelsen i § 17, punkt 3, nå avstemt etter formålsbestemmelsen i § 1, punkt 7, og ingen som er medlem av organisasjonen bør etter sekretariatets oppfatning ha adgang til å reservere seg mot den målsetting bevegelsen har plikt til å søke løst.

Det er på det rene at det stilles sterke krav til A.F.L. om støtte til utbygging av arbeiderpressen, og det blir nødvendig i tiden framover å ofre noe mere på denne konto enn en har gjort hittil. En foreslår derfor at tilskuddet økes med 50 pst.

Skal en øke tilskuddet til arbeiderpressen til opplysnings- og skolevirksomheten samtidig som en øker stønadssatsene, blir det etter sekretariatets oppfatning nødvendig å øke forbundenes kontingent til A.F.L. En foreslår derfor at kontingenten økes med henholdsvis kr. 0.10 og kr. 0.05 for 1/1 og 1/2 betalende medlemmer som har ukeskontingent, og henholdsvis kr. 0.50 og kr. 0.25 for de som har månedskontingent. Denne kontingentøking tilsvarer ikke så stor prosentvis øking som økingen i pengelønnen siden mai 1946. Også ut fra det synspunkt skulle forslaget være rimelig. Da det dessuten etter sekretariatets mening er ønskelig for at fagbevegelsen bedre skal kunne nå sine

mål, finner en å ville foreslå for kongressen å endre kontingenten slik som nevnt foran.

I henhold til det som er anført foran innbyr sekretariatet kongressen til å gjøre vedtak om følgende endringer i vedtektene:

I § 5, Kongressen punkt 2, første avsnitt:

Representantene til kongressen med tilsvarende antall varamenn velges med 5/6 av de tilsluttede forbund og 1/6 av de faglige fellesorganisasjoner.

I § 5, punkt 2, tredje avsnitt:

De faglige fellesorganisasjoners representanter fordeles av sekretariatet fylkesvis.

I § 5, punkt 4, annen setning:

Forslag fra underavdelinger i forbundene må sendes vedkommende forbundsstyre som sender forslaget videre til sekretariatet med forbundsstyrets standpunkt til forslaget.

I § 6, Kongressens myndighetsområde, punkt 9, siste setning:

De faglige fellesorganisasjoners og sekretariatets representanter får betalt sin godtgjøring av A.F.L.

I § 8, Representantskapets sammensetning, punkt 1, første avsnitt:

Det består med det unntak som er nevnt nedenfor av 100 medlemmer valt av forbundene, 1 representant fra de faglige fellesorganisasjoner for hvert fylke og sekretariatets faste medlemmer.

I § 9, Representantskapets myndighetsområde, nytt punkt 3:

å samtykke i bruk av kampfondets midler til andre formål enn nevnt i § 17, punkt 3.

I § 9, nytt punkt 6:

å gjøre vedtak om valg og i tilfelle foreta valg i samsvar med § 10, punkt 4.

I § 10, Sekretariatet, nytt punkt 4:

Når et sekretariatsmedlem slutter som tillitsmann i sitt forbund fratrer det også som medlem av sekretariatet og varemannen inntar plassen. Under spesielle forhold kan dog representantskapet etter forslag av sekretariatet foreta suppleringsvalg.

I § 11, Sekretariatets myndighetsområde, punkt 13:

å avgjøre tvister om tolking av Arbeidernes faglige Landsorganisasjons og de faglige fellesorganisasjoners vedtekter.

I § 16, Stønad under arbeidsstans, punkt 4:

Så lenge Landsorganisasjonen har midler til det skal det betales stønad til forbundene som er berørt av arbeidsstansen med kr. 1.50 pr. dag for helt- og kr. 0.75 for halvtbetalende berettede medlemmer. Søn- og helligdager skal regnes med.

I § 17, Kontingent, punkt 1, første avsnitt:

Kongressen fastsetter kontingenten. Den skal være kr. 0.40 pr. solgt heltbetalende kontingentmerke, og kr. 0.20 pr. solgt kontingentmerke i lavere klasser.

I § 17, punkt 1, tredje avsnitt:

De forbund som har månedskontingent betaler henholdsvis kr. 1.75 og kr. 0.85 for hvert solgt kontingentmerke.

I § 17, punkt 1, fjerde avsnitt:

Forbundene skal betale kontingent til Arbeidernes faglige Landsorganisasjon for 50 uker eller 11¹/₂ måned.

I § 17, punkt 1, femte avsnitt:

Beregningsgrunnlaget er den i løpet av året innbetalte kontingent. Regulering foretas ved siste oppgjør i kalenderåret.

I § 17, punkt 3, første avsnitt:

Av den innbetalte kontingent skal 30 pst. avsettes til et kampfond som ikke uten representantskapets samtykke kan nyttes til annet formål enn stønad under faglige konflikter.

I § 17, punkt 3, annet avsnitt:

Til å fremme de formål som er nevnt i vedtektenes § 1, punkt 7, avsettes kr. 0.15 for heltbetalende og kr. 0.07 for halvtbetalende medlemmer pr. måned.

Første avsnitt i de nåværende vedtekter beholdes uforandret som tredje avsnitt.

Dagsordens punkt 5 a.

Samorganisasjonenes framtidige organisasjonsform.

Innkommne forslag:

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 331, Molde Byggningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 116

«Samorganisasjonene blir nedlagt og den kontingent som L.O. bruker til samorganisasjonene, tilfaller de resp. forbund til opprettelse av distriktssekretærer og agitatorer.

Hvis ikke dette kan vedtas, foreslår vi at de forbund som har distriktssekretærer ikke skal betale samorganisasjonskontingent.»

Motivering:

Vi mener at oppbyggingen av samorganisasjonene er foreldet, og administrasjonen er for dyr i forhold til det arbeid den utfører.

Avd. 410, Harstad Byggningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 117

«Den nåværende ordning med samorganisasjonene oppheves.»

Motivering:

Den organisasjonsform som samorganisasjonen har hatt siden før krigen, har vist seg lite tilfredsstillende, og vår forening har ikke hatt megen nytte av den.

Denne oppfatning deles også av styrer i andre foreninger. Når vi foreslår samorganisasjonen opphevet, er det ut fra den erfaring vi har høstet, at den ikke fyller de krav som oppstår i de forskjellige spørsmål, f. eks. tvister, lønnskrav, organisering av nye medlemmer osv. Skal avdelingene få sine krav fremmet, må de likevel ordnes gjennom de respektive forbund.

Vi mener derfor at den nåværende ordning med samorganisasjonen ikke lenger har noen berettigelse fordi den bare er en fordyrelse for Landsorganisasjonens medlemmer.

Vi vil som en eventuell nyordning for Troms fylke, anbefale at L.O. tilsetter 3 stedssekretærer med kontorer i Tromsø, Bardu og Harstad. Disse vil derved få et passende virkeområde, og således få bedre anledning til å ivareta medlemmenes interesser.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene oversendes sekretariatet, da en er kjent med at det vil foreligge forslag til kongressen om en omorganisering av samorganisasjonene.

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJONÆRERS FORBUND

Nr. 118 *Forbundets avdeling på Rjukan foreslår:*

«Den nåværende ordning med representantskap innen samorganisasjonen har vist seg ikke å være tilfredsstillende, og vi vil derfor foreslå at den gamle ordning med årsmøter og kontingentinnbetaling gjeninnføres.»

Forbundsstyrets uttalelse:

Forslaget oversendes L.O. uten at forbundsstyret har realitetsbehandlet det, idet det er kjent med at samorganisasjonenes framtidige organisasjonsform er ført opp på dagsorden for fagkongressen 1953, og at det foreligger forslag til omorganisering.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 119 *Avd. 98, Skien, foreslår:*

«Samorganisasjonene i den form de nå ledes når det gjelder årsmøter, enten årlige representantskapsmøter eller et større årsmøte hvert fjerde år, er etter vår oppfatning lite byggende for fagbevegelsen. Vi mener at man må komme tilbake til en form lik den gamle årsmøteformen som vi mener er mer givende for den samlede fagbevegelse i distriktet.»

«Skiens Jern- og Metallarbeiderforening, avd. 98, vil foreslå at samorganisasjonene går tilbake til årsmøte hvert annet år med et passende antall representanter. Likedan at samorganisasjonene blir utstyrt med de nødvendige midler og/eller mannskap, slik at de også mer får anledning til å ta seg av opplysningsvirksomheten.»

Dette forslag ble behandlet i Jernarbeidernes samarbeidskomité i møte den 18. oktober 1952. Det ble enstemmig vedtatt med følgende tilleggsforslag:

«Samarbeidskomitéen for jernarbeiderne i Telemark har på møte 18. oktober behandlet Skien Jern- og Metallarbeiderforenings forslag vedrørende samorganisasjonene, som skal opp til behandling på fagkongressen 1953, og slutter seg til dette, men vil dog bemerke at samorganisasjonene under alle omstendigheter må bli opprettholdt. Vi ber avdelingen innstendig om å behandle dette vesentlige punkt til fagkongressen, da vi i Telemark er klar over den store betydning samorganisasjonene har for arbeiderbevegelsen i fylket.»

Avd. 73, Brevik, foreslår:

Nr. 120

«Man har enstemmig besluttet å tiltre det forslag som er framsatt av Skien Jern- og Metallarbeiderforening, avd. 98. Likeledes uttalelsen fra fellesmøtet for jernarbeiderne i Telemark den 18. oktober d. å. om at samorganisasjonene under alle omstendigheter må bli opprettholdt, da vi i Telemark er klar over den store betydning samorganisasjonen har for arbeiderbevegelsen i Telemark.»

Avd. 101, Langesund, foreslår:

Nr. 121

«A. De faglige samorganisasjoner må opprettholdes.

B. Den nåværende ordning med representantskap oppheves.

Alle avdelinger må få sende en representant til årsmøtene som vi foreslår blir gjenopptatt.»

Avd. 39, Porsgrunn, foreslår:

Nr. 122

«A. De faglige samorganisasjoner må under alle omstendigheter opprettholdes.

B. Den nåværende ordning med representantskap oppheves.

Den gamle ordning med årsmøter hvert annet år gjenopptas. Fagkongressen fastsetter årsmøtenes representantantall.»

Nr. 123 Avd. 163, Oslo, foreslår:

«Fagkongressen oppfordres til å gå inn for å gjøre Oslo fagl. Samorganisasjon til et mer effektivt organ for behandling av Oslo-arbeidernes lønns- og arbeidsforhold, samt andre interessespørsmål.»

Motivering:

Vi mener samorganisasjonen i dag ikke oppfyller de forventninger vi stiller til den. Oslo faglige Samorganisasjon må gjennom de respektive fagforeninger bli et levende forum, hvor arbeidernes mange interessespørsmål blir tatt opp til behandling.

Slik forholdene er i dag har vi inntrykk av at det er mangel på initiativ som gjør Oslo faglige Samorganisasjon til et ineffektivt organ.

Hovedstyrets uttalelse:

Forslag fra avd. 39, Porsgrunn, avd. 73, Brevik, avd. 98, Skien, avd. 101, Langesund, og avd. 163, Oslo:

Hovedstyret henviser til Organisasjonskomitéens innstilling vedrørende omorganisering av samorganisasjonene, men kan for øvrig ikke gi noen uttalelse, da en enda ikke har hatt anledning til å behandle innstillingen.

NORSK HOTELL- OG RESTAURANT-ARBEIDER-FORBUND

Nr. 124 Avd. 13, Rjukan, foreslår:

«Den nåværende ordning med representantskap innen samorganisasjonen har vist seg ikke å være tilfredsstillende, og vi vil derfor foreslå at den gamle ordning med årsmøter og kontingentinnbetaling gjeninnføres.»

Forbundsstyrets vedtak:

Avd. 13's forslag oversendes sekretariatet. Forbundet vil uttale: Da det foreligger forslag om opphevelse av samorganisasjonene og i stedet opprettelse av lokale fellesorganisasjoner og 10 distriktkontorer, finner forbundsstyret å måtte støtte det sistnevnte forslag, idet dette inneholder bestemmelser om lokale fellesorganisasjoner som vil innføre årsmøter som nevnt i avd. 13's forslag.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 46, Dalen, foreslår:

Nr. 125

«Dalen Arbeiderforening krever av forbundet at det blir fremmet forslag på L.O.'s kongress at samorganisasjonene må bli opprettholdt.»

Motivering:

Vi mener samorganisasjonene har sin misjon, især overfor de små fagforeninger, samt som rådgivende organ i akutte tilfelle har de sin store betydning. En nedleggelse av samorganisasjonene frykter vi vil bli et tilbakeslag for fagbevegelsen.

Forbundsstyrets innstilling:

Det forslag som Dalen Arbeiderforening har reist, mener forbundsstyret dekkes av det forslag som organisasjonskomitéen har lagt fram når det gjelder omorganisering av samorganisasjonene.

Forslagene innebærer større effektivitet og muliggjør større aktivitet for de stedlige faglige utvalg.

Avd. 27, Rjukan, foreslår:

Nr. 126

«Den nåværende ordning med representantskap innen samorganisasjonen har vist seg ikke å være tilfredsstillende, og vi vil derfor foreslå at den gamle ordning med årsmøter og kontingentinnbetaling gjenomføres.»

Avd. 51, Menstad, foreslår:

Nr. 127

«Da vår forening mener at den organisasjonsform som Telemark fagl. Samorganisasjon nå har, ikke er praktisk, vil Menstad Lager- og Losse-lag framsette forslag at Telemark fagl. Samorganisasjon går over til ordningen med årsmøter hvert annet år, med valte representanter fra hver fagforening.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene fra Rjukan og Menstad bortfaller hvis Organisasjonskomitéens forslag blir vedtatt av kongressen.

Hvis Organisasjonskomitéens innstilling blir forkastet, avgjøres representasjonsmåten i samorganisasjonene, i henhold til de for disse gjeldende vedtekter, av samorganisasjonene selv.

NORSK KOMMUNEFORBUND

- Nr. 128 *Brevik kommunale Tjenestemannsforening foreslår*
 «for fagkongressen at en går over til den gamle organisasjonsform med årsmøter og ikke som nå representantskap.»

M o t i v e r i n g :

En mener det er en mer rettferdig ordning at hver forening velger sine representanter og ikke som nå at samorganisasjonens forretningsutvalg foretar innstilling på representanter som er innstilt fra de respektive avdelinger og siden sendes til avstemning.

Det har hendt at når avstemningen er ferdig, at de representanter som en forening har foreslått, ikke er kommet med. Ved den gamle ordning valte hver forening sine representanter, og det har en ikke anledning til nå.

Kommuneforbundets forretningsutvalg innstiller:

Med henvisning til forslag vedrørende omorganiseringen av samorganisasjonene oversendes det foreliggende forslag til sekretariatet.

NORSK SKOTØYARBEIDERFORBUND

- Nr. 129 *Avd. 15, Skien, foreslår:*

«Avdelingen foreslår at Telemark fagl. Samorganisasjon går over til årsmøte annet hvert år med en representant fra foreningene på 175 representanter etter nærmere fordeling og forholdsvis representasjon.

Videre foreslår avd. 15 at Telemark fagl. Samorganisasjons kontor utvides til 2 fastlønnte tillitsmenn, som var den gamle ordning. Det er å bemerke at da Th. Hanæs, den nåværende formann i samorganisasjonen, ofte blir kalt ut på arbeidsplassene til mekling i faglige saker, gjør dette at kontoret er uten tillitsmann den tid han er vekk. Dette vil nødvendigvis gå ut over de fagorganiserte arbeidere.»

Forbundsstyrets vedtak i møte 8. des. 1952:

Det henvises til forbundsstyrets vedtak i anledning Organisasjonskomitéens innstilling.

NORSK TJENESTEMANNSLAG

- Nr. 130 *Avd. 2, Oslo, foreslår:*

«De faglige samorganisasjoner opprettholdes i sin nåværende form.»

Motivering:

Forslaget framkommer fordi det i fagorganiserte kretser går rykter om at det på kongressen vil komme forslag om å nedlegge samorganisasjonene. Samorganisasjonene er for tiden det eneste forum de fagorganiserte har til drøfting av felles anliggender. En mener derfor at det vil være til stor skade for fagbevegelsen hvis L.O.'s kongress vedtar å nedlegge samorganisasjonene.

Hovedstyret anbefaler i k k e forslaget.

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Avd. 43, Skien, foreslår:

Nr. 131

«Skien Lager- og Transportarbeiderforening foreslår at samorganisasjonene opprettholdes og kommer tilbake til sin opprinnelige form, med årsmøter hvor de forskjellige fagforeninger får en direkte representasjon.

For å få den direkte forbindelse mellom de stedlige foreninger og samorganisasjonene må kontingentinnbetalingen skje direkte til den stedlige samorganisasjon.»

Motivering:

Når vår forening fremmer dette forslag, er det ut fra de erfaringer vår forening har høstet etter at den nåværende ordning har fungert i 4 år. Samorganisasjonene har mistet den kontakt som lå i innbetalingen av kontingenten. Når dertil kommer at forbundene i det vesentlige er gått over til 4-årsperioder for landsmøter og kongresser, er det riktig å utbygge og aktivisere det lokale samarbeid i større grad.

Etter hvert som fagorganisasjonen vinner fram på landsbygda er det nødvendig for disses fremtidige eksistens å få anledning til å pleie det samarbeid med de øvrige organisasjoner som gis ved årlige sammenkomster i samorganisasjonenes landsmøter. Den verdi som ligger i disse kan ikke undervurderes.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke erklære seg enig i de retningslinjer Skien Lager- og Transportarbeiderforening har gitt uttrykk for i det innsendte forslag. For øvrig vises til Organisasjonskomiteens innstilling om samorganisasjonene.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 132 *Hedmark faglige Samorganisasjon og Opland faglige Samorganisasjon foreslår:*

Forslag til vedtekter for de faglige samorganisasjoner istedenfor de nåværende §§ 4 og 5.

«*Distriktsmøtet består av 200 til 300 valte representanter etter beslutning i samorganisasjonenes årsmøte, samt styrets medlemmer. Forbundenes mandater blir fordelt av forretningsutvalget mellom forbundene etter medlemstallet, likevel slik at hvert forbund minst skal ha 1 representant med varamann.*

Ved fordelingen legger forretningsutvalget til grunn det gjennomsnittlige antall medlemmer etter betalt kontingent til L.O. de siste 12 måneder før melding om tia for kongressen blir sendt ut.

Representantenes antall skal godkjennes av sekretariatet.»

M o t i v e r i n g :

Samorganisasjonenes stilling i organisasjonsapparatet har vært gjenstand for sterke meningsutvekslinger og brytninger gjennom årene. Fra fagopposisjonens kamp for å gjøre disse til den ledende faktor innen organisasjonen istedenfor forbundene, ble deres stilling endelig fastlagt på kongressen i 1923. De i 1923 opptrukne linjer har med noen mindre endringer vært gjeldende siden. Således er de enkelte samorganisasjoners virkeområde utvidet til å omfatte fylkesgrensene. Beslutningen i 1923 gjorde samorganisasjonene til et levende ledd i L.O. De har hele tiden vært den beste kontakt mellom hovedorganisasjonen og medlemmene. En særlig medvirkende årsak til å gjøre samorganisasjonene levende er årsmøtene. På årsmøtene har avdelingens tillitsmenn fått anledning til å drøfte de daglige problemer og høste impulser til sitt arbeid hjemme i avdelingene. Den personlige kontakt mellom tillitsmennene som årsmøtene har skapt, er også av uvurderlig nytte. En skal heller ikke undervurdere den rent agitatoriske betydning av at fagorganisasjonens tillitsmenn møter til et fyldig møte en gang iblant.

Den foreliggende innstilling fra den komité som er valt av sekretariatet, bryter helt ned den linje som ble valt i 1923. Fra å være et levende talerør for medlemmene vil samorganisasjo-

nene bli et administrasjonsapparat for ledelsen i L.O. En er her inne på en linje som bryter helt med det som inntil denne dag har vært det grunnleggende i fagbevegelsens oppbygging. Det ligger her den store fare at medlemmene i større grad vil bli holdt på avstand fra ledelsen. Utviklingen ligner den en opplevde i den tyske arbeiderbevegelse i mellomkrigstiden, en utvikling som førte til så store ulykker for det tyske folk og for hele verden. Sporene skremmer såpass at det er grunn til å rope et alvorlig varsko mot å bryte ned de grunnleggende demokratiske retningslinjer i organisasjonenes oppbygging og virkeområde. Det later til å være enighet om at samorganisasjonene har utført et grunnleggende arbeid i den store og økende tilslutning til fagbevegelsen. Også av hensyn til dette arbeid vil det være betenkelig å svekke den intime kontakt som årsmøtene skaper mellom samorganisasjonens ledelse og avdelingenes tillitsmenn.

Den eneste begrunnelse som komiteen gir for å oppheve samorganisasjonene, er av økonomisk art. Komiteen begrunner sitt forslag med at den vil spare penger på nyordningen, og at organisasjonene skal desentraliseres og gjøres mer levende.

Til dette vil forretningsutvalgene få uttale:

1. *Økonomien.*

Det forutsettes at de faglige utvalg skal ha en kontingent på opptil 10 øre pr. uke, og at L.O. fortsatt skal drive distriktskontor med 16 sekretærer og tilstrekkelig kontorhjelpe. Dette betyr en liten innskrenkning i antall sekretærer, og i utgiftene til årsmøtene som holdes hvert 4. år. Vi kan ikke finne at utgiftene på denne måten blir mindre. Hvis kontingenten blir utnyttet helt ut, vil utgiftene bli mellom 3 og 3½ mill. kroner.

Etter komitéens oppgave koster samorganisasjonene nå ca. 1 mill. kroner eller ca. 4 øre for hvert kontingentmerke.

2. *Desentralisering.*

Når komitéen har funnet ut at den nyordning de foreslår er en desentralisering, så må vel dette bero på en skrivefeil.

Resultatet av komitéens forslag er selvfølgelig en sentralisering av organisasjonsapparatet tilbake til den ordning en hadde før 1923.

3. *Ordningen med faglige utvalg.*

Ordningen med faglige utvalg er prøvd en tid og selv komitéen later til å være oppmerksom på at det er en lite effektiv organisasjonsform. Samorganisasjonene har aldri trodd at ordningen kan bli effektiv, men har ment at de faglige utvalg kunne gjøre en del nytte der en hadde interesserte folk til å ta seg av oppgavene. Hvis de faglige utvalg skal overta samorganisasjonenes oppgaver, vil dette virke organisasjonsoppløsende.

Ny § 12.

2. Det velges et Samorganisasjonens landsutvalg på 5 medlemmer med varamann. Utvalgets oppgaver er å formidle samarbeid og i forståelse med sekretariatet innkalle til tillitsmannskonferanser om aktuelle organisasjonsspørsmål.

Nr. 133 *Forretningsutvalget i Møre og Romsdal faglige Samorganisasjon foreslår:*

«Den nåværende organisasjonsform for samorganisasjonene bibeholdes.

Forslaget fra Hedmark^o og Oppland fagl. Samorganisasjoner vedrørende endringer i §§ 4 og 5 i vedtektene for de faglige samorganisasjoner med motivering for samme tiltres.

Nr. 134 *Kristiansund Faglige Utvalg foreslår:*

«Kristiansund fagl. utvalg har den 7. des. 1952 behandlet Organisasjonskomitéens innstilling og sier seg enstemmig dypt uenig i det foreliggende forslag fra Organisasjonskomitéen.

Enstemmig ble det vedtatt å gi sin tilslutning til forslaget fra forretningsutvalgene for Hedmark samt Oppland faglige samorganisasjoner.»

Nr. 135 *Vestfold Faglige Samorganisasjon foreslår:*

«Vestfold faglige Samorganisasjon har tidligere på sine årsmøter i 1947 og i 1949 behandlet samorganisasjonens stilling og organisasjonsform og gått inn for den nåværende ordning. Likeledes har en ved

uravstemning med stort flertall vedtatt å beholde årsmøtene (distriktsmøtene) istedenfor å innføre representantskap.

Styret i Vestfold faglige Samorganisasjon kan ikke innse at det er skjedd noen forandring som tilsier at en kan gå mot de tidligere årsmøtevedtak i denne sak, og styret vil henstille til alle fagforeninger i Vestfold å gi sin tilslutning til det samme syn.

Styret vil begrunne sitt standpunkt med følgende:

1. Landsorganisasjonens distriktskontorer vil ikke formå å ta på seg alle de oppgaver med nyorganisering, opplysningsarbeid, forhandlinger, møtevirksomhet, samfunnsoppgaver, politisk arbeid m. v. som i dag påligger samorganisasjonene.
2. De såkalte faglige fellesorganisasjoner, som i det vesentlige er identiske med våre nåværende faglige utvalg, må derfor etter innstillingen ta på seg de av samorganisasjonenes oppgaver som de har muligheter for å løse. Organisasjonskomitéen viser til at de nåværende faglige utvalg ikke arbeider tilfredsstillende og konkluderer med at opphevelsen av samorganisasjonene vil endre dette forhold. En kan imidlertid ikke med sin beste vilje se at mangelfullt arbeid i de faglige utvalg hittil har sin årsak i mangel på oppgaver. Den største svakheten er vel at de faglige utvalg har hatt for få aktive organisasjonsfolk til å skjøtte alle oppgavene.

Vårt moderne samfunn legger i stadig større utstrekning beslag på alle mennesker som har en aktiv innstilling til samfunnsspørsmål, og våre fagforeningstillitsmenn blir trukket inn i kommunestyre, i kommunale komitéer og utvalg, i partiarbeid, i humanitære og kulturelle organisasjoner m. v. Det er derfor uoverkommelig å rekke alle oppgaver med den nåværende lave aktivitetsprosent.

Hvis de faglige utvalg (fellesorganisasjoner) i tillegg til sine tidligere oppgaver også skal måtte overta alle de nye oppgaver som Organisasjonskomitéen har foreslått, vil det bli enda vanskeligere å finne fram til et tilfredsstillende arbeid. En mengde oppgaver må nødvendigvis bli liggende. Grensen for hva våre tillitsmenn kan overkomme i sin fritid er snart nådd.

3. En del oppgaver som samorganisasjonene har skjøttet, vil ikke kunne overtas av andre organisasjoner. En kan særlig her nevne samorganisasjonens tilknytning til fylkesorganisasjonen. Med den nåværende ordning har fagorganisasjonen opparbeidet seg en posisjon og ikke liten innflytelse i fylket gjennom sin representasjon i fylkesarbeidsnemnda, fylkesyrkesskolenemnda, styret for områdeplanleggingen, fylkesbyggenemnda m. v.

Samorganisasjonens lønte tillitsmenn og forretningsutvalget har også innflytelse i mange andre fylkeskommunale saker og blir råd-

spurt og avgir sine forslag i en rekke betydningsfulle spørsmål. Denne politiske virksomhet vil bli sterkt redusert ved en eventuell opphevelse av samorganisasjonene.

4. Samorganisasjonen er også en betydningsfull faktor i arbeiderbevegelsens politiske arbeid og deltar aktivt i valgkampene og på annen måte. En har her et samarbeidsutvalg med fylkespartiet, som ikke kan opprettholdes av andre enn en faglig fylkesorganisasjon. Innstillingen vil derfor være et skritt i retning av å fjerne den politiske og faglige arbeiderbevegelse fra hverandre.

Landsorganisasjonen vil etter den foreslåtte ordning ikke lenger få noe politisk organ i distriktene. De andre organisasjoner vil få mer enn nok med de rent faglige spørsmål.

5. I Vestfold har opplysningsarbeidet ligget på samorganisasjonens sekretær, og en mener det er en heldig ordning. En kan ikke vente at fylkespartiet skal overta opplysningsarbeidet i våre nær 200 fagforeninger. Opplysningsarbeidet må etter hvert få en rekkevidde som vil legge beslag på det meste av en manns arbeidskraft i fylket. Det er lite i samsvar med realitetene å tro at dette store arbeid med kursvirksomhet, kveldsskoler etc. kan drives bare ved ubetalt hjelp.
6. De faglige fellesorganisasjoner vil i det vesentlige få sitt sete i byene og industridistriktene, og de vil få mer enn nok med å ta seg av organisasjonsoppgavene på vedkommende steder.

Hva da med nyorganiseringen og arbeidet på landsbygda?

I landbruket har vi en høy prosent uorganiserte arbeidere. Det samme gjelder i småbedrifter, i kommunene og på andre arbeidsplasser i landkommunene. De største forbund vil nok i en viss utstrekning kunne ansette distriktssekretærer til å ta seg av et slikt arbeid, men det er ikke mulig for de mellomstore og de mindre forbund. Vi tror heller ikke at Landsorganisasjonens distriktskontor kan rekke stort her. Hvis konjunktorene endres, eller det skjer forandringer i beskjeftigelsen på landsbygda, kan det oppstå et skred av nyorganiseringer. Det bør være samorganisasjonenes oppgave å drive dette arbeid, ingen ligger nærmere til å ta det.

7. Styret er imidlertid merksam på at samorganisasjonen har behov for en viss forandring i organisasjonsformen p.g.a. stigningen i fagforeningenes antall og i medlemstallet.

Innstilling fra Vestfold faglige Samorganisasjon.

Vestfold faglige Samorganisasjons representanter på kongressen vil gå inn for å gjenopprette et ensartet organisasjonsforhold for samorganisasjonene, bygd på de nåværende organisasjonsområder, slik at disse i framtida skal bygge på distriktsmøter og valg av representanter til disse på sammøter av fagforeningsstyrene innen de faglige utvalgs om-

råder. Det forutsettes at Landsorganisasjonen utreder utgiftene til distriktsorganisasjonene som hittil.

Vi vil peke på følgende framgangsmåte som kan nyttes i Vestfold ved valg av representanter til årsmøtet (distriktsmøtet).

- A. Representantene til årsmøtet velges på et sammøte av fagforeningsstyrene i de faglige utvalgs områder.
- B. Sammøtet av fagforeningsstyrene velger representanter til årsmøtet på følgende måte: Valget er basert på medlemstallet fra fagforeningene i det faglige utvalg. Det velges 1 representant for hvert påbegynt 250 medlemmer. Intet faglig utvalg skal ha mindre enn 2 representanter.
- C. Utgiftene til representasjon på årsmøtet bæres av de faglige utvalg.
- D. De øvrige utgifter ved årsmøtet bæres av distriktsorganisasjonen.
- E. Årsmøtet (distriktsmøtet) holdes annet hvert år og slik at annet hvert møte faller det år kongressen holdes.»

Buskerud faglige Samorganisasjon.

Punkt 5 a. — Samorganisasjonenes organisasjonsform.

Nr. 136

Den organisasjonskomité som er nedsatt av Landsorganisasjonen, fremmer i forbindelse med forestående kongress forslag til endringer av samorganisasjonenes organisasjonsform.

Innstillingen har vært behandlet i samorganisasjonens forretningsutvalg, og vi vil bemerke:

«Komitéens forslag går ut på at det skal opprettes 10 distriktskontorer direkte underlagt Landsorganisasjonen. Arbeidsområdene for disse distriktskontorene vil i motsetning til den nåværende organisasjonsform ikke følge fylkesgrensene. Dette vil altså si at den fullstendig bryter med den organisasjonsform vi hittil har hatt, som stort sett har fulgt fylkesgrensene og dermed i det praktiske arbeid innordnet seg i et fellesskap med arbeiderbevegelsens forskjellige fylkesorganisasjoner. Vi har alltid i det praktiske arbeid slått fast at fagbevegelsen og partiet er uatskilnelige. Om derfor den foreliggende innstilling skulle bli vedtatt, vil det i de fylker som rammes av endringene, bli vanskelig for arbeiderbevegelsens forskjellige organisasjoner å få en fylkesmessig kontakt i arbeidet med de enkelte spørsmål som organisasjonene vil få til behandling.

Tar vi herunder for oss komitéens innstilling under henvisning til de gjøremål komitéen peker på som oppgaver for fellesorganisasjonene som:

1. Fortsette utbyggingen av fagorganisasjonen til ivaretagelse av lønnsmottakernes interesser i forhold til arbeidsgiverne.
2. Delta i den samfunnsmessige planlegging av arbeidslivet for å sikre full sysselsetting.
3. Delta i utbyggingen av bedriftslivet med sikte på en rasjonell anvendelse av alle produksjonskrefter og råstoffer for å høyne arbeidets produktivitet og derved legge grunnlaget for en høyere levestandard.
4. Sørge for lønnstakernes deltakelse i de organer som behandler prisregulering.
5. Drive planmessig opplysningsarbeid på det politiske og økonomiske område, slik at de enkelte personer blir fullt fortlørlig med de fremgangslinjer arbeiderbevegelsen velger for løsningen av de foreliggende problemer, og derigjennom i størst mulig utstrekning å sikre aktiv deltakelse fra organisasjonens enkelte medlemmer.

De oppgaver som her er nevnt, er så omfattende at de neppe kan løses uten et intimt samarbeid på den politiske front. Derfor å løsrive fagbevegelsen i fylkesmessig forstand, er etter forretningsutvalgets oppfatning et tilbakeskritt.

Som et argument for sin innstilling til fellesorganisasjonene hevdes det at de faglige utvalg ikke har svart til sin hensikt. Vi kan ikke innse at en fellesorganisasjon som likevel skal følge de nåværende utvalgs geografiske områder, idet jo innstillingen forutsetter at hver by med omland, og på hvert industrisentrum hvor flere forbund har avdeling, skal ha en fellesorganisasjon, vil gi fagbevegelsen på stedet noe mer effektivitet.

Vår erfaring er imidlertid at ineffektiviteten for de faglige utvalgs vedkommende må tilskrives vedtektenes bestemmelser med hensyn til representasjonsretten til samorganisasjonenes representantskapsmøter. Forholdet er, at ettersom valgperioden går fremover, glir tillitsmennene ut av sine stillinger innenfor de

enkelte foreninger, og mister derved kontakten med medlemmene.

En av forutsetningene for et aktivt organisasjonsarbeid vil alltid være den tilknytning det kan bringe med de utøvende tillitsmenn.

I forbindelse med komitéens innstilling foreligger forslag fra så vel Hedmark, Oppland som Vestfold faglige samorganisasjoner. Samtlige forslag peker på at det avgjørende for å bringe liv og røre i organisasjonen må være å tilrettelegge gjennom vedtektene en representasjonsordning som trekker med seg den enkelte tillitsmann i det aktuelle arbeid.

Forretningsutvalget gir derfor sin tilslutning til Vestfold faglige Samorganisasjons forslag som går ut på at de nåværende samorganisasjoner opprettholdes. Videre at det tilveiebringes en representasjonsordning gjennom de faglige utvalg med minst 2 representanter fra hvert. For øvrig basert på medlemstallet med en representasjon på *en* representant for hvert 250 medlemmer. For Buskerud faglige Samorganisasjons vedkommende vil dette si at vi til eventuelle årsmøter ville få omkring 140 representanter fra de enkelte faglige utvalg.

Buskerud faglige Samorganisasjons forretningsutvalg vil under henvisning til forannevnte, henstille til de representanter som møter på kongressen, å gå inn for bibehold av Samorganisasjonens nåværende organisasjonsforhold, og tilbakeføre en representasjonsrett for fagforeningene gjennom de faglige utvalg.

FRA SEKRETARIATET:

Nr. 137

Idet en viser til innstilling fra Komitéen for omlegging av samorganisasjonene, som følger som bilag til dagsorden, innbyr sekretariatet kongressen til å gjøre slikt vedtak:

Kongressen godkjenner i prinsippet komitéens forslag.

Representantskapet får fullmakt til å fastsette tidspunktet for gjennomføring av omleggingen og godkjenne vedtektene for de faglige fellesorganisasjoner.

Dagsordens punkt 5 b.

Andre organisasjonssaker.

Innkomne forslag

NORSK ARBEIDSMANNFORBUND

Nr. 138 Forslag fra forbundets avd. 19 og 20, Sulitjelma, om opphevelse av industriforbundsformen.

Motivering:

Avd. 19, Sulitjelma Bygningsarbeiderforening uttaler:

«Det er over 20 år siden vår forening stilte forslag om opphevelse av industriforbundsformen, og det er med den største berettigelse forslaget blir satt fram denne gang. Årene har vist og til fulle beviser hvor feilaktig det er å holde på industriforbundsformen.

Interessen for fagorganisasjonen uteblir. Vi savner et medlemsblad hvor vi kan få opplysninger om de ting der vedrører faget vårt. Vi har ennå ikke klart å få en tariff hvor fagfolkene selv får bestemme over de punkter der vedrører dem. Andre fag og arbeidsgrupper som er i langt større flertall, bestemmer våre tarifforhold. Vårt forbund har aldri klart å innfri vedtaket om at fagarbeiderne som kommer inn under industriforbundsformen skal ha samme lønn som i de respektive fagforbund. Det er i dag utelukkende arbeidsgiverne som tjener på industriforbundsformen.

For fagarbeiderne er den blitt en svøpe så alvorlig at fagarbeiderne blir nødt til å overveie om det er grunn for fortsatt å være fagorganisert.»

Nr. 139 *Avd. 20, Jern- & Metallarbeiderforeningen, Sulitjelma, uttaler:*

«Fagkongressen i 1923 vedtok industriforbundsformen som organisasjonsform i Norge. Forutsetningen var å gjennomføre

denne organisasjonsform konsekvent. I prinsippet går denne organisasjonsform ut på at det forbund som har hovedtyngden av de organiserte arbeidere som danner grunnlaget for en bedrift, også skal ha alle andre arbeidere, uansett fag, som er knyttet til den samme bedriften.

Dette medførte at hovedtyngden av fagarbeiderne i Sulitjelma, som tidligere hadde stått tilsluttet sine respektive fagforbund, ble tvunget over til Norsk Arbeidsmannsforbund. Bygningsarbeiderne og jern- og metallarbeiderne fikk ingen støtte hos sine forbund og ble nødt til å akseptere den nye organisasjonsform. Derimot tok elektrikerne opp kampen og med full støtte av sitt forbund har de til dags dato blitt godkjent som organiserte kamerater utenom Norsk Arbeidsmannsforbund.

Vi jern- og metallarbeidere fikk tidlig erfare at den nye organisasjonsform førte til en forringelse av vårt overenskomstforhold. De goder vi tidligere hadde hatt ble gradvis fjernet, da vi ikke kunne stå i noe særforhold til de øvrige arbeidere ved bedriften. Ved de forskjellige tariffoppgjør kom våre spesielle krav i skyggen av de krav som ble fremmet av flertallet innen bedriften, gruvearbeiderne og de ikke faglærte.

Ved gjennomføringen av industriforbundsformen ble vi lovet at vi overenskomstmessig skulle få følge våre kamerater i jernindustrien. Dette gjorde vårt nye forbund ikke forsøk på å gjøre til en realitet. På grunn av vår gruppes størrelse ble vi også lovet at vi skulle få vår egen forhandler ved de forskjellige tariffoppgjør. Denne rett er vi blitt fratatt. Forbundets evneløshet kan best illustreres ved dettes egen innrømmelse i skriv til foreningene med meldingen om vedtakelse av årets tariff. Da slo det seg for brystet og sa at i år hadde det greid å få gjennomført samme minstelønn for fagarbeiderne innen bergverksindustrien som for jernindustrien. Vi hadde den jo i 1923.

Dette at vi sjelden har følt at vi har forbundet med oss i de saker vi søkte å løse, virket deprimerende på medlemmene, og den motvilje som behersket medlemmene i 1923 har i de forløpne 29 år tiltatt, ikke avtatt. Det virker meningsløst at fagorganisasjonen skal gå inn for å medvirke til å opprettholde en organi-

asjonsform som kun arbeidsgiveren har fordel av, en organisasjonsform som direkte virker lønnstrykkende.

Gruveindustrien er under stadig utvikling og rasjonalisering. Maskinene blir mer og mer tatt i bruk. For å holde disse maskiner i gang kreves det et større antall faglærte arbeidere. For Sulitjelmas vedkommende utgjør denne gruppe en relativt stor prosent av den samlede arbeidsstyrken. Denne gruppe krever sine problemer ivaretatt på en forsvarlig måte. Dette kan en ikke si blir gjort av Norsk Arbeidsmannsforbund, hvor en har satt en gruvearbeider til å stelle med våre spesielle problemer. Problemene for en faglært arbeider vil alltid bli større og vanskeligere å få løst ved et medlemskap i et ikke faglært forbund. Det omvendte byr derimot på store fordeler.

Innledningsvis nevnte vi at ved vedtakelsen av industriforbundsformen skulle denne gjennomføres konsekvent. De svake som ingen støtte fikk av sine forbund, måtte innordne seg denne organisasjonsform. Andre grupper som var sterkere og også fikk støtte av sine forbund, ga blaffen i L.O.s påbud. Dette forårsaket at L.O. ved senere vedtak har måttet modifisere sine tidligere vedtak slik at vi i dag har 3 godkjente organisasjonsformer, industriforbundsformen, etatsforbundsformen og fagforbundsformen. Se på Sulitjelma. Her skulle Norsk Arbeidsmannsforbund være enerådende. Vi er i dag organisert i 9 forskjellige forbund. Våre medlemmer spør hvorledes dette kan være tilfelle. De mener det er et utslag av maktbegjær å tvinge enkelte organiserte arbeidere inn i forbund som er dem uvedkommende.

Den forenkling en oppnådde forhandlingsteknisk ved opprettelse av overenskomster ved bedrifter hvor det var ansatt arbeidere av forskjellig fag, kan ikke oppveies mot den uvilje som er til stede hos medlemmene som mener at deres krav ikke blir påaktet etter ønske.

Vår forening mener at fagkongressen må omgjøre sitt vedtak av 1923 og la forbundene stå fritt i å organisere medlemmer som naturlig hører inn under sine respektive fagforbund.»

Forbundets standpunkt:

Kan ikke anbefales vedtatt.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 289, Stein-, jord- og sementarbeidernes forening, Stavanger, foreslår:

Nr. 140

«Forbundets virkeområde.

Landsmøtet pålegger forbundsstyret å oppta til fornyet behandling sekretariatets vedtak av 1948 med henblikk på revidering av dette, og vil foreslå at arbeider av bygningsmessig art, kaier, stasjonsbygninger, haller o. l. innenfor en by eller bymessig bebygd område hvor arbeidet utføres av entreprenør tilsluttet N.A.F. eller entreprenør med lokal overenskomst, tilfaller arbeidet og organisasjonsforholdet Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund. Eventuelt pålegges forbundsstyret å oppta til drøftelse om en sammenslutning av N.A.F. og N.B.I.A.F.»

M o t i v e r i n g :

Etter å ha praktisert den nåværende bestemmelse, er vi kommet til det resultat at disse forhold er organisasjonsmessig uholdbare, idet det til stadighet oppstår konfliktartede forviklinger mellom de respektive forbunds avdelinger til skade for fagorganisasjonen i sin helhet. Når det gjelder sammenslutningen av de 2 forbund, vil vi peke på at de 2 forbunds yrkes- og arbeidsområde griper på så mange felter inn i og utfyller hverandre, at de både organisasjons- og tariffmessig sett naturlig hører sammen i ett forbund.

Forbundsstyret uttaler:

Foranstående forslag ble behandlet på forbundets landsmøte i juni 1952, som gjorde følgende vedtak:

«Forslaget fra avd. 289, Stavanger Stein-, jord- og sementarbeideres forening, oversendes Arbeidernes faglige Landsorganisasjon, slik at de kan være oppmerksom på spørsmålet ved en eventuell ny behandling og forandring av organisasjonsformene.»

Landsmøtets vedtak er forbundsstyrets innstilling.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Forbundets avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 141

«Industriforbundsformen opptas til revisjon slik at de rene fagforbund på ny får sin berettigede plass i organisasjonsformene.»

M o t i v e r i n g :

Vi mener at en organisasjonsform med flere fag samlet i større industriforbund virker uheldig da et slikt forbund ikke kan ta de tilbørlige hensyn til de enkelte yrkesgrupper. Det vil her bli de «store» som dominerer og dikterer uten å kunne ta tilbørlige hensyn til de mindre gruppers berettigede krav. La oss derfor komme tilbake til fagforbundsformen hvor medlemmer av felles interesser kommer sammen, og hvor en som fagets og yrkets utøvere kan fremme krav og diskutere fagets og yrkets problemer med kolleger fra det hele land.

Det er bare som medlemmer av rene fagforbund at en fullt ut kan få utnyttet denne mulighet. Skal det på ny bli interesse og liv i organisasjonsapparatet, må det enkelte medlem igjen få følelsen av å være med og kunne bestemme over sine lønns- og arbeidsforhold og sine arbeidsmetoder, sin yrkesopplæring og alle nødvendige bestemmelser eller sikringstiltak som berører hvert enkelt fag.

Nr. 142 *Forbundets avdeling i Høyanger, foreslår:*

«Alt personell ved kraft- og transformatorstasjoner gis anledning til å samles i en organisasjon i tilslutning til Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund.»

M o t i v e r i n g :

Det finnes i dag neppe noe yrke som er så lite samlet som vårt til tross for at det er det yrke som kanskje har hatt den største utvikling i de senere år. For å få en tilfredsstillende løsning på:

1. Organisasjonsforholdene,
2. Lønns- og arbeidsforhold,
3. Fagets beskyttelse,

mener vi at det eneste som fører fram er samling av folkene i ett forbund.

For øvrig viser vi til den skrivelse om disse forhold som ble overrakt Deres kontor 7. juni 1951.

Avd. 44, Hadeland, foreslår:

Nr. 143

«At trafo- og kraftstasjonsbetjeningen i Sør-Norge gis anledning til å danne egen forbundsavdeling innen Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund.

Disse grupper — som har stort sett like arbeidsforhold og problemer — er enig i dette.

Som forholdet nå er med disse grupper innblandet i så mange og ulike forbund hva bransje- og arbeidsforhold angår, mener vi at våre interesser vanskelig kan ivaretas fag- og organisasjonsmessig sett.»

Avd. 97, Herøya, foreslår:

Nr. 144

«Alle elektrikere — uansett arbeidsplass — gis anledning til å stå tilsluttet Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, og dette forbund må føre alle forhandlinger for sine medlemmer.»

Motivering:

Da lærlingeloven er trådt i kraft og sertifisering av elektrikere påbudt, må alle elektrikere i likhet med maskinister og murere samles i ett fagforbund.

Avd. 29, Odda, foreslår:

Nr. 145

«Forbundet henstiller til fagkongressen å oppheve industriforbundsformen av 1921.»

Avd. 101, Årdal, foreslår:

Nr. 146

«Vi må kreve at alle elektrikere — uansett arbeidsplass — gis anledning til å stå tilsluttet Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund.»

Motivering:

Da vårt fag er så forskjellig fra andre fag, er det en nødvendighet at vi får stå samlet i ett forbund. Det er fastslått ved Kgl. res. av 13. juli 1951 at alle elektrikere må ha samme opplæring enten det skal være i industrien eller ute i det åpne marked. Skal dette kunne oppfylles, må det kun være ett forbund som drar omsorg for utdannelsen, slik at den blir lik. Overføres dette ansvar til flere forbund, er man inne på feil spor. Opplæringen og utdannelsen av elektrikere innenfor industrien hvor ikke Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund har vært part i over-

enskomstene, beviser at utdannelsen ikke har fulgt tritt med utdannelsen ute i det åpne marked. Vi håper Fagkongressen endrer sin oppfatning når det gjelder industriforbundsformen vedr. vårt fag, og i overensstemmelse med det syn vi har framholdt ovenfor.»

Forbundsstyrets innstilling:

Ovennevnte forslag har vært forelagt forbundets styre, som har sluttet seg til forslaget.

Når det gjelder spørsmålet om at kraftstasjonsbetjeningen skal danne sin egen avdeling innenfor forbundet, er forbundsstyret prinsipielt enig i dette syn, da forbundsstyret mener at man må søke å komme fram til en ensartet utdanning også for kraftstasjonsbetjeningen. Hvis L.O. kan finne fram til en form i organisasjonsoppbyggingen som gir anledning til å etterkomme den anmodning som er framkommet i forslagene, vil vi drøfte dette på alle mulige måter. Vi er merksamme på at det kan ha sine vansker å finne fram til en ordning, men vi tror at det fag- og lønnsmessig ville være den riktige ordning å følge de linjer som forslagene antyder.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 147 *Avd. 44, Tyssedal, foreslår:*

«Organisasjonssekretærer i forbundene:

Man tillater seg å fremme tanken om felles faste sekretærer på ovenfor nevnte område.»

Motivering:

Den nåværende ordning, om at de enkelte forbund hver for seg har sine spesielle organisasjonssekretærer, medfører store og helt unødvendige utgifter for medlemmene. Dette arbeid må, uten skade, kunne samordnes til fordel for alle forbund.

«Sammenslåing av forbund:

Avdelingen vil foreslå at spørsmålet om sammenslåing av nær beslektede forbund optas til avgjørelse.»

Motivering:

Man ser på spørsmålet ut fra at fagorganisasjonen ikke er til for å skaffe flest mulig funksjonærer et levebrød, men er til for å skape levelige forhold for sine medlemmer.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene kan ikke tiltres.

Da motiveringene fra Elektrokjemisk Arbeiderforening, Tysedal, for de foreliggende forslag er mer enn mangelfulle, kan forbundsstyret ikke tiltre disse.

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Storbukt Fiskearbeiderforening foreslår:

Nr. 149

«Medlemmer av en avdeling tilsluttet det ene forbund blir ikke overført til et annet forbund hvis vedkommende avdeling derved står i fare for å bli oppløst eller varig svekket. Vi tenker da på avdelinger som har en stor del av sine medlemmer knyttet til bedrifter som et forbund har overenskomst med, men som det siden viser seg produserer varer av den beskaffenhet at overenskomstforholdet i følge L.O.s vedtekter tilkommer et annet forbund. Avdelinger som fra før står svakt både tallmessig og økonomisk vil ved en sådan overføring i mange tilfelle miste sine beste krefter, og dette tror vi skader mer enn det gavner.»

Vardø Bryggeriarbeiderforening foreslår:

Nr. 150

«Vardø Bryggearbeiderforening har på sitt medlemsmøte den 2/10 1952 sluttet enstemmig opp om avdeling 136, Storbukt Fiskearbeiderforenings forslag til L.O.-kongressen i 1953, om ikke å stykke avdelingene opp i flere forbund. — Det svekker avdelingene, både økonomisk og moralsk, og medlemmene taper sin interesse for organisasjonen i sin helhet. Vi ber forbundet støtte opp om forslaget på L.O.s kongress i 1953.»

Forbundsstyrets innstilling til framleggene fra Storbukt Fiskearbeiderforening og Vardø Bryggearbeiderforening:

Norsk Transportarbeiderforbund vil sterkt understreke riktigheten av det som avdelingene har anført som begrunnelse. En alt for hårdhendt gjennomføring av de organisasjonsmessige retningslinjer for organisering av arbeiderne fører til grensetviser, som på en rekke steder i vårt land bare kan

bidra til å svekke organisasjonen som helhet utad. Det bør søkes etablert en ordning hvorved de ulike forbund innen L.O. gis anvisning på innbyrdes samarbeid på slike plasser uten rivalisering om tilslutning fra arbeiderne til de stedlige avdelinger. Norsk Transportarbeiderforbund kan tenke seg at slik framtidig ordning bygges på at de interesserte forbund går sammen om inngåelse av overenskomster på slike steder.

Nr. 151 *Oslo Transportarbeiderforening foreslår:*

«Lastebileiere som er gitt offentlig bevilling (løyve) for fortjenestekjøring med bil kan ikke organiseres i de ulike fagforbund tilsluttet L.O. etter industriforbundsformen. Lastebileiere med sådan bevilling, som ønsker å stå tilsluttet L.O., kan bare organiseres i tilslutning til N.T.F. gjennom dets avdelinger, eller etter de organisasjonsformer som lastebileierne og N.T.F. måtte finne fram til.»

M o t i v e r i n g :

Lastebileiernes gruppe av Oslo Transportarbeiderforening med om lag 1000 organiserte lastebileiere, har gjennom 25 år drevet et intenst organisasjonsarbeid blant lastebileiere, og et stort og omfattende arbeid med å heve standens økonomiske nivå med rasjonalisering og akkordavtaler. Har for øvrig drevet virksomheten på kooperativ basis med innkjøpslag, garasjer, finansiering og kontroll med ulovlig kjøring i strid med Samferdselsloven m. v.

Dette arbeid er blitt hemmet i sterk grad fordi en del lastebileiere er organisert i forskjellige forbund i Landsorganisasjonen, med den følge at vi ikke kan ha det nødvendige overblikk og kontroll. Ennvidere vil vi bemerke at den nåværende organisasjonsform har ført til skadelige virkninger for sentralens oppbygging, slik som loven påbyr de skal være.

På grunn av vårt yrkes særlige karakter finner vi denne ordning lite tilfredsstillende, men på grunn av industriforbundsformen har det ikke vært mulig å rette på forholdet.

Vi mener derfor at kongressen bør vedta vårt forslag slik at lastebileierne ikke er bundet av industriforbundsformen, men at lastebileierne blir organisert i henhold til forslaget.

Forbundsstyrets uttalelse:

Oversendes Arbeidernes fagl. Landsorganisasjon idet en viser til Organisasjonskomitéens innstilling til representantskapet 1948, innstillingens pkt. 3, sålydende:

«Spørsmålet om leievognmennes og enbilseiernes framtidige organisasjonsform utstår inntil en får oversikt over virkningene av Samferdselslovens gjennomføring.»

AKERSHUS FAGLIGE SAMORGANISASJON

Nr. 152

Norsk Kommuneforbunds avd. 191, Kraftverkfunksjonærenes Forening, Rånåsfoss, foreslår:

«Personalet ved samtlige offentlige og private kraftverker organiseres under ett forbund.»

M o t i v e r i n g :

På grunn av at kraftverkenes personale nå står tilsluttet flere forbund, er lønns- og arbeidsvilkårene høyst ulike ved de forskjellige kraftverker. Ved en samling under et forbund vil mer ensartede vilkår kunne påregnes.»

NORDLAND FAGLIGE SAMORGANISASJON

Nr. 153

Sulitjelma faglige Utvalg foreslår:

«Det henstilles til Landsorganisasjonens kongress om å oppheve industriforbundsformen.»

M o t i v e r i n g :

Helt siden år 1923 da L.O.s kongress vedtok industriforbundsformen, har det innen fagforeningskretser hersket misnøye med denne organisasjonsform. Denne misnøye er kommet mest til uttrykk i fagarbeiderkretser.

De forutsetninger som var lagt til grunn for gjennomføringen av denne nye organisasjonsform er ikke blitt fulgt. Fagarbeiderne som på denne måte ble tvangsoverført til ikke fagforbund, har stadig fått sine overenskomstforhold redusert.

En fagarbeider føler samhørighet med kamerater i sine respektive fagforbund og mener seg berettiget til de samme arbeids- og lønnsforhold som disse, uansett i hvilken bedrift han er ansatt.

Vi mener det er uriktig at fagorganisasjonen går inn for og medvirker til å opprettholde en organisasjonsform som kun arbeidsgiverne har fordel av, en organisasjonsform som direkte virker lønnstrykkende.

Spesielt synes vi at tiden må være inne til en omgjøring av vedtaket av 1923, da L.O. nå snart etter 30 års forløp ennå ikke har greidd å gjennomføre vedtaket fullt ut.»

Forslaget er behandlet av Samorganisasjonens forretningsutvalg som gjorde dette enstemmige vedtak:

«Forslaget kan ikke tiltres av forretningsutvalget.»

Nr. 154 **Fra sekretariatet.**

Til denne kongress er det også kommet inn en rekke forslag vedrørende organisasjonsformene. De er av forskjellig karakter og gir uttrykk for ulike synsmåter. Det er forslag om sammenlutning av beslektede forbund og utvidelse av forbundenes organisasjonsområder, og det er forslag om oppbygging av fagorganisasjonen etter faglige linjer, det vil si overgang til rene fagforbund. De synsmåter som her kommer fram er for så vidt delvis sammenliknbare med en del av de som kommer til uttrykk ved de organisasjonstvister som sekretariatet fra tid til annen må ta avgjørelse i.

Uten å ta stilling til noen av de forslag som er kommet inn, mener sekretariatet det kanskje kan ha betydning igjen å få en utførlig behandling av organisasjonsformene, og vil derfor videre anføre:

Hovedretningslinjene for fagorganisasjonens oppbygging er kongressvedtaket av 1923 om industriforbundsformen. I prinsippet står det fremdeles ved makt, men etter vedtakene på kongressen i 1934 og representantskapet i 1948 har det skjedd

en delvis tilpassing av organisasjonsformene i samsvar med den industrielle strukturendring som har funnet sted siden 1923.

I de senere år har det foregått en ganske rivende utvikling, økonomisk så vel som industrielt. Hvorvidt den organisasjonsmessige utvikling har skjedd i takt hermed, kan det være delte meninger om, særlig hvis en skal dømme etter de forslag som til sine tider kommer om endring av organisasjonsstrukturen.

Til alle kongresser siden 1923 har det fra forskjellige foreninger og forbund vært fremmet forslag om organisasjonsformene, men det er bare i 1934 de har vært utførlig behandlet av fagkongressen. Da hadde en på forhånd som kjent satt ned en organisasjonskomité, som ga en utredning til kongressen. Ellers er det representantskapet og sekretariatet som har behandlet disse spørsmål og tatt avgjørelser i organisasjonstviser. Til kongressen i 1946 var det på dagsorden satt opp til behandling en rekke organisasjonsspørsmål, men de ble ikke realitetsbehandlet. Kongressen gjorde vedtak om å velge en komité, som skulle foreta utredning og avgi innstilling om organisasjonsproblemer til representantskapet. Representantskapet behandlet denne utredning i 1948. Sekretariatet er derfor kommet til det resultat at forbundenes organisasjons- og virkeområder bør komme opp til utførlig behandling på neste kongress. Problemer må da på forhånd utredes av en komité.

I samsvar med foranstående innbyr sekretariatet Kongressen til å gjøre slikt vedtak:

Kongressen velger en organisasjonskomité på 7 medlemmer, som får i oppdrag å utrede og legge fram innstilling til neste kongress om forbundenes organisasjons- og virkeområder.

De foreliggende forslag oversendes komitéen. Forbundene gis høve til innen en frist som fastsettes av sekretariatet å sende inn eventuelle forslag til komitéen.

Nr. 155 NORSK FORBUND FOR ARBEIDSLEDERE OG TEKNISKE
FUNKSJONÆRER, foreslår:

Landsorganisasjonens forhold til de organisasjoner som i dag står utenfor L.O. og som arbeider med avtaler om lønns- og arbeidsvilkår.

«Medlemsskap i organisasjoner som står utenfor Landsorganisasjonen og som arbeider med opprettelse av lønnsavtaler, er uforenlig med medlemsskap i Landsorganisasjonen.»

Motivering:

Det er i dag en rekke organisasjoner som står utenfor Landsorganisasjonen som arbeider med avtaler om lønns- og arbeidsvilkår. Det er innlysende at medlemmer av disse organisasjoner og som samtidig er medlemmer av A.F.L. ikke kan omfattes av to forskjellige tarifforhold. Hva dette kan føre med seg, skulle ikke være nødvendig å presisere nærmere, men det er en kjent sak at man i dag har arbeidstakere som går inn under to forskjellige organisasjonsforhold.

Vårt landsstyremøte 26. og 27. mai 1952, drøftet også disse problemer og fattet følgende vedtak:

«Landsstyret henstiller til sekretariatet å oppta til behandling spørsmålet om forholdet til de organisasjoner som står utenfor Landsorganisasjonen, og som arbeider med opprettelsen av lønnsavtaler for å sikre sine medlemmers lønns- og arbeidsvilkår.»

Nr. 156 *Overføring av medlemmer fra de øvrige forbund innenfor Arbeidernes faglige Landsorganisasjon til Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer.*

«Kongressen pålegger samtlige forbund å overføre de av sine medlemmer som kommer inn under vedtektene for Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer til dette forbund. Samorganisasjonene eller L.O.s distriktskontorer får i oppdrag å påse at overføringen skjer i overensstemmelse med Landsorganisasjonens vedtekter.»

M o t i v e r i n g :

I og med dannelsen av Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer var det en uttrykkelig forutsetning at de medlemmer hvis arbeidsforhold var av slik art at de kom inn under dette forbunds vedtekter, automatisk skulle overføres i henhold til gjeldende bestemmelser. Dette er ikke blitt etterkommet av alle forbund, uvisst av hvilken grunn. Overføring av medlemmer til vårt forbund må skje på samme måte som overføring av medlemmer for øvrig mellom forbundene. Den fremtidige ordning må selvsagt være at når en arbeidstaker rykker opp i arbeidsleder- eller annen ledende stilling, må medlemskapet automatisk overføres til Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer.

NORSK BOKBINDER- OG KARTONNASJEARBEIDERFORBUND, foreslår:

Nr. 157

«Krav om overføring av medlemskap.

Når krav er innsendt til sekretariatet av et forbund om overføring av medlemmer fra et annet forbund, skal det innkalles representanter fra begge forbund når saken kommer opp til behandling og avgjørelse i sekretariatet.»

M o t i v e r i n g :

Ved behandling i sekretariatet av saker om overføring av medlemmer fra et forbund, har det hendt at et av de forbund som det kreves overføring fra, har sin forbundsformann som sekretariatsmedlem. Ved behandling av saken i sekretariatet kan det fremkomme påstander og opplysninger, som den annen part ikke har anledning til å imøtegå før avgjørelsen faller.

Et annet forhold er at den part som det kreves overføring fra, ikke har noe kjennskap til den bransjen hvor de arbeidere som kreves overført til bransjeforbundet, har sitt virke.»

Sekretariatets innstilling:

Nr. 158

Når det gjelder forslagene fra Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer og Norsk Bokbinder- og Karton-

nasjearbeiderforbund har en tidligere klare vedtak som dekker det disse forslag tar sikte på.

Under henvisning til dette oversendes forslagene til sekretariatet.

Ang. forbundenes medlemsblader.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 159 *Avdeling 44, Tyssedal, foreslår:*

«Forbundenes medlemsblader:

Samtlige forbunds medlemsblader samarbeides til et felles tidsskrift for organisasjonens medlemmer.

Motivering:

Man vil derved kunne bringe utgiftene ved utgivelsen betraktelig ned. Man kan skape et verdifullt bindeledd mellom de forskjellige forbunds medlemmer, og det kan gi nye impulser i arbeidet for de felles interesser i organisasjonsarbeidet.

Forbundsstyrets uttalelse:

Forbundsstyret kan ikke anbefale forslaget.

Nr. 160 NORSK KOMMUNEFORBUND

Gaustad sykehus Personalforening foreslår:

«Vi har fått den erfaring at det er liten interesse for fagforbundenes medlemsblad, også for vårt. Vi henstiller derfor til N.K.F. å be L.O. velge en komité til å granske dette spørsmål og å komme med forslag om form og innhold.

En kunne til eksempel tenke seg en fast rubrikk eller spalte i alle fagbladene for almindennende, teoretiske og kulturelle spørsmål. For å gjøre det så billig som mulig kunne dette innhold være det samme i alle forbunds blad tilsluttet L.O. En kunne da ha råd til å bruke spesialister til å behandle de forskjellige problemer.

Vi er klar over at dette er et vanskelig spørsmål, og vi kjenner ikke til om denne sak er løst bedre i andre land.»

Fra Norsk Kommuneforbunds forretningsutvalg:

Forslaget oversendes sekretariatet.

Fra Sekretariatet:

Spørsmålet om en rasjonalisering av fagbevegelsens pressevirksomhet er fra tid til annen reist fra forskjellige hold. Blant annet har tanken vært fremme om å la forbundenes medlemsblad gå opp i et fellesorgan for den samlede norske fagbevegelse. Videre er det arbeidet med en sammenslutning av medlemsblad for beslektede forbund. Det har ført til at Norsk Tekstilarbeiderforbund og Norsk Bekledningsarbeiderforbund har gått sammen om et felles medlemsblad, «Tekstil-Bekledning». Det redigeres av en fagjournalist i bistilling.

Sekretariatet finner at de tanker som er reist i de foreliggende forslag, bør nærmere overveies, og legger fram denne innstilling:

Kongressen gir i prinsippet sin tilslutning til tanken om en rasjonalisering av fagorganisasjonens pressevirksomhet, og bemyndiger sekretariatet til å utrede saken og forelegge den for de interesserte forbund.

Dagsordens punkt 5 c.

Forsamlingslokaler.

Fra sekretariatet:

Det vil på kongressen bli gitt en redegjøring om saken.

Dagsordens punkt 6 a.

Den økonomiske og faglige situasjon

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 162 *Avd. 20, Bærum Bygningsarbeiderforening, foreslår*
«Omsetningsskatten.

Kongressen krever av Stortinget at omsetningsskatten på forbruksvarer bortfaller, og at det vedtas nødvendige lover og bestemmelser for gjennomføring av prisstopp og senkning av utilbørlig høye priser.»

Motivering:

Omsetningsskatten er steget proporsjonalt med prisstigningen, har fordyret mat og forbruksvarer og derved senket levestandarden. Den er den direkte matfordyrer som rammer arbeiderhjemmene og særlig de med mange barn. Videre en opprustningsskatt hvormed statsmaktene byr arbeiderne og deres barn kanoner i stedet for brød. Vi må derfor ikke lenger tillate at statsmakten kan spekulere i prisstigning for derved å øke omsetningsskatten til opprustningsformål.

Nr. 163 *Avd. 64, Teglverksarbeidernes Forening, Fredrikstad, foreslår:*
«Det henstilles til L.O. om å oppta spørsmålet med myndighetene om å ta bort omsetningsavgiften på viktige forbruksvarer.»

Forbundsstyrets innstilling:

Avdeling 64's forslag anbefales, idet en mener at luksusskatten må kunne utvides og forhøyes tilsvarende.

NORSK JERNBANEFORBUND

Nr. 164 *Statsbanenes Verkstedforening, Narvik, foreslår:*

«Nye kommunale skattetabeller kreves opprettet. De forlengst forldede skattetabeller må opphøre å eksistere. Nye tabeller opprettes,

som gir et minimumsfradrag som er rimelig. Dette beløp må til enhver tid tilsvare et normalt eksistensminimum.»

Motivering:

De reduksjonstabeller som har vært benyttet inntil denne tid har i stor utstrekning vært hjelpelige i å redusere vår levestandard. Det sier seg selv at en nødvendigvis må ha et minimumsbeløp å leve av, og dette beløp må kunne være likt for alle kommuner. Slik det er i dag, har en i de fattigste kommuner de dårligste tabeller og den største skattepåkjenning. Det er utrolig at fagbevegelsen med sin styrke ikke har bevirket en løsning av et så nærliggende spørsmål. Vi tillater oss derfor å ta opp spørsmålet.

Forbundsstyrets uttalelse:

Idet en viser til det arbeid Landsorganisasjonen for tiden holder på med når det gjelder disse problemer, oversendes forslaget uten forbundsstyrets anbefaling.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 3, Nedre Eiker, foreslår:

Nr. 165

«Nedre Eiker Fagforening vil, overfor L.O.s kongress stille forslag om at spørsmålet om å fjerne den tyngste skatt av alle indirekte skatter, omsetningsavgiften, må settes på dagsorden, og at det må fremmes forslag om tiltak til løsning av denne for oss industriarbeidere så viktige sak.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres av forbundsstyret for så vidt det gjelder avgiften på de viktigste forbruksartikler, og da i første rekke på alle næringsmidler og eventuelt visse standardiserte tekstil- og skotøyartikler.

Det foreslås derfor at omsetningsavgiften omlegges med sikte på dette.

Motivering:

Forbundsstyret ser dette som en effektiv måte å styrke real-lønnen på.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 166 *Avd. 89, Star Papirarbeiderforening*

«har med stor bekymring fulgt den senere tids prisutvikling, som har resultert i en betydelig nedgang av lønsmottakernes levestandard.

Foreningens medlemmer er ikke interessert i en ny lønnsforhøyelse. Hvis dette skal føre til fortsatt prisstigning. Vi vil derfor henstille til L.O. å bruke alle midler som står til rådighet for å stoppe prisstigningen og dermed, så langt det er mulig, å få nedsatt prisene for de viktigste forbruksvarer.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er enig i forslaget.

Nr. 167 *Avd. 2, Torp Fagforening, foreslår:*

«at kongressen slår fast at de stadig stigende skatter forringer arbeidernes levestandard og inngår til Storting og Regjering med følgende krav:

1. Det skattefrie fradrag må forhøyes og det må fastsettes et skattefritt eksistensminimum.
2. Alderstrygdavgiften som er meningsløs urettferdig, må legges om.
3. Omsetningsavgiften og alle indirekte skatter må sløyfes og føres over på de direkte skatter.
4. Kongressen godtar ikke de vanlige argumenter om budsjettmessige vansker og anviser: Høyere beskatning på store inntekter og formuer, reduksjon på rustningsmillionene og videre en rettferdig likning og effektiv kontroll med skattesnyteri.»

Motivering:

Vi har nå altfor store skatter på faste lønsmottakere og for liten beskatning av dem som eier produksjonsmidlene. Mangedoblingen av statens inkomster ved de indirekte skatter viser at de små inntekter også ad den vei får større skatt.

Utbyttebegrensningen på aksjer og merbeskatningen på de store selskaper og konserners inntekter må ha sviktet i vesentlig grad, og det er i første rekke der det forekommer skattesnyteri at effektiv kontroll må føres.

*Norsk Papirindustriarbeiderforbunds forbundsstyre uttaler:
Forbundsstyret kan ikke tiltre forslagene, i det forbundsstyret
er bekjent med at Regjeringen arbeider med disse saker. For
øvrig henvises også til Representantskapets vedtak.*

Fra sekretariatet.

Nr. 168

Sekretariatet vil legge fram innstilling på Kongressen.

Dagsordens punkt 6 b.

Fagorganisasjonens tariffpolitikk.

Innkomne forslag fra forbundene.

NORSK ARBEIDSMANNSFORBUND

Nr. 169 Forslag fra *Tverlandet Jernbanearbeiderforening* og *Bodø og Omegns Jernbanearbeiderforening* om prispolitikken.

Motivering:

1. På grunn av prisstigningen og dermed de høye levekostnader og da disse i høy grad rammer arbeidsfolk og de med store familier, må Landsorganisasjonen gå inn for å få redusert prisene på de nødvendigste forbruksartikler, enten ved nedsettelse av omsetningsavgiften eller på annen måte, f. eks. de høye avansesatser, dyre mellomledd i omsetningen o. l.
2. Da man er kjent med at Nord-Norgesplanen skal finansieres med investering av kapital fra stat, kommuner og private, foreslår vi at Landsorganisasjonen også støtter de forskjellige tiltak som organisasjonen er interessert i, ved å tegne aksjer. Dermed er organisasjonen med å utbygge landsdelen. Likeså vil det også skaffe beskjefligelse for den ledige arbeidskraft, især i vintermånedene.
3. Foreningene foreslår at Landsorganisasjonen ikke bør tilmelde seg organisasjonen «Folk og Forsvar», da vi tror det vil virke uheldig på organisasjonsforholdene utover landet.

Forbundets standpunkt til punkt 1 og 2:

Forslaget kan ikke tiltres i den nåværende form.

Forbundets standpunkt til punkt 3:

Kan ikke anbefales vedtatt.

NORSK BOKBINDER- OG KARTONNASJE- ARBEIDERFORBUND

Forbundet foreslår:

Nr. 170

«Punkt 5 b. Lønn under legitimert sykdom og under fravær fra arbeidet etter arbeidsulykker.

Det henstilles til sekretariatet å sørge for at kongressen opptar til drøftelse spørsmålet om full lønn for arbeiderne under legitimert sykdomsforfall og full lønn under fravær fra arbeidet etter arbeidsulykker.»

Motivering:

En rekke forbund, deriblant vårt, tok dette krav om lønn under sykdom opp ved tariffrevisjonen i fjor vår. Det førte jo ikke fram. Saken er vel også av den art at det må bli arbeidernes hovedorganisasjon som reiser den og går inn for den.

Kravet om full lønn under legitimert sykdomsforfall, blir fra år til annet sterkere og sterkere fra arbeidernes side. Derfor må L.O.s kongress drøfte saken. Det kunne eventuelt oppnevnes en komité som fikk i oppdrag å utrede saken og sette seg i forbindelse med Arbeidsgiverforeningen og det offentlige og ad den vei søke å komme til en tilfredsstillende løsning av denne betydningsfulle sak.

NORSK BEKLEDNINGSARBEIDERFORBUND

Forbundet foreslår:

Nr. 171

«En vil anmode L.O. om å føre opp på dagsorden spørsmålet om lik lønn for likt arbeid av samme verdi for kvinner og menn, og at L.O. går inn for å løse disse spørsmål ved først-kommende tariffrevisjon.»

Spørsmålet vil bli motivert av en av forbundets representanter på kongressen.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 172 *Lønn for helligdager. Forslag fra:*

- Avd. 300 — Hilleren Industriarbeiderforening, Bergen.*
 » 311 — *Malersvennenes Forening, Bergen.*
 » 312 — *Bergen Trevarefabrikkarbeiderforening.*
 » 313 — *Blikkenslagersvennenes Forening, Bergen.*
 » 315 — *Snekker- og Tømrernes Forening, Bergen.*
 » 316 — *Sten-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen.*

«Vår(e) forening(er) krever at Landsorganisasjonen prinsipielt gjennomfører lønn for helligdager som inntreffer i arbeidsuka.»

M o t i v e r i n g :

Da prinsippet er analogt med lønn under sykdom, henvises til denne motivering.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene anbefales, idet en mener at kongressen bør pålegge L.O.s sekretariat å være merksam på spørsmålet ved fremtidige tariffrevisjoner.

Nr. 173 *Lønnsnemnda. Forslag fra:*

- Avd. 300 — Hilleren Industriarbeiderforening, Bergen.*
 » 311 — *Malersvennenes Forening, Bergen.*
 » 312 — *Bergen Trevarefabrikkarbeiderforening.*
 » 313 — *Blikkenslagersvennenes Forening, Bergen.*
 » 315 — *Snekker- og Tømrernes Forening, Bergen.*
 » 316 — *Sten-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen.*

«A.F.L.s kongress krever loven om lønnsnemnda fjernet for derved å sikre grunnlaget for frie tariffrevisjoner.»

M o t i v e r i n g :

Loven om lønnsnemnd har i praksis vist seg å hindre reelle forhandlinger med motparten.

Forhandlingsteknisk vil det derfor være av avgjørende betydning at loven om lønnsnemnd bortfaller.

Det må være forutsetningen at det kan føres frie forhandlinger og full rett til å anvende arbeidsstans som middel til å fremme medlemmenes interessekrav.

Avd. 3, Oslo Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening foreslår: Nr. 174

«For at de fagorganiserte arbeidere igjen skal få anledning til å være med å bestemme over forslag som angår deres lønns- og arbeidsvilkår må fagorganisasjonen nå gå inn for å kreve frie tariffoppgjør — uten lønnsnemnd.»

Motivering:

Ordningen med lønnsnemnd for løsning av «interessespørsmålene mellom arbeidere og arbeidsgivere» har ført med seg at det har vært vanskelig å få ført reelle forhandlinger fordi begge parter gjerne har regnet med at om man ikke blir enige ved forhandlinger og mekling, vil det bli lønnsnemnda som siste instans der får i oppdrag å treffe den endelige avgjerd.

Denne ordning har og ført med seg at medlemmene ikke har fått anledning til å utøve sin medbestemmelsesrett i spørsmålet om deres lønns- og arbeidsvilkår.

Og da gjenreisingsprogrammet nå stort sett er gjennomført, og til dels mer enn det, er heller ikke forutsetningen for å la «interessespørsmålene» mellom de to parter avgjøres av en «lønns- og tariffnemnd» lenger til stede — slik den var det i den første tida etter frigjøringen.

Avd. 5, Rørleggernes Fagforening, Oslo, foreslår:

Nr. 175

«Landsorganisasjonen går inn for opphevelse av tvungen lønnsnemnd.»

Motivering:

Tvungen lønnsnemnd virker hemmende på hele organisasjonslivet.

Forbundsstyrets innstilling:

En vil støtte det forslag som foreligger fra Arbeidstviltvorkomiteen om opphevelse av den tvungne lønnsnemndsordning. I samsvar med dette anbefales de foreliggende forslag fra avdelingene så langt de berører spørsmålet om tvungen lønnsnemndsordning.

- Nr. 176 *Tariff- og lønnspolitikk. Forslag fra:*
- Avd. 300 — Hilleren Industrierarbeiderforening, Bergen.*
 - » *311 — Malersvennenes Forening, Bergen.*
 - » *312 — Bergen Trevarefabrikkarbeiderforening.*
 - » *313 — Blikkenslagersvennenes Forening, Bergen.*
 - » *315 — Snekker- og Tømrernes Forening, Bergen.*
 - » *316 — Sten-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen.*

«Ved de kommende tarifforhandlinger må A.F.L. kjempe gjennom krav som høyner arbeidernes reallønn.»

Motivering:

Ved tariffrevisjoner og dyrtidstilleggsreguleringer er lønns-mottakerne fratatt de tillegg som er blitt gitt på grunn av prisstigningen. På den annen side må der for bygningsarbeidernes vedkommende presiseres at tillegget for siste tariffrevisjon, på 28 og 33 øre pr. time, betales av bygningsarbeidernes egen akkord-lønn og derfor ikke har hatt noen betydning. Levekostnaden er i samme tidsrom steget enormt, slik at levestandarden er stillet under dobbelt press. Vi vil for vårt vedkommende ha sagt helt klart fra at det ikke er tilstrekkelig å stanse prisstigningen eller å vise til litt sesongmessig fall. Levestandarden skal minst heves til det nivå den hadde da kappløpet mellom priser og lønninger satte inn. For dette standpunkt mener vi fagorganisasjonen må sette inn de krefter og midler den rår over.

- Nr. 177 *Avd. 423, Hammerfest Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
- «Ved tariffoppgjøret våren 1953 går Landsorganisasjonen inn for at bestemmelsen om automatisk indeksregulering blir tatt med i overenskomstene. Det må heller ikke gjøres vedtak som forhindrer at det blir frie tarifforhandlinger.»

- Nr. 178 *Avd. 241, Bøle Sagbruks Arbeiderforening, foreslår:*
- «Det nye sekretariat må i landsmøteperioden sette alle krefter inn for å sikre arbeiderne en høyere levestandard. Arbeiderne må også sikres utbytte av den økte produksjon. Det må bli slutt på at arbeiderne frembringer større fortjeneste for bedriftseierne, mens arbeidernes eger.

levestandard synker. Sekretariatet må bruke organisasjonens hele styrke for å nå framover til det som L.O.s «Formålsparagraf» punkt 3 med henvisning sier: *Gjennomføring av det økonomiske demokrati.*

Videre må ledelsen arbeide for å sikre friheten og rettssikkerheten og med hele organisasjonens makt gå inn for å gjennomføre det *sosialistiske samfunnssystem.*»

Avd. 20, Bærum Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 179

«I visshet om at landets regjering til enhver tid har de nødvendige lover og midler for å gjennomføre en effektiv prisstopp og senkning av utilbørlige priser, krever kongressen, for å bringe normal balanse i arbeids- og leveforholdene hos de fagorganiserte arbeidere og deres hjem, at det uoppholdelig foretas en justering av alle lønninger, slik at det blir full kompensasjon for all prisstigning. Kongressen må kreve av Stortinget at omsetningsskatten på forbruksvarer bortfaller. Denne skatt har steget proporsjonalt med prisstigningen, fordyret mat- og forbruksvarer og derved senket levestandarden. Den er en direkte matfordyrer som har rammet særlig arbeiderhjemmene og hardest de med flere barn. Disse krav må L.O. fremføre for landets sittende regjering, og gjennomføre med den kraft som samtlige fagorganiserte arbeidere i landet utgjør. Vi er organisert og betaler vår kontingent for å se reelle tiltak som virkelig fremmer og ivaretar våre økonomiske og faglige interesser. Lenge nok har vi vist resignasjon. Vi lever ikke av talemåter, men forlanger vår andel av de produkter som er resultatet av økt arbeidsinnsats, slit og strev.»

Forbundsstyrets innstilling:

Det må alltid være Arbeidernes faglige Landsorganisasjons mål å søke hevet lønnsinntakernes levestandard. Opplegget til kommende tariffrevisjoner må skje i samsvar med dette mål.

Høyning av overtidsprosenten. Forslag fra:

Nr. 180

Avd. 300 — Hilleren Industriarbeiderforening, Bergen.

- » 311 — *Malersvennernes Forening, Bergen.*
- » 312 — *Bergen Trevarrefabrikkarbeiderforening.*
- » 313 — *Blikkenslagersvennernes Forening, Bergen.*
- » 315 — *Snekker- og Tømrernes Forening, Bergen.*
- » 316 — *Sten-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen.*

«For å beskytte Arbeidervernlovens bestemmelse om 8 timers arbeidsdag krever vår(e) forening(er) at overtidsprosenten forhøyes så meget at ethvert misbruk av arbeidsgiveren til å benytte overtidsarbeid begrenses.»

Motivering:

Vi vil her understreke at erfaring har vist at arbeidsgiveren spesielt har benyttet seg av overtid de to første arbeidstimer (25 %) og derved reelt brutt lovens bestemmelse om at overtidsarbeid kun skal finne sted ved arbeid av samfunnsmessig karakter som ikke tåler utsettelse.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret henstiller til Arbeidernes faglige Landsorganisasjon å overveie muligheten av å få innført ensartede overtidsbestemmelser i tariffavtalene. Dette spørsmål har for øvrig tidligere vært fremmet uten at noen definitiv løsning er kommet i stand. I forbindelse med dette spørsmål bør forslaget om høyning av overtidsprosenten tas opp til behandling.

Tidsstudieavtalen — Arbeidernes faglige Landsorganisasjon— Norsk Arbeidsgiverforening.

Nr. 181 *Avd. 452, Ulefos Brug Fagforening, foreslår:*

«Avtalen med Norsk Arbeidsgiverforening om tidsstudier blir sagt opp.»

Motivering:

Tidsstudiene blir ikke utført for rasjonaliseringens skyld i mange tilfeller, men utelukkende for å presse tiden på akkorder ned. Resultatet må da bli at det hele virker som et press på arbeiderne. De goder som vi også var forespeilet ved en økt produksjon, uteblir også.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret anbefaler at kongressen drøfter spørsmålet om revisjon av tidsstudieavtalen mellom Arbeidernes faglige Landsorganisasjon og Norsk Arbeidsgiverforening.

NORSK CENTRALFORENING FOR BOKTRYKKERE

Oslo Typografiske Forening foreslår:

Nr. 182

«Loven om tvungen lønnsnemnd oppheves. Lovens enkelte bestemmelser må heller ikke innarbeides i andre lover som blir til hinder for at arbeiderne gjennom frie forhandlinger og med organisasjonens styrke kan gjennomføre sine rettferdige krav om bedring av lønns- og arbeidsvilkårene.»

Hovedstyret i Centralforeningen for Boktrykkere slutter seg til prinsippet i Oslo Typografiske Forenings forslag, og anbefaler at kongressen gjør det samme.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND Nr. 183

Avd. 1, Oslo, foreslår:

«Vi finner at A.F.L.s tariffpolitikk i de siste år er ført på et vikende grunnlag sett i forhold til andre samfunnsgruppers pågang, og disse gruppers gjennomførte krav.

Det henstilles i denne forbindelse til kongressen å trekke opp retningslinjer for en framtidig tariffpolitikk som kan gjenopprette en likestilling med prisnivået, og søke gjennomført forbedringer og gi arbeiderne del i den økte vareproduksjon.»

Avd. 74, Kragerø, foreslår:

Nr. 184

«Loven om tvungen lønnsnemnd oppheves. Lovens enkelte bestemmelser må heller ikke innarbeides i andre lover som blir til hinder for at arbeiderne gjennom frie forhandlinger og med organisasjonens styrke kan gjennomføre sine rettmessige krav om bedring av lønns- og arbeidsvilkår.»

Avd. 103, Glomfjord, foreslår:

Nr. 185

«De tap ungdommen har lidt ved de siste tariffoppgjør må rettes opp ved at lærlinger og unge arbeidere gis samme dyrtidskompensasjon som voksne arbeidere.

Lønnsnemndsordninger av enhver art må bortfalle og ersattes med frie tarifforhandlinger.

Avdeling 103 anbefaler fagkongressen å medvirke til å få nedsatt den militære tjenestetid fordi denne i uhyre grad går ut over ungdommens opplæring og skaper svære økonomiske vansker både for den unge og for familien.»

Forbundsstyret slutter seg til forslagene.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 186 Forslag fra:

- Avd. 300 — Hilleren Industriarbeiderforening, Bergen.*
- » *311 — Malersvennenes Forening, Bergen.*
 - » *312 — Bergen Trevarefabrikkarbeiderforening.*
 - » *313 — Blikkenslagersvennenes Forening, Bergen.*
 - » *315 — Snekker- og Tømrernes Forening, Bergen.*
 - » *316 — Sten-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen.*

«Kongressen krever at Landsorganisasjonens ledelse og forbundene under vårens tarifforhandlinger opptar kravet «lønn under sykdom» som et prinsipielt krav.»

Motivering:

Da de understøttelsessatser som trygdeverkene gir, ligger på et lavmål under eksistensmulighetene, må gjennomføringen av forslaget ansees som en selvfølge. Vi viser til at A.F.L. har medvirket og gjennomført ovennevnte krav i en rekke forbund og understreker spesielt at kravet er gjennomført og følgelig godkjent av stat og kommune.

Nr. 187 *Avd. 364, Namsos Sagarbeiderforening, foreslår:*

«Avdelingen foreslår at L.O. arbeider for at alle lønsmottakere får lønn under sykdom.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er av den oppfatning at spørsmålet om lønn under sykdom for tiden ikke kan løses helt generelt, men at bedring av syk lønsmottakers stilling må søkes gjennomført dels ved innføring av bestemmelse om lønn for en viss del av sykeperioden i Arbeidervernloven, dels ved gjennomføring av Folketrygden og dels ved at krav blir stillet og gjennomført ved tariffrevisjonene.

NORSK JERNBANEFORBUND

Statsbanenes Verkstedforening, Narvik, foreslår:

Nr. 188

«Fastlåsing av lønna for fagarbeidere og andre arbeidere i de lave lønnsklasser må opphøre.»

Motivering:

Det finnes ingen rimelighet i at fagarbeidere og spesialarbeidere skal låses fast på et bestemt lønnsnivå og samtidig stenge veien for de lønnstakere som er ennå dårligere stilt.

Sammenlikner en neglisjeringen av disse lønnsgrupper med den store bevegelse oppad i de høyere lønnsklasser, må en ikke undres over at misnøyen er faretruende stor.

Skal en vurdere innsatsen i produksjonen mellom klassene, er det ikke tvil om at der er foregått store mistak under plaseringene. Skal en unngå uro i arbeidslivet og for øvrig følge formålsparagrafene i Landsorganisasjonens lover og retningslinjer, må disse skammelige plaseringer rettes på.

Forbundsstyrets uttalelse:

Idet en viser til det arbeid Landsorganisasjonen for tiden holder på med når det gjelder disse problemer, oversendes forslaget uten forbundsstyrets anbefaling.

Statsbanenes Verkstedarbeiderforening, Oslo, foreslår:

Nr. 189

Krav om 42 timers arbeidsuke.

Da gjenreisningen av landet nå må anses avsluttet og en veldig utbygging av vår industri og våre næringer har foregått, og det ifølge dagspressen ser ut til å bli ledighet innen de forskjellige industrier, må nå Landsorganisasjonens sekretariat ta opp spørsmålet om kortere arbeidstid.

Forslag:

«Kongressen pålegger sekretariatet å arbeide for gjennomføring av 42 timers arbeidsuke.»

Videre er fra *Vestbanenes Verkstedarbeiderforening, Drammen*, mottatt slikt forslag:

- Nr. 190 «Kongressen pålegger sekretariatet helhjertet å gå inn for full sysselsetting. Om full sysselsetting ikke kan opprettholdes må kravet om alminnelig 40 timers arbeidsuke øyeblikkelig opptas.» (fremmes).

Forbundsstyrets uttalelse:

Forbundsstyret understreker at det arbeid som L.O. hittil har utført for å holde full sysselsetting, fortjener de fagorganisertes takk og anerkjennelse. En er imidlertid merksam på at det i tiden som kommer vil bli store vansker med sysselsettingsproblemet. Forbundsstyret antar derfor det vil være riktig at disse spørsmål på en eller annen måte kommer opp til drøfting på L.O.'s kommende kongress.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

- Nr. 191 *Avd. 4, Oslo, foreslår:*
«Kongressen tar de nødvendige skritt for å hindre statsmyndighetenes stadige undergraving av tariffavtalene.»
- Nr. 192 *Avd. 27, Oslo (klubben ved A. M. Andersen & Co.), foreslår:*
«L.O. må sammen med de enkelte fagforbund som er berørt av de forskjellige tarifforhandlinger til enhver tid sørge for at våre krav må ligge på en slik høyde at vår levestandard aldri reduseres.»
Til Fagorganisasjonens tariffpolitikk foreslås følgende uttalelse:
«L.O. må finne nye linjer i den lønns- og tariffpolitikk som skal føres for å gjenopprette og høyne levestandarden for lønnsinntakerne. Den linje som hittil er fulgt, har ikke ført til den fordeling av samfunns-godene som var forutsatt. Vi har tatt vår del av byrdene, mens andre lag i samfunnet fortsatt øker sine formuer.»
- Nr. 193 *Avd. 33, Moss, foreslår:*
1. Felles klubbstyre- og avdelingsstyremøte gir sin fulle tilslutning til forslag som ble vedtatt på avdelingsmøtet 24/10 1952. Samtidig vil møtet påpeke at reallønningene må heves opp på et forsvarlig nivå. Det ble ved siste tariffoppgjør lovet at prisene skulle holdes nede, men dette har ikke holdt stikk, hverken nå eller ved tidligere tariffoppgjør.
 2. Det må ikke fra forbundsledelsens side bøyes av på de krav som er stilt av forbundets avdelinger rundt det hele land. Denne gang

må ikke forbundsledelsen la seg nøye med fraser om at hvis ikke arbeiderne krever høyere lønn så skal priser og skatter holdes nede på et forsvarlig nivå. Arbeiderne må nå få konkrete beviser på at de ansvarlige myndigheter virkelig gjør noe effektivt for å få prisene nedover. Som et middel hertil vil arbeiderne henstille til forbundet at det rettes en henstilling til Landsorganisasjonen om å få bort alle unødvendige mellomledd i omsetningsbransjen som gjør sitt til å fordyre varene. Hvis ikke myndighetene kan klare dette, så forlanger vi at det blir holdt frie tarifforhandlinger uten lønnsnemndsavgjørelse.

3. Møtet slutter helt og holdent opp om forbundets formanns artikkel i fagbladet for sept. 1952 og håper at denne ikke var tomme fraser for å berolige medlemmene. Det forlanges at forbundsledelsen setter alle krefter inn for å heve medlemmenes lønnsnivå opp på 1949-nivået.
4. Denne resolusjon blir å oversende forbundet.»

Avd. 4, Oslo, foreslår:

«På vegne av kvinnene i jernindustrien vil vi henstille til L.O.s kongress å ta spørsmålet om lik lønn for kvinne og mann, for arbeid av samme verdi, opp til behandling for at en kan få ført denne saka ut i livet.»

Nr. 194

Motivering:

«Foreningen som har ca. 600 kvinnelige medlemmer er levende interessert i at lik lønn for likt arbeid blir en realitet.

Kongressen 1949 behandlet under saksliste punkt 6, likelønns-spørsmålet. Sekretariatet forslag om å nedsette en komité på 7 medlemmer for å utrede saken i kongressperioden ble vedtatt.

Saken skulle nå være klar for en realitets-avgjørelse for kongressen 1953.

Foreningen ser følgende retningslinjer å være nødvendige:

1. Genève-konvensjonen av 1951 om likelønns-saken ratifisert.
2. L.O. og N.A.F. treffer avtale som fastlegger prinsippet.
3. Løsningen av saken innenfor de enkelte forbund, opptas etter en bestemt plan godtatt av L.O. og N.A.F.»

Ethvert velutviklet samfunn må løse dette store sosiale problem.

Nr. 195 *Avd. 163, Oslo, foreslår:*

«Vi pålegger fagkongressen å foreta seg noe effektivt for å imøtekomme kravet om at kvinner og menn skal betales lik lønn for likt arbeid.»

Motivering:

Det har i årene etter krigen vært avholdt nasjonale og internasjonale konferanser (Arbeidsbyråets møte i Genève den 28. juni 1952) hvor det har vært full enighet om å gjennomføre likelønnsprinsippet og dermed rettferdige lønnsforhold for kvinnene. Vi ønsker nå å se resultater av de vedtak og henvendelser som i tida etter 1945 er gjort i dette spørsmål.

Nr. 196 *Avd. 4, Oslo, foreslår:*

«Angående lønn under sykdom forårsaket ved bedriftsulykke.

1. Det treffes en avtale med N.A.F. om en kollektiv ulykkesforsikring.
2. Alle utgifter bæres av arbeidsgiverne.
3. Fører ikke disse forhandlinger fram, kreves inntatt bestemmelse herom i Arbeidervernloven eller tilsvarende forbedringer av bestemmelsen i lov om ulykkestrygd.»

Motivering:

Idet vi viser til forbundets arbeid med saken ved forhandlingene i 1948, og forrige kongress' tilslutning til saken under saksliste punkt 6, mener vi ifølge sakens forberedelse den moden for avgjørelse, og fremhever den vitale betydning og interesse den har for lønnsinntakerne.

Nr. 197 *Avd. 2, Oslo, foreslår:*

«Kongressen må vie en stor plass på dagsorden for drøfting av spørsmålet om full lønn under sykdom.»

Motivering:

Lønn under sykdom er et krav som sto i forgrunnen under 1. mai-demonstrasjonen 1952. Kongressen må rette et sterkt krav til Stortinget om å få lovfestet full lønn under sykdom.

Avd. 15, Bergen, foreslår:

Nr. 198

- «1. Lønn under sykdom.
- 2. Lønn for bevegelige helligdager.»

Motivering:

Ved tariffrevisjonen i 1946, 1949, 1952, fremmet vår avdeling følgende forslag:

- 1. Lønn under sykdom.
- 2. Betaling for bevegelige helligdager.

Som forbundet er kjent med har vi særlig med disse forslag fått skarpe avslag, det lar seg ikke gjennomføre — dessverre. Vi anser det unødvendig å gå i detaljer, men som arbeidere kjenner vi de økonomiske vansker vi og våre familier har måttet avfinne oss med, trass i økt produksjon og økt nasjonal velstand, i særdeleshet under sykdom, men også ved jul, påske og pinse, da der vanligvis stilles tradisjonsmessige større krav, men hvor vi av tradisjon lønnsmessig er satt utenfor. Vi peker også på de skattemessige ulemper som påføres oss under sykdom, skatterestansene vokser.

Avd. 33, Moss, foreslår:

Nr. 199

«L.O. må sette alt inn på at samtlige lønsmottakere får full lønn under sykdom, i første rekke for arbeidsulykker.»

Motivering:

Vår avdeling mener at L.O. må gå inn for dette samlet og ikke overlate til de enkelte forbund å løse denne for arbeiderne så viktige sak.

Avd. 67, Tønsberg, foreslår:

Nr. 200

Lærlingeloven. Ungdomsopplæring og lærlingers lønnsforhold.

«L.O. må i sterkere grad enn før vareta ungdommens faglige-, sosiale- og økonomiske interesser. L.O. må ut fra dette engasjere seg sterkere i arbeidet for den praktiske gjennomføring av lærlingeloven, og i denne forbindelse tre i kontakt med de faglige ungdomsutvalg. De lønnsmessige vilkår som bys lærlingene og de yngste arbeiderne, har etter hvert som prisnivået har utviklet seg, blitt betydelig dårligere. Ved de dyrtids-

oppgjør som har funnet sted etter krigen, har alltid ungdommen tapt betydelig, tross ungdommens protest.

L.O. må ofre ungdommens økonomiske interesser større oppmerksomhet, og ut fra prinsippet om lik lønn for likt arbeid, ta støttende del i ungdommens arbeid for større økonomisk likestilling.»

Nr. 201 *Avd. 152, Årdalstangen, foreslår:*

Tariffoppgjør innenfor den ikke-kapitalistiske sektor.

«De vedtak som tidligere er gjort om at det innen den ikke-kapitalistiske sektor av industrien ikke skal stilles større krav enn de som stilles overfor arbeidsgiverorganisasjonene innen den privat-kapitalistiske sektor, oppheves, og fagforeningene og forbundene innen den ikke-kapitalistiske sektor stilles fritt.»

M o t i v e r i n g :

Så lenge det någjeldende vedtak virker, har ikke arbeiderne og funksjonærene innen den ikke-kapitalistiske sektor noen reell innflytelse på sine tariffavtaler, da det først er avgjort innen den privat-kapitalistiske sektor.

De arbeidere og funksjonærer som arbeider i den ikke-kapitalistiske sektor, må bare godta dette fordi de må finne seg i ikke å få godkjent noen større krav enn det som er oppnådd innen den privat-kapitalistiske sektor. Dette trass i om de arbeider ved bedrifter som har muligheter for å gi mere.

Medlemmene ved disse bedrifter får en følelse av at de er satt utenfor.

De bedrifter som hører til den ikke-kapitalistiske sektor har som argumenter fagorganisasjonens egne vedtak, og arbeiderne kan derfor ikke få igjennom krav som de mener bedriften makter å gi.

Arbeiderne ved disse bedrifter, som for øvrig også ved andre bedrifter, har i årene etter krigen stilt seg positivt til oppbyggingen, og har gitt avkall på meget fordi de føler et ansvar overfor samfunnet. Vi mener nå at tiden er inne til å gi de enkelte fagforeninger og fagforbundene større handlefrihet, og vårt forslag er et ledd i dette, nemlig å gi de fagforeninger og fagforbund som har bedrifter i den ikke-kapitalistiske sektor, mer å si over sine egne lønns- og arbeidsvilkår.

«40-timers uke fremmes som lov.»

Motivering:

Det stigende antall oppsigelser i de forskjellige yrker gjør det nå nødvendig å treffe effektive botemidler.

Vi er, denne alvorlige situasjon tatt i betraktning, derfor av den mening at 40-timers arbeidsuke nå må gjennomføres, som et viktig middel for full beskjeftigelse.

Hovedstyrets uttalelse til forslag fra avd. 4 og 27, Oslo, og 33, Moss:

Et tariffoppgjør som i kortere eller lengre tid fastlegger lønns- og arbeidsvilkårene og dermed levestandarden, må i vesentlig grad kunne bygge på en stabil økonomisk utvikling. I motsatt fall er en nødsaget til å kreve adgang til å regulere lønningene i tariffperioden for å kunne sikre den levestandard som tariffoppgjøret forutsetter.

En kan således ikke godta at myndighetene foretar politiske handlinger som får virkning ved tariffoppgjørene til nedsettelse av levestandarden, uten at lønsmottakerne har adgang til å få dette kompensert. Hovedstyret anbefaler derfor kongressen å gjøre følgende vedtak:

- «1. Kongressen beslutter å gjøre henvendelse til statmyndighetene med en bestemt henstilling om at det ikke blir foretatt handlinger som kan få direkte virkninger for lønsmottakerne som er bundet av tariff, til nedsettelse av deres levestandard. Nr. 203
2. Hvis det undertiden melder seg behov for ekstraordinære inntekter til statskassen til finansiering av spesielle formål, må en i tilfelle utnytte andre skatteobjekter, som en forutsetter fremdeles er til stede, og som ikke har direkte skadelige virkninger for lønsmottakerne.»

Hovedstyrets uttalelse til forslag fra avd. 4 og 163, Oslo. — Lik lønn for likt arbeid:

Hovedstyret viser til behandlingen av dette spørsmål ved forrige kongress. Vårt forbund har flere ganger og senest ved tariffrevisjonen i 1952 fremmet forslag i overensstemmelse med foran nevnte krav.

Nr. 204 «Hovedstyret anbefaler således at kongressen prinsipielt erkjenner berettigelsen av dette krav og anmoder sekretariatet om å oppta forhandlinger med N.A.F. om en generell løsning av kravet snarest mulig.»

Hovedstyrets uttalelse til forslag fra avd. 2 og 4, Oslo, avd. 33, Moss og avd. 15, Bergen: Lønn under sykdom og bevegelige og skjeve helgedager m. v.:

Lønn under sykdom og arbeidsuførhet for øvrig, samt lønn for bevegelige og skjeve helgedager har fått en stadig større aktualitet for arbeiderne i industrien og produksjonslivet som ennå ikke har disse sosiale goder.

Den innflytelse som arbeiderbevegelsen har nådd fram til i samfunnet, skulle gjøre det mulig nå å løse de nevnte spørsmål som et ledd i kampen for større sosial trygghet, som også arbeiderne i industrien må ha det samme krav på som andre samfunnsgrupper.

Ser vi på den utvikling som har funnet sted med sterkt utvidet virksomhet i stat og kommune, handel og kontor, og på det tekniske og merkantile område for øvrig, viser det seg at de grupper av sysselsatte som har de omhandlede sosiale goder, er sterkt økt i forhold til antall beskjeftigede i industri- og produksjonslivet, som ikke har disse goder. Dette medfører også at de sosiale skjevheter som er til stede, fremtrer i stadig sterkere grad.

Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund har reist disse spørsmål som konkrete krav ved de siste tariffrevisjoner, men har ikke oppnådd noen direkte resultater. Når vår nærmeste motpart, M.V.L., ikke har funnet å kunne bidra til en løsning av nevnte spørsmål, er det i første rekke blitt begrunnet med at bedriftene ikke vil makte å bære den økonomiske belastning som dette

medfører. På den annen side er det også fremholdt at gjennomføringen av de nevnte krav for metallindustrien isolert vil ha umiddelbare konsekvenser også for de øvrige industrier og bransjer. Det er derfor henvist til at disse saker i tilfelle må opptas mellom hovedorganisasjonene — N.A.F. L.O. — til behandling.

For å kunne rydde av veien de innvendinger som er kommet fram om at bedriftslivet ikke tåler den økonomiske belastning som disse sosiale goder medfører, bør en kunne fremme forslag om at det legges opp en produksjonsplan som tar sikte på å dekke de økte utgifter som det her kan bli tale om.

Ifølge beregninger som vårt forbund har foretatt, vil en produksjonsøkning av bare mellom 2—2.5 pst. dekke de merutgifter som gjennomføringen av lønn under sykdom, iberegnet også arbeidsuførhet ved ulykker, samt bevegelige og skjeve helgedager, medfører.

En slik produksjonsøkning skulle etter vår oppfatning, ikke være vanskelig å oppnå.

Under henvisning til foranstående og til behandlingen av denne sak på forrige kongress vil hovedstyret anbefale kongressen i 1953 å gjøre følgende vedtak:

1. Spørsmålet om lønn under sykdom og ved arbeidsuførhet Nr. 205 som følge av ulykker, samt lønn for bevegelige og skjeve helgedager, reises som tariffkrav generelt for samtlige medlemmer av L.O.
2. Det fremmes samtidig forslag om at det ved samarbeid mellom tariffpartene innenfor de forskjellige industrier og bransjer utarbeides produksjonsplaner, som blir å avpasse etter forholdene ved den enkelte bedrift med sikte på å dekke de merutgifter som gjennomføringen av de nevnte sosiale krav medfører.
3. Hvis det ikke blir mulig å komme til en ordning med Norsk Arbeidsgiverforening, forelegges saken for statsmyndighetene med anmodning om at de omhandlede sosiale krav gjennomføres ved lov på grunnlag av den nevnte produksjonsplan.»

Hovedstyrets uttalelse til forslag fra avd. 2, Oslo og avd. 67, Tønsberg, om Lærlingeloven.

Hovedstyret erklærer seg prinsipielt enig i forslaget angående hjelp til ubemidlet skoleungdom.

Vi viser i denne forbindelse til den utvidelse som er gjort for stipendier fra Statens Lånkasse og videre til Arbeiderpartiets «Langtidsprogram for skolen», hvor det bl. a. heter: «All skolegang skal være fri. Uten omsyn til forsørgers økonomi eller bosted må all ungdom gjennom en effektiv stipendieordning settes i stand til å velge den utdanningsveien som høver best.»

Nr. 206

«Hovedstyret anbefaler at kongressen anmoder partiet og Regjeringen om mest mulig å fremskynde dette skoleprogrammet.»

Angående ungdommens yrkesutdanning vises til Lærlingeloven, som det for tiden arbeides med for å sette denne ut i praksis innen de forskjellige fag, og som bl. a. inneholder bestemmelser om betaling for skoletid på de forskjellige fagskoler.

Hovedstyrets uttalelse til forslag fra avd. 152, Årdal. — Tariffoppgjør innenfor den ikke-kapitalistiske sektor:

Hovedstyret viser til behandling av denne sak på forrige kongress og de retningslinjer som den gang ble vedtatt. Hovedstyret kan således ikke anbefale forslaget.

Hovedstyrets uttalelse:

Forslag fra avd. 79, Arendal.

40 timers arbeidsuke.

«Vårt forbund har ved de siste tariffrevisjoner reist krav om at det skulle gis adgang for bedrifter hvor partene var enige herom, å begrense den ukentlige arbeidstid til 45 timer basert på 5 dagers uke.

Vi har begrunnet dette krav med spesielle forhold som har utviklet seg i særlig sterk grad etter krigen. Bl. a. har vi pekt på boligforholdene, som i stor utstrekning tvinger den enkelte arbeider til å bo langt fra arbeidsplassen. Kommunikasjonenes utvikling gjør heldigvis dette mulig i større utstrekning enn tid-

ligere, men det medfører på den annen side forskjellige private gjøremål, og det har vist seg — særlig i de senere år — at dette har ført til betydelig skoft, i første rekke på lørdager. Vi har også pekt på den erfaring en har gjort ved bedrifter som har innført 45 timers uke, og som går ut på at produksjonen og dermed også fortjenesten har kunnet opprettholdes, bl. a. ved mindre skoft og større effektivitet.

Vårt forbund ser også dette spørsmål som en av de nærliggende oppgaver og et første skritt til å få utliknet det skjeve forhold som på dette område er tilstede når det gjelder arbeidstiden for de som er beskjeftiget i den alminnelige produksjon og de som utfører andre funksjoner og tjenester i samfunnet.

Under henvisning til foranstående finner vårt forbund det således forsvarlig å anbefale kongressen å gjøre følgende vedtak:

- «1. Kongressen gir sin tilslutning til at det reises krav om at arbeidstiden på 48 timer forkortes til 45 timer. Nr. 207
2. De enkelte industrier, bransjer eller bedrifter stilles fritt om en av praktiske hensyn finner det formålstjenlig å fordele denne arbeidstiden på 5 dager eller som nå på 6 dager i uken.»

Angående spørsmålet om 40 timers arbeidsuke mener vårt hovedstyre at dette i særlig grad må vurderes i forbindelse med den sosial-politiske og økonomiske situasjon, ikke bare i Norge, men også internasjonalt.

Det kan imidlertid ikke nektes for at kravet faglig og sosialt sett er berettiget, og en må således regne med at dette vil melde seg med stadig større styrke. En er samtidig også merksam på at spørsmålet innen kortere eller lengre tid kan få en særlig aktuell interesse, bl. a. i forbindelse med full sysselsetting.

Vårt hovedstyre finner derfor at det allerede på det nåværende tidspunkt kan være av betydning å få spørsmålet utredet, og vil derfor anbefale:

- «1. Kongressen beslutter at det nedsettes en komité for å utrede spørsmålet om 40 timers arbeidsuke, hvilken virkning en slik nedsettelse av arbeidstiden vil ha for produksjonen, Nr. 208

vår konkurransevne og dermed opprettholdelsen av levestandarden.

2. *Utredningen forelegges neste kongress til nærmere behandling, eventuelt representantskapet, hvis forholdene utvikler seg slik at det oppstår situasjoner som tilsier dette.»*

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 157, Øvre Årdal, foreslår:

Nr. 209

Tariffoppgjørene for den ikke-kapitalistiske sektor av industrien.

«De vedtak som tidligere er gjort om at det innen den ikke-kapitalistiske sektor av industrien ikke skal stilles større krav enn de som stilles overfor arbeidsgiverorganisasjonene innen den privat-kapitalistiske sektor, oppheves, og fagforeningene og fagforbundene innen den ikke-kapitalistiske sektor stilles fritt.»

Motivering:

Så lenge de någjeldende vedtak virker, har ikke arbeidere og funksjonærer innen den ikke-kapitalistiske sektor noen reell innflytelse på sine tariffavtaler, da det alltid først er avgjort innen den privat-kapitalistiske sektor.

De arbeidere og funksjonærer som arbeider i den ikke-kapitalistiske sektor, må da bare godta dette, fordi de må finne seg i å ikke få godkjent noen større krav enn de som er oppnådd innen den privatkapitalistiske sektor. Dette selv om de arbeider ved bedrifter som har muligheter til å gi mer.

Medlemmene får ved disse bedrifter en følelse av at de er satt utenfor. De bedrifter som hører til den ikke-kapitalistiske sektor, har som argumenter fagorganisasjonens egne vedtak, og arbeiderne kan derfor ikke få igjennom krav som de mener bedriften makter å gi. Arbeiderne ved disse bedrifter, som for øvrig også ved andre bedrifter, har i årene etter krigen stilt seg positivt til oppbyggingen og har gitt avkall på meget, fordi de føler et ansvar overfor samfunnet. Vi mener nå at tiden er inne til å gi de enkelte fagforeninger og fagforbund større handlefrihet, og vårt forslag er et ledd i dette, nemlig å gi de fagforeninger og fagforbund som har bedrifter i den ikke-kapitalistiske sektor, mer å si over sine egne lønns- og arbeidsvilkår.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget da det kan få de uheldigste konsekvenser for de bedrifter det offentlige igangsetter, for ikke å si at det ville virke som en direkte bremse på igangsettelsen av slike tiltak.

I den samme stilling vil også kooperasjonen o. l. tiltak komme.

Avd. 48, Herøya, foreslår:

Nr. 210

Tids- og arbeidsstudier.

«Fagkongressen fatter beslutning om at punktet om tids- og arbeidsstudier utgår av overenskomsten i sin helhet.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget, da kongressen ikke kan ta stilling til hva som skal stå i den enkelte avtale om lønns- og arbeidsforhold.

Spørsmålet må løses ved tariffrevisjon for den enkelte bedrift.

Avd. 6, Oslo, foreslår:

Nr. 211

«Kongressen beslutter at Landsorganisasjonen krever opptatt nye forhandlinger med Norsk Arbeidsgiverforening for å få gjennomført retningslinjer angående fordeling av det merutbytte de enkelte bedrifter oppnår på grunn av rasjonalisering. Dette merutbytte fordeles på bedriftene, arbeiderne og forbrukerne etter bestemte regler.»

Motivering:

Da de fleste av de større bedrifter innen de ulike bransjer oppnår en uforholdsmessig stor fortjeneste på grunn av omfattende rasjonalisering, mener vi at den merfortjeneste som fremkommer ved rasjonaliseringen ikke ensidig må komme bedriftene til gode, men fordeles på bedriften, arbeiderne og forbrukerne, f. eks. med 3 like andeler.

Vi mener at den tekniske utvikling i verden skal komme samfunnet til gode, og ikke ensidig til de enkelte bedriftsherrer som

får anledning til å installere disse tekniske vidundere i sine bedrifter.

Denne sak ble opptatt av vår forening allerede i 1948, og L.O. fant kravet berettiget og utvirket at det ble ført forhandlinger mellom N.A.F. og A.F.L. i saken, men disse har stoppet opp.

Dette er for arbeiderne og forbrukerne en meget viktig sak som må opptas på nytt, og det må prøves alle veier for å finne en tilfredsstillende løsning.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret tiltrer forslaget og mener det bør komme opp til bred drøftelse på kongressen.

Avd. 6, Oslo, foreslår:

Nr. 212

«Loven om tvungen lønnsnemnd kreves opphevd. Lovens enkelte bestemmelser må heller ikke innarbeides i andre lover, som blir til hinder for at arbeiderne gjennom frie forhandlinger og med fagorganisasjonens styrke kan gjennomføre sine rettferdige krav om bedring av lønns- og arbeidsvilkår.»

M o t i v e r i n g :

Vi er enig i at lønnsnemnda, med den form den har hatt, hittil har hatt en berettiget eksistens i de vanskelige etterkrigsår, men vi mener at vi nå må komme tilbake til at arbeidsgivernes og arbeidernes organisasjoner må få mer innflytelse og mer ansvar når det gjelder tariffrevisjoner, og ikke stole på at de har en offentlig institusjon i reserve som skal ta den endelige avgjørelse, hvis partsforhandlinger og mekling ikke fører fram.

Nr. 213

Avd. 29, Moss, foreslår:

«Loven om tvungen lønnsnemnd oppheves. Lovens enkelte bestemmelser må heller ikke innarbeides i andre lover, som blir til hinder for at arbeiderne gjennom frie forhandlinger og med organisasjonens styrke kan gjennomføre sine rettferdige krav om bedring av lønns- og arbeidsvilkår.»

Avd. 31, Sauda, foreslår:

Nr. 214

«Kongressen fatter bindende vedtak om å pålegge sekretariatet å oversende Stortinget krav om opphevelse av hele lønnsnemndsordningen.»

Avd. 48, Herøya, foreslår:

Nr. 215

«Loven om tvungen lønnsnemnd oppheves. Lovens enkelte bestemmelser må heller ikke innarbeides i andre lover som blir til hinder for at arbeiderne gjennom frie forhandlinger og med organisasjonens styrke kan gjennomføre sine rettferdige krav om bedring av lønns- og arbeidsvilkårene.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret vil tiltre forslagene fra avd. 6, 29, 31 og 48. Dette er også i samsvar med vedtaket på representantskapsmøtet den 30. og 31. oktober 1951, om at det i 1952 skulle føres frie forhandlinger.

Avd. 3, Nedre Eiker, foreslår:

Nr. 216

Nedsettelse av arbeidstiden.

«Nedre Eiker Fagforening vil overfor L.O.s kongress stille forslag om at fagorganisasjonens tidligere krav om 6 timers dagen må bli behandlet under § 5 i den foreløpig oppsatte dagsorden. Og vår forening vil peke på at den pågående rasjonalisering, tidsstudie med stoppeklokke og andre ting, medfører ofte langt større fysisk press og må bli belønnet med kortere arbeidsdag.»

Avd. 48, Herøya, foreslår:

Nr. 217

40 timers arbeidsuke.

«Arbeidstiden nedsettes til 40 timer i uken. Dette bør i særlig grad være et minstekrav når det gjelder kontinuerlig skiftarbeid.»

Avd. 112, Vallø, foreslår:

Nr. 218

«Arbeidernes faglige Landsorganisasjon går fullt inn for gjennomføring av 42 timers arbeidsuke med full kompensasjon for alle helkontinuerlige skiftarbeidere.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret vil tiltre de foreliggende forslag om forkortelse av arbeidstiden, og da i første rekke for helkontinuerlig skiftarbeid.

Kongressen bør vedta en sterk henstilling til de lovgivende myndigheter om at arbeidstiden for dette arbeid nedsettes til 42 timer pr. uke.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 219 *Elektrisitettsverkets Arbeiderforening, Oslo, foreslår:*

«Med henvisning til Norsk Kommuneforbunds lover § 1, punkt 4, må Landsorganisasjonen sette all kraft inn på å gjennomføre kortere arbeidstid for alle L.O.-medlemmer som har 48 timers arbeidsuke.»

Motivering:

Den stadig stigende funksjonærstand, tekniske og merkantile, har en vesentlig kortere arbeidstid enn de som er beskjeftiget med fag- og håndverksarbeid, eller rent manuelle yrker. De førstnevnte grupper har også i stor utstrekning ytterligere forkorting av arbeidstiden i sommertiden, uten at dette gode har kommet på tale for de som har 48 timers arbeidsuke.

Motiveringen for å opprettholde denne forskjell kan vel ikke være annet enn landets økonomiske og produksjonsmessige tilstand. Det er da lite rimelig at denne tilstand, for så vidt som den fremdeles eksisterer, ensidig skal bæres av de manuelle yrker ved å opprettholde en vesentlig lengre arbeidstid.

Her må det foretas en utjamning. Dette er også den mest effektive måte å sikre arbeidskraft i de yrker hvor det er mangel på sådan. Det er helt naturlig at ungdommen foretrekker kontorarbeid med den kortere arbeidstid fremfor direkte produksjon med lengre arbeidstid.

Derfor må Landsorganisasjonen ved kommende tariffoppgjør, og eventuelt ved lovgivning, gå inn for en forkortelse av arbeidstiden.

Fra Norsk Kommuneforbunds forretningsutvalg:

Under de nåværende arbeids- og produksjonsforhold såvel i vårt som i andre land, vil en anbefale at spørsmålet om eventuell nedsettelse av arbeidstiden søkes opptatt på nordisk, eventuelt internasjonalt grunnlag.

Vannvesenets Arbeiderforening, Oslo foreslår:

Nr. 220

«Loven om tvungen lønnsnemnd oppheves.»

Motivering:

Lovens bestemmelser må heller ikke innarbeides i andre lover som blir til hinder for at arbeiderne gjennom frie forhandlinger og med organisasjonens styrke kan gjennomføre sine rettferdige krav om bedring av lønns- og arbeidsvilkår.

Oslo Sporveisarbeideres Forening foreslår:

Nr. 221

«L.O.s kongress krever av Regjeringen at loven om tvungen lønnsnemnd oppheves. Lovens enkelte bestemmelser må heller ikke innarbeides i andre lover som blir til hinder for at arbeiderne gjennom frie forhandlinger og med organisasjonens styrke kan gjennomføre sine rettferdige krav om bedring av lønns- og arbeidsvilkårene.»

Bergens Elektrisitetsverks Arbeiderforening og

Lysverkenes Funksjonærforening, Bergen, foreslår:

Nr. 222

Idet vi viser til den uheldige virkning lønnsnemndsordeningen har hatt for de kommunale arbeidere og tjenestemenn i Bergen, fremmer medlemsmøtene dette forslag til kongressen 1953:

«Kongressen er enig i at den nåværende lønnsnemndsordning (1952) ikke forlenges.

Kongressen vedtar at den ikke kan tillate at der i noen form hverken gjennom Arbeidstvistloven — eller på annen måte — innføres en ny lønnsnemndsordening.»

Fra Norsk Kommuneforbunds forretningsutvalg:

Forslaget oversendes sekretariatet.

Vardø komm. Tjenestemannsforening foreslår:

Nr. 223

«L.O.s kongress henstiller til Statistisk Sentralbyrå gjennom statsmyndighetene å sette i gang en landsomfattende levekostnadsundersøkelse basert på soneinndeling av de ulike landsdeler, eksempelvis med fylkesvis inndeling. Husholdningsskjemaer bør sendes ut gjennom L.O.

Når disse undersøkelser er avsluttet skal senere lønnsforhandlinger baseres på den enkelte sonens levekostnadsindeks og lønnstariffene reguleres i henhold hertil.»

Motivering:

Så vidt vi har brakt i erfaring har Statistisk Sentralbyrå år

om annet bedt ca. 100 familier i ulike deler av landet fra Oslo til og med Trøndelag om å føre husholdningsregnskap. På bakgrunn av dette har så levekostnadsindeksen for hele landet blitt utregnet.

Nord-Norge eller i hvert fall de to nordligste fylker har ikke vært med på disse undersøkelser, så Statistisk Sentralbyrås utregning gir ikke riktig bilde av levekostnadene i landet.

Fra Norsk Kommuneforbunds forretningsutvalg:

En gir sin tilslutning til at landet søkes inndelt i soner for beregning av levekostnadsindeksen.

Nr. 224 *Rotvold Personalforening foreslår:*

«Ensartet tariff for alle som har samme arbeid ved Statens helseanstalter.»

Motivering:

Overenskomst av 1952 viser at vaskeripiker i Oslo-området har kr. 1 300.00 mer i lønn pr. år enn samme personale ved de øvrige anstalter i landet.

For avdelings- og kjøkkenpiker er tariffene også uensartet. Overenskomstene de senere år er derfor ikke blitt vedtatt av vår forening.

Lønnsmessig bør disse 3 grupper stå i samme klasse ved samtlige helseanstalter.

Fra Norsk Kommuneforbunds Forretningsutvalg:

En anser at det foreliggende forslag er en forbundssak.

Nr. 225 *Elektrisitetsverkets Arbeiderforening, Oslo, foreslår:*

«Under behandlingen av forslagene har foreningen også drøftet den avstemningsmåte som er nyttet ved avstemning over tarifforslag. En har erfaring for at det ofte kan virke uheldig at det ved slike avstemninger deltar store grupper med vidt forskjellige lønns- og arbeidsvilkår.

Regulativlønte vedtar eller forkaster overenskomstforslaget for de som står på gruppelønn. Høyere og lavere tekniske og merkantile funksjonærer vedtar eller forkaster eller endog hindrer oppsigelse av en akkordtariff som ikke har den ringeste interesse for andre enn de som

arbeider etter samme tariff, nemlig de gruppelønte og regulativlønte fagarbeidere.

Vår forening ønsker spørsmålet tatt opp til behandling, men er ikke helt klar over om det er en intern forbundssak, eller om det må behandles på L.O.s kongress. Iallfall ber vi forbundet om å bringe spørsmålet fram for det forum det hører inn under.»

Fra Norsk Kommuneforbunds Forretningsutvalg:

Overensstemmende med L.O.s vedtekter har tarifforslag som omfatter forskjellige yrkesgrupper vært undergitt felles avstemning når tariffen omfatter arbeidsgiver. Noen forandring av dette forhold kan ikke anbefales.

Gassverksarbeidernes Forening, Oslo, foreslår:

Nr. 226

- «a) Arbeidstiden nedsettes til 42 timer pr. uke (5-dagsuken).
- b) Arbeidstiden for skiftarbeidere settes til 36 timer pr. uke.»

Motivering:

Når Gassverksarbeidernes Forening tar opp spørsmålet om forkortelse av arbeidsdagen, er det i pakt med forbundets lover. Samtidig som vi vil framholde at det med en stadig voksende rasjonalisering — og med det økte arbeidstempo — vil det være nødvendig at spørsmålet tas opp til prinsipiell behandling. Og vi understreker i særlig grad nødvendigheten av at skiftarbeidernes arbeidstid blir forkortet og ensartet.

Fra Norsk Kommuneforbunds forretningsutvalg:

Under de nåværende arbeids- og produksjonsforhold så vel i vårt som i andre land, vil en anbefale at spørsmålet om eventuell nedsettelse av arbeidstiden søkes opptatt på nordisk, eventuelt internasjonalt grunnlag.

Gassverksarbeidernes Forening, Oslo, foreslår:

Nr. 227

Ferie.

«L.O. tar opp kravet om at ferien forlenges til 4 uker, den fjerde uken legges inn som vinterferie.»

M o t i v e r i n g :

Når vi mener at kravet om forlengelse av ferien må tas opp, er det av erfaring at oppdeling av den nåværende ordning med 2 ukers sommerferie og 1 ukes vinterferie for mange ikke er anerkjent, og derfor mislikt av de lønnstakere det gjelder. Når kravet om 3 ukers ferie fikk så stor tilslutning, var det et absolutt krav som gjaldt *sammenhengende* ferie.

Det er derfor av hensyn til de store krav som blir stilt til arbeidere og funksjonærer i produksjonen, på tide at L.O. tar opp kravet om 1 ukes vinterferie til behandling på kongressen.

Forretningsutvalgets uttalelse:

Forslaget kan ikke anbefales.

Nr. 228

Gassverksarbeidernes Forening, Oslo, foreslår:

- a) L.O.s kongress må gå inn for frie tarifforhandlinger.
- b) L.O.s kongress må ta opp spørsmålet om det rettslige grunnlaget for de tariffbrudd som er begått fra arbeidsgiverne, med støtte av statsmakten.»

M o t i v e r i n g :

Det er nå kjent at den nåværende ordning med lønnsnemnd ikke er noen heldig løsning for den alminnelige lønnstaker. Årsaken er jo enkel, da nær sagt alle kjennelser som er avsagt av lønnsnemnda har gått mot arbeidernes interesser. Dette fører til en farlig tendens som også virker desorganiserende på medlemmene. Det er derfor nødvendig å ta opp kravet om frie tarifforhandlinger — og at L.O., forbund og fagforeninger tar de nødvendige tiltak og kampmidler i bruk for å høyne kampmoralen — så at arbeidernes økonomiske interesser kan styrkes.

Når det gjelder punkt b) så er det en kjensgjerning at statsmaktene ved direkte påvirkning til høynelse av prisene — som f. eks. omsetningsskattene, kaffe- og sukkerprisene og andre tiltak, som at landbruksvarenes prisforhøyelse ble godtatt av Regjeringen og Stortinget, ble det åpent begått et rettsstridig brudd på inngåtte avtaler.

Forretningsutvalgets uttalelse:

Oversendes sekretariatet.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 20, Hammerfest Murer- og Murarbeiderforening, foreslår: Nr. 229

a) De 7 år som er gått siden Norge ble frigjort, har vist en produksjonsøkning som skyldes en stadig økt arbeidsinnsats fra arbeidernes side, og har etter offisielle beregninger økt aksjeselskapenes netto-formue med ca. 17 milliarder kroner. Arbeiderne ble av de ansvarlige myndigheter under parolen: «Økt innsats i dag, bedre kår i morgen», lovet at denne produksjonsøkning skulle fordeles sådan at arbeidernes reallønn gradvis skulle økes. I 1952 skulle vår reallønn nå samme nivå som i 1939.

Ingen av disse løfter har holdt stikk. Vi har tvert imot fått lønnsstopp og prisstigning i en slik grad at vår levestandard er direkte truet, og vil under de rådende forhold stadig senkes. Vi krever at fagorganisasjonen av all kraft går inn for at løftene om økning av reallønnen innfries. Vi krever øyeblikkelig avskaffelse av lønnsnemnd og andre kneblingslover rettet mot arbeiderne.

b) Vi vil innstendig henstille til fagkongressen at den går inn for det Finnmarkstillegget vi tidligere har hatt og med 10 % forhøyelse av det for vinterhalvåret på grunnlag av de vanskelige forhold vi da har å arbeide under. Deriblant også lysforholdene i den tiden.

Samtidig vil vi henstille til fagkongressen at den går inn for en fraktutjevning for arbeiderne i Finnmark. Materialer som tidligere er sendt L.O. fra Finnmark faglige Samorganisasjon dokumenterer at vi her oppe får vår levestandard betydelig senket under det nivå som våre fagorganiserte kamerater for øvrig i Norge har nettopp på grunn av de store frakter som vi må betale i tillegg til prisene ellers i landet. Dette fører også til at omsetningsskatten blir større for oss her nord. Dette er et uholdbart forhold som det må gjøres slutt på.»

Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:

Nr. 230

«Fagkongressen tar opp spørsmålet med myndighetene om at den bebudede lov om grunnlovfestet rett og plikt til å arbeide blir fremmet.»

Motivering:

Med de usikre økonomiske forhold av nasjonal og internasjonal karakter som vi er inne i, vil det være av avgjørende betydning for arbeiderne å være sikret retten til arbeid, som er utgangspunktet for alle andre rettigheter i samfunnet, for den enkelte som for den samlede arbeiderklasse i sin helhet.

Med plikten til arbeid følger at alle samfunnsmedlemmer skal stille sine evner og krefter til samfunnets tjeneste, og ikke unndra seg denne plikt som følge av sin økonomiske stilling.

Nr. 231 «Fagkongressen tar opp kravet om å få gjennomført 40 timer og 5 dagers uke med full lønnskompensasjon.»

Motivering:

Når det militære opprustnings- og utbyggingsprogram etter hvert blir fullført, vil det bli ledig en veldig arbeidskraft som det ikke finnes beskjeftigelse for i den sivile sektor av hint arbeidsliv. Derfor mener vi at samtidig som det er en forbedring av arbeidstiden, også er et middel til å motvirke arbeidsledighet som unektelig vil oppstå når den opprustningskonjunktur som vi nå er inne i, ebber ut.

Når det også kreves full lønnskompensasjon, så mener vi det finnes grunnlag for dette og, i og med at produksjonsapparatet er teknisk forbedret og dermed gir grunnlag for en større og økende produksjon og dermed økende inntekter for bedriftene og de private næringsdrivende. Vi mener å ha et rimelig krav på en del av denne merfortjeneste. Når vi også det siste året ved indeksreguleringen ikke oppnådde mer enn halv og trekvart kompensasjon for prisstigningen, på tross av at vi hadde tariffkrav på full kompensasjon, mener vi også dette er en faktor som går i arbeidernes favør i kravet om kortere arbeidstid med full lønnskompensasjon.

Forbundets uttalelse:

Hammerfest Murer- og Murarbeiderforening har inndelt sitt forslag i punktene a. og b. under dagsordens punkt 5.

For punkt a.s vedkommende er forbundet kjent med at det er under behandling i Stortingets endringer i lønnsnemndsloven, og forbundsstyret har således ut fra dette funnet ikke å anbefale forslaget punkt a. Dette vedtak ble gjort med 8 mot 1 stemme, idet den ene stemme anbefalte forslaget.

Forslaget punkt b. om et generelt Finnmarks-tillegg for samt-

lige lønsmottakere i Finnmark, dessuten forslag om fraktutjevning for Finnmark, er enstemmig anbefalt av forbundsstyret.

Sarpsborg avdelings forslag om grunnlovfestet rett og plikt til arbeid er enstemmig anbefalt av forbundsstyret.

Samme avdelings forslag om å stille på dagsorden kravet om 40 timers uke er enstemmig tiltrådt av forbundsstyret. To av forbundsstyrets medlemmer stemte for at kravet skulle stilles straks, mens forbundsstyrets øvrige 7 medlemmer stemte for forslaget med visse reservasjoner. Disse reservasjoner er stort sett bundet i følgende:

Vi er fullt enig i at kravet om 40-timers uken bør stilles på dagsorden, og vi viser til at dette ble gjort på Det internasjonale Arbeidsbyrås forskjellige industriseksjoner i 1946—47 som et bevis for at arbeidernes krav er forkortelse av arbeidstiden. De 7 medlemmer av forbundsstyret kunne av hensyn til mangelen på arbeidskraft og med særlig sikte på den store bolignøden ikke være enig i at man på det nåværende tidspunkt tok sikte på en forkortelse av arbeidstiden, idet man først og fremst måtte konsentrere seg om reisingen av flest mulig boliger med den arbeidskraft som for tiden er til disposisjon i denne industri.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Borregaardsarbeidernes tillitsmannsutvalg foreslår:

Nr. 232

«At fagkongressen pålegger L.O.s ledelse å trekke opp retningslinjer som blir ensartet for samtlige forbund, således at det utbetales prosenter på den reelle fortjeneste ved overtidsarbeid. L.O.s ledelse må også gjøre sin innflytelse gjeldende slik at dette kan gjennomføres fra førstkommande tariffrevisjon.»

Motivering:

Da det i overenskomstforholdet mellom Papirindustriens Arbeidsgiverforening og Norsk Papirindustriarbeiderforbund utbetales prosenter på bare timebetalingen ved overtidsarbeid, har Papirindustriarbeiderforbundet ved de senere års tariffoppgjør fremmet krav om at det utbetales prosenter også på akkord-

fortjenesten på overtid. Dette er fra P.A.F. ved hver tariff-revisjon blitt avvist med den begrunnelse at dette ikke er gjennomført for Norsk Arbeidsgiverforening, og kan således ikke finne noen berettigelse for dette i papirindustrien. Vi mener derfor at L.O.s ledelse må bli pålagt å gjennomføre denne sak.

Nr. 233 *Avd. 6, Papirarbeidernes Forening, Borregaard, foreslår:*
«Foreningen foreslår at ved arbeid på overtid gis overtidsprosenten på all fortjeneste.»

Nr. 234 *Avd. 6, Papirarbeidernes Forening, Borregaard, foreslår:*
Bedriftsskader. — Lønn.
«At arbeiderne får full lønn under bedriftsskader.»

Nr. 235 *Avd. 33, Bønsdalen, foreslår:*
«At arbeidere som blir skadet ved ulykker ved utførelse av sitt yrke, skal erholde full lønn i 3 måneder fra den dagen ulykken hendte.»

Motivering:

En arbeidsgiver bør ha såpass medansvar for den person som blir utsatt for ulykke samtidig som en slik forordning reduserte ulykkene, da bedriftene sikkert ville følge Arbeidstilsynets forordning bedre når det gjelder trygging av liv og helse.

Nr. 236 «Lønnstakeren skal erholde full lønn de første 3 dager etter han på grunn av sykdom ikke kan skjøtte sitt arbeid.»

Motivering:

Det er en kjensgjerning at de aller fleste arbeidere pådrar seg sykdommen de får under utførelsen av sitt arbeid, og kravet er derfor både rimelig og rettferdig.

Nr. 237 *Borregaardsarbeidernes tillitsmannsutvalg foreslår:*
Forkortelse av arbeidstiden.
«Det gjennomføres 40 timers arbeidsuke med full lønnskompensasjon.»

Motivering:

Det har for papirindustrien i den senere tid vært en stigende tendens til innskrenkninger og ledighet for dens arbeidere, og

når det militære opprustnings- og utbyggingsprogram etter hvert blir fullført, vil det bli ledig en veldig arbeidskraft som det ikke finnes beskjeftigelse for i den sivile sektor av vårt arbeidsliv.

Derfor mener vi at samtidig som det er en forbedring av arbeidstiden er det også et middel til å motvirke arbeidsledighet som unektelig vil oppstå når den opprustningskonjunktur som vi nå er inne i, ebber ut.

Når det også kreves full lønnskompensasjon, så mener vi det finnes grunnlag for dette i og med at produksjonsapparatet er teknisk forbedret og dermed gir grunnlag for større og økende produksjon og økende inntekter for bedriftene. Vi mener å ha et rimelig krav på en del av denne merfortjeneste. Når vi ved de siste års indeksreguleringer ikke oppnådde mer enn $\frac{1}{2}$ og $\frac{3}{4}$ kompensasjon for prisstigningen på tross av at vi hadde krav på full kompensasjon, mener vi at dette er en faktor som går i arbeidernes favør i kravet om kortere arbeidstid med full lønnskompensasjon.

Avd. 87, Borregaard Bygningsarbeiderforening mener:

«At teknikkens raske utvikling, gjennomføringen av tids- og arbeidsstudier og rasjonalisering har ført til at produksjonen pr. arbeider er langt større enn på det tidspunkt 8-timers dagen ble gjennomført.

Sett ut fra denne vurdering skulle tiden nå være inne til at fagorganisasjonen stiller krav om ytterligere forkortelse av arbeidstiden ved tariffrevisjonen 1953. Kongressen vil derfor uttale at Landsorganisasjonen og forbundene krever at forkortelse av arbeidstiden til gjennomsnittlig 42 timer pr. uke må være et av de spørsmål som stilles i forgrunnen ved årets tariffrevisjon.»

Norsk Papirindustriarbeiderforbund foreslår:

Forkortelse av arbeidstiden i helkontinuerlige bedrifter.

«Ved kommende tariffrevisjon fremsettes krav om at arbeidstiden ved industriens helkontinuerlige bedrifter nedsettes til 40 timer pr. uke.»

Nr. 238

Nr. 239 *Norsk Papirindustriarbeiderforbund foreslår:*

Pensjonsordningen.

«Det foretas en undersøkelse vedrørende pensjonsordningene ved de forskjellige bedrifter, og at det så snart det er mulig fremmes tariffkrav om ensartede pensjonsordninger ved alle industriens bedrifter, slik at pensjonsordningen går inn som en del av tariffavtalen.»

Avd. 2, Torp Fagforening, Avd. 21, Forenede Papirfabrikkers Arbeiderforening og Avd. 67, Hurum Cellulosearbeiderforening

Nr. 240 foreslår:

Lønnsnemndsloven.

«Loven om tvungen lønnsnemnd oppheves.

Lovens enkelte bestemmelser må heller ikke innarbeides i andre lover som blir til hinder for at arbeiderne ved frie forhandlinger og med organisasjonens styrke kan gjennomføre sine krav om bedring av sine lønns- og arbeidsforhold.»

Motivering:

(Fra Avd. 2, Torp Fagforening.) Lønnsnemndsloven som ble vedtatt ved kgl. res. i London i 1944 og senere ble gjort midlertidig gjeldende, er blitt av varig permanent karakter. Gjentatte ganger hvor arbeiderne har forkastet tarifforslag, har lønnsnemnda fastsatt disse som gjeldende tariffavtaler, og lønnsnemnda har vært et viktig middel til å gjennomføre den kapitalistiske stabilisering på bekostning av arbeidernes levestandard. Arbeiderne har ved dette vært forhindret fra å bruke sin organisatoriske makt til å ivareta sine interesser.

Arbeidernes faglige Landsorganisasjon med sine 500 000 medlemmer er den største faglige maktfaktor i Norge, og den er forpliktet til å ivareta og kjempe for lønsmottakernes kår. Statsmyndighetene må ta skyldig hensyn til dette når kongressen krever loven fjernet.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene må ansees overflødige, da loven såvidt forbundsstyret bekjent, er opphevet.

Avd. 33, Bønsdalen, foreslår:

Valg til kommunale verv.

«Arbeidere som blir valgt inn i kommunale verv skal erholde full lønn av arbeidsgiveren for den dagen, eller dager, han eller hun blir fraværende fra arbeidet.»

Motivering:

Arbeidere i stat og kommunalt yrke har full lønn under utføring av kommunale verv.

Formenn og høgre funksjonærer i private bedrifter o. l. har full lønn, mens en arbeider ved f. eks. samme bedrift ikke får en øre i tapt arbeidsfortjeneste.

Størsteparten av arbeiderne som lever under slike vilkår, kvier seg for å delta i det politiske liv på grunn av de økonomiske tap de lider om de blir valt inn i f. eks. formannskap m. m.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret tiltrer følgende forslag:

1. *Borregaardarbeidernes Tillitsmannsutvalgs forslag om at det skal betales overtidsprosjenter på all fortjeneste.*
2. *Papirarbeidernes Forening, Borregaard, forslaget om full lønn under bedriftsskader.*
3. *Til forslaget fra Borregaardarbeidernes Tillitsmannsutvalg, om en forkortelse av arbeidstiden til 40 timer pr. uke, vil forbundsstyret få anføre:*

Prinsipielt er forbundsstyret enig i forslaget. Forbundsstyret er imidlertid klar over at tidspunktet for en alminnelig forkortelse av arbeidstiden ikke er til stede, og henviser derfor til forbundets forslag om en forkortelse av arbeidstiden i de helkontinuerlige bedrifter.

NORSK SKOG- OG LANDARBEIDERFORBUND:

Nr. 242

Avdeling 388 — Austvatn Skog- og Landarbeiderforening foreslår:

«Fagorganisasjonens tariffpolitikk baseres på medlemmenes sjølbestemmelsesrett. Lønnsnemndsordningen kan ikke godtas, og fagorganisasjonen må omskapes til den kamporganisasjon den opprinnelig var og som den må være for å kunne ivareta arbeidernes interesser i det kapitalistiske samfunn.»

Forbundsstyrets innstilling:

Avdelingens forslag vedrørende lønnsnemnda har ikke lenger noen aktuell interesse, da tvungen lønnsnemnd vil falle bort fra 1. januar 1953. For øvrig vises til det som er anført i forbindelse med vedtektene §§ 14 og 15.

NORSK SKOTØYARBEIDERFORBUND

Nr. 243

Skotøyarbeidernes Forening, Oslo, foreslår:

I.

- «1. Full lønn under sjukdom. ·
2. (Subsidiært.) Full lønn ved skader som er oppstått under arbeidet.»

II.

«Full lønn for helligdager.»

Forbundsstyrets uttalelse:

Styret anbefaler forslagene og vil henstille til L.O. å søke å få dem løst så snart de økonomiske forhold tillater det.

Nr. 244

Fra sekretariatet:

Sekretariatet vil legge fram innstilling på kongressen.

Dagsordens punkt 6 c.

Hovedavtalen med Norsk Arbeidsgiverforening

Innkommne forslag

NORSK BOKBINDER- OG KARTONNASJE-
ARBEIDERFORBUND foreslår:

Nr. 245

«Hovedavtalen må snarest mulig oppsies for derved å få bort de uheldige bestemmelser i § 11, som undergraver bransjeoverenskomstene i de enkelte forbund.

Nyinnmeldte arbeidere i de enkelte forbund sikres ikke eventuelle opparbeidede rettigheter som disse har hatt utover det som overenskomstene bestemmer. Og det er meningsløst at nyinnmeldte til eks. skal straffes med en lengre arbeidstid enn de hadde før disse ble organisert.

§ 11, beskytter heller ikke de overenskomster som er opprettet mellom det enkelte forbund og den enkelte arbeidsgiver utenfor N.A.F., og det tas ingen hensyn til disse overenskomster når arbeidsgivere i en ny bransje gjennom N.A.F. krever opprettet overenskomst.»

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Forslag fra:

Nr. 246

Avd. 300, Hilleren Industriarbeiderforening, pr. Bergen,

- » 311, Malersvennenes Forening, Bergen,
- » 312, Bergen Trevarefabrikkarbeiderforening,
- » 313, Blikkenslayersvennenes Forening, Bergen,
- » 315, Snekker- og Tømrernes Forening, Bergen,
- » 316, Sten-, Jord- og Sementarb. Forening, Bergen.

«Hovedavtalen oppsies da prinsippet i § 10 ikke kan anerkjennes.»

Motivering:

Vi henviser til at § 10, punkt 1, i sin praksis ensidig er rettet mot arbeiderne.

- Nr. 247 *Avd. 111, Brumunddal Sag- og Høvleriarb.forening foreslår:*
«I Hovedavtalen mellom N.A.F. og A.F.L. inntas bestemmelse om ansiennitet ved oppsigelser.»

M o t i v e r i n g :

Det har ofte, ved innskrenkninger på arbeidsplassene, forekommet at arbeidere som har arbeidet ved arbeidsplassen i lang tid er blitt oppsagt, mens arbeidere med kortere tid på stedet ikke er blitt oppsagt. Dette er i høyeste grad urettferdig. En som er blitt gammel og ikke er så rask som de yngre, kan avskjediges av bedriftsledelsen når som helst.

La oss få en avtale om ansiennitet, så våre eldre arbeidskamerater ikke behøver å gå i en stadig angst for å bli avskjediget.

Forbundsstyrets innstilling:

En anbefaler at Hovedavtalen blir sagt opp snarest mulig og gjort til gjenstand for forhandlinger med henblikk på revisjon.

NORSK ELEKTRIKER OG KRAFTSTASJONSFORBUND

- Nr. 248 *Avd. 1, Elektromontørenes Forening, Oslo, foreslår:*
Hovedavtalens § 4, punkt 1, endres til: «Tillitsmennene bør som regel være over 21 år.»

M o t i v e r i n g :

Det vil i enkelte bedrifter kunne komme forhold hvor det ikke er mulig til enhver tid å kunne velge tillitsmenn som er over 21 år. Bestemmelsen bør derfor gjøres så elastisk at det i et slikt tilfelle kan gis unntak fra regelen.

- Nr. 249 § 10, punkt 3, annet avsnitt.
«Avsnittet må omredigeres slik at det ikke hindrer de lokale organisasjonene til å tre i forbindelse med den annen part for å treffe en praktisk og midlertidig løsning av en oppstått tvist.»

§ 12. Protokollmerknader vedr. punkt 2.

«Der bør i merknaden tas med bestemmelser som også omfatter styremøter i fagforeninger.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret slutter seg til forslaget.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 2, Oslo, foreslår:

Nr. 250

Hovedavtalens § 4.

«Vi foreslår at det i denne gjøres en endring slik at alle arbeidere under 21 år skal kunne velge en representant til tillitsmannsutvalget.»

Motivering:

Det er logisk at når det skal kunne velges en under 21 år, må alle som er under denne alder kunne delta i valget, og ikke slik som nå bare de som er under 19 år.

§ 5.

Nr. 251

Vi foreslår her en endring i punkt 3, ved at ordene: «hvis de anser det nødvendig» strykes, og at avslutningen av punktet da blir:

«Det er forutsetningen at tillitsmennene legger saken fram for sine arbeidskamerater før de tar standpunkt til spørsmålet.»

Motivering:

Det bør ikke overlates til enkeltpersoner å forplikte en hel arbeidsstokk.

§ 8.

Nr. 252

Vi foreslår at punkt 2 i § 12 føres over til § 8 som nytt punkt 4 med en liten endring, ved at ordene «uten tvingende grunn» strykes.

Punkt 4 vil da lyde slik:

«Tillitsmennene i bedriften og arbeidere med tillitsverv innen fagorganisasjonen skal ikke nektes tjenestefrihet når de blir innkalt til møter og forhandlinger av sin organisasjon.»

Motivering:

Dette hører absolutt bedre til under § 8, og med hensyn til forandringen må det ikke finnes noen tvingende grunn på arbeidsplassen som skal kunne hindre tillitsmennene å komme til møter og forhandlinger i sin organisasjon.

Nr. 253 § 12.

Vi foreslår at denne paragraf forandres slik at formen blir som i Hovedavtalen av 1935. Punkt 1 strykes helt, punkt 2 overføres med endring til § 8 og punkt 3 forandres slik at paragrafen vil lyde:

«Arbeidsbevis. Når en arbeider forlater en bedrift, enten det skjer etter eget ønske eller han blir sagt opp, uansett av hvilken grunn, skal det gis ham en bevitnelse for hvor lenge han har arbeidet på stedet.

Bevitnelsen skal inneholde:

1. Navn, fødselsår og dato.
2. Når begynt i bedriften.
3. Når sluttet (uten anførelse av årsak).
4. Fag.
5. Lønn da han forlot sitt arbeide.
6. Tiden for siste ferie eller feriegodtgjørelse.»

M o t i v e r i n g :

Når det foreslåes at punkt 1 strykes, er det for at det i praksis har vist seg at adgangen til permittering er til hinder for å få sluttbevis, og at en dermed er forhindret fra å få ledighetstrygd. Det er videre uriktig at det skal kunne permitteres også fordi arbeidstakeren da forplikter seg til å begynne i bedriften igjen.

Til punkt 2, gjelder motiveringen under § 8.

Når vi til punkt 3 foreslår at «lovlig oppsiing» skal ut, er det fordi dette gir adgang til trakassier, og selv tillitsmenn har kommet opp i vanskeligheter på grunn av denne passus.

Nr. 254 § 15.

Vi foreslår at det til avsnitt III punkt a, gjøres en tilføyelse, slik at denne vil lyde:

«Hvis det er så få som stemmer at avstemningen ikke gir et fullgyldig uttrykk for hva flertallet av de stemmeberettigede medlemmer mener, kan vedkommende forbundsstyre pålegge ny avstemning.

Den nye avstemning skal omfatte alle interesserte foreninger og stemmeberettigede medlemmer.

Denne avstemning er bindende og kan ikke endres.»

M o t i v e r i n g :

Alle avstemninger som foretas i de øvrige organisasjonsinstanser, avgjøres med alminnelig flertall av de frammøtte medlemmer, og dette må også være gjeldende ved avstemning over

tarifforslag. Det må ikke kunne gis adgang til å endre en avgjørelse som de frammøtte medlemmer har besluttet.

Avd. 12, Trondheim, foreslår:

Nr. 255

«Hovedavtalen oppsies ved fristens utløp. Ved eventuell inngåelse av ny avtale, må medtas bestemmelser som gir tillitsmennene den sikkerhet og beskyttelse som de har krav på.»

Motivering:

Til stadighet er våre tillitsmenn utsatt for trakassering fra bedriftenes side på grunn av at de utfører sine plikter som tillitsmenn. Bedriftsledelsen får ofte personlig nag til den enkelte tillitsmann og forsøker på alle måter å bli fri ham, og det lykkes også i mange tilfelle uten at vi kan stoppe det. Resultatet av dette er, at det er vanskeligheter med å få noen til å ta på seg tillitsmannsvervet, noe som er ganske naturlig sett på bakgrunn av forannevnte. Dette virker også på de enkelte medlemmer, og tilliten til fagorganisasjonen svikter.

Hovedstyrets innstilling:

Ad forslagene fra avd. 2, Oslo og avd. 12, Trondheim. Ved de revisjoner som Hovedavtalen har vært undergitt, har de enkelte paragrafer og bestemmelser fått en stadig bedre og mer akseptabel utforming. På den annen side kan det naturligvis ikke nektes for at det fremdeles er bestemmelser som det er ønskelig å kunne få mer konkret og konsist utformet, bl. a. tillitsmannsbestemmelsene og bestemmelsene vedrørende forandring og innskrenking av arbeiderantallet som følge av innskrenking i produksjonen.

Vi anser det imidlertid ikke mulig eller hensiktsmessig for kongressen å behandle i detalj og treffe bindende beslutninger til de enkelte bestemmelser i Hovedavtalen.

Hovedstyret foreslår derfor:

Nr. 256

- 1. Kongressen gir sin tilslutning til at Hovedavtalen sies opp etter bestemmelsene i § 18 med 6 måneders varsel til utløp 31/12 1953.*

2. *Det overlates til sekretariatet i samråd med de tilsluttede forbund å fremme de forslag til revisjon av Hovedavtalen som en finner formålstjenlig.*

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 257 *Forbundsstyret i N.K.I.F foreslår følgende:*

I Hovedavtalens § 11, punkt 1, tilføyes mellom nåværende 3. og 4. avsnitt:

«Er det opptatt forhandlinger mellom en bedrift og et forbund for opprettelse eller revisjon av overenskomst, og bedriften melder seg inn i Norsk Arbeidsgiverforening på dette tidspunkt, skal forhandlingene fortsette og avsluttes i henhold til bestemmelsene i arbeidstvistloven.»

Motivering:

De nåværende bestemmelser virker i praksis urettferdig, og skaper unødige uro på arbeidsplassene fordi arbeiderne er utelukkert fra å kunne øve innflytelse på sine lønns- og arbeidsforhold. Det er ikke annet å vente enn at det oppstår uro, når f. eks. lønns- og arbeidsforholdene ved en liten bedrift, som er tidligere medlem av N.A.F., gjøres gjeldende for større, nyinnmeldte bedrifter.

Slik avtalen er i dag, kan man ha foretatt plassoppsigelse og ha begynt megling når bedriften melder seg inn i N.A.F. og avtalens § 11 gjøres gjeldende.

Nr. 258 *Avd. 74, Meråker, foreslår:*

Hovedavtalens § 4, 1. del, forandres så dens ordlyd blir:

«Tillitsmennene skal være over 21 år. De velges blant arbeidere med erfaring og innsikt i bedriftens arbeidsforhold. De skal, så vidt mulig, velges blant arbeidere,» osv.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er av den oppfatning at den nåværende ordlyd i § 4 fullt ut dekker det forslag foreningen har sendt inn.

Avd. 31, Sauda, foreslår:

Nr. 259

Hovedavtalens § 12, punkt 1, utgår. I stedet inntas:

«Når mangel på arbeid, råstoff eller driftsmidler fører med seg at arbeiderne midlertidig blir sendt hjem, skal der betales 50 % av vanlig lønn, og de har derfor rett og plikt til å begynne i bedriften igjen så lenge ikke arbeidsforholdene er formelt oppsagt.

I andre tilfelle skal arbeiderne utbetales lønn for 14 dagers oppsigelse. og står da fritt for å ta annet arbeid som det måtte være høve til.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget, da det vil være helt håpløst å gjennomføre så effektiv kontroll at det ikke oppstår misbruk.

Avd. 31, Sauda, foreslår:

Nr. 260

Hovedavtalens § 15, III a, utgår og erstattes med punkt III b. Det nye punkt b, får denne ordlyd:

«Når et medlemsmøte er blitt bekjentgjort med oppslag på alle arbeidsplasser (avdelinger), og hva som skal behandles der, har de som ikke møter plikt til å bøye seg for et vedtak av et flertall av de fram-møtte, uten omsyn til frammøteprosenten. Bare i de tilfelle hvor forbundsstyret har grunn til å anta at medlemmene har fått feilaktig eller ufullstendig orientering, kan forbundsstyret påby ny avstemning.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Oslo Sporveisarbeideres Forening foreslår:

Nr. 261

Nyredigering av § 4, som Hovedavtalen for året 1935.

Arbeidernes tillitsmenn bør velges av og blant de fagorganiserte som går inn for arbeidernes interesser.

§ 12. Nåværende sløyfes.

§ 12. Paragrafen forandres slik at den blir som Hovedavtalen i året 1935.

§ 15. Ny redigering. III punkt a.

Avstemning som foretas i organisasjonene, avgjøres med alminnelig flertall av de frammøtte medlemmer.

Det samme er gjeldende for avstemning over tarifforslag.

Det kan ikke forandres et møtevedtak.»

Forretningsutvalgets innstilling:

Forslaget oversendes sekretariatet.

NORSK MURERFORBUND

Nr. 262

Avd. 34, Lillehammer Murerforening, foreslår:

Ny ordlyd av *Hovedavtalens* § 1.

«Alle bedrifter forplikter seg til kun å bruke organiserte arbeidere. Arbeiderne forplikter seg til å arbeide kun for organiserte arbeidsgivere.»

Motivering:

Innen vårt distrikt har det ofte vært brukt uorganiserte folk, mens våre medlemmer har måttet gå ledige, dette til tross for flere henvendelser til arbeidsgiverne og vårt forbund, som gjentatte ganger har gjort direkte henvendelse uten at forholdene er blitt forandret.

Dette finner foreningen helt uholdbart.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke anbefales.

NORSK SKINN- OG LÆRARBEIDERFORBUND

Nr. 263

Norsk Skinn- og Lærarbeiderforbund foreslår at Hovedavtalen blir oppsagt, og at det bringes i forslag følgende endringer i den nåværende ordlyd:

Endring i § 6, punktene 3 og 4.

«Under punkt 3. Hele setningen som er anført i parentes utgår.»

Motivering:

Vi mener at bedriftene bør ha plikt til å konferere også før det foretas oppsigelse av enkelte arbeidere, da det selvsagt må regnes som innskrenking i arbeidsstyrken.

Under punkt 4 foreslår vi at ordene «av grupper», utgår.

Nr. 264

Motivering:

All overflytting av arbeidere både bør og skal det konfereres om før den foretas.

Nytt punkt 5 — vedrørende ansiennitetsspørsmålet.

Nr. 265

«Arbeiderne har krav på å få opprettet en ansiennitetsliste tilpasset den enkelte bedrift. I tilfelle det oppstår tvist om benyttelse av ansiennitetsprinsippet ved oppsigelser, skal tvisten bringes inn for hovedorganisasjonene.»

Motivering:

Det er vel alminnelig kjent at det ved innskrenking og derav følgende oppsigelse, ved de fleste bedrifter oppstår tvist om den måten oppsigelsene blir foretatt på. Det ville derfor være av betydning at vi fikk inn en bestemmelse i Hovedavtalen som kunne gi arbeiderne en større trygghet i slike tilfelle, enn hva nå er.

Endring av § 12, punkt 3.

Nr. 266

Vi foreslår teksten i første avsnitt således:

«Når en arbeider forlater en bedrift etter oppsigelse, enten det skjer etter eget ønske eller han har sagt opp, eller avskjediget, uansett av hvilken grunn, skal han ha et bevis på hvor lenge han har arbeidet i bedriften.»

Motivering:

Etter den nåværende ordlyd, så har den som til eksempel blir avskjediget, ingen krav på sluttattest. Derav følger at vedkommende ikke får meldt seg på arbeidskontoret som arbeidsøkende. Han kan derved risikere å gå ledig resten av sitt liv. Og det kan en vel være enig i er for stor straff, selv om en som blir avskjediget, har forbrutt seg i en eller annen retning.

NORSK TEKSTILARBEIDERFORBUND

Nr. 267 *Avd. 34, Hillevåg Tekstilarbeiderforening, foreslår:*

Ved første anledning bør man få ut av Hovedavtalens § 5, avsnitt 4, følgende:

«— der hvor det ikke er produksjonsutvalg — også».

M o t i v e r i n g :

Slik som dette avsnitt nå er redigert, avskjæres fagforeningene ved opprettelse av produksjonsutvalg adgangen til å påse at Arbeidervernloven blir overholdt.

Vi finner at en så viktig ting som å påse at Arbeidervernloven blir overholdt, ubetinget bør tilligge tillitsmannsutvalget, og ikke tillegges et produksjonsutvalg. Når man tar i betraktning hvorledes et produksjonsutvalg blir sammensatt, gjerne med sjefen som formann, kan enhver forstå at man kan komme opp i vanskelige situasjoner.

Skal man bli nødt til å gi avkall på denne rett til å påse at Arbeidervernloven blir overholdt ved at det opprettes et produksjonsutvalg, synes vi at hele avtalen om produksjonsutvalg blir av tvilsom verdi.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er enig i at denne paragraf bør omredigeres, da den i sin nåværende form kan misbrukes.

F o r s l a g f r a S a m o r g a n i s a s j o n e n e .

Nr. 268 *Kristiansund faglige Utvalg foreslår:*

Hovedavtalens § 7, punkt 1, foreslås endret som følger:

«Til forhandlinger med tillitsmennene kan arbeidsgiveren møte enten selv eller ved en stedfortreder, som han utpeker innen driftsledelsen.

Arbeidsgiveren eller hans stedfortreder kan tilkalle andre av driftsledelsen for å ta del i forhandlingene.

Tillitsmennene kan, om de finner det nødvendig, også tilkalle fagforeningsformannen eller i dennes fravær et av vedkommende fagforeningers styremedlem og i forståelse med arbeidsgiveren tilkalle representanter blant de av bedriftens arbeidere som forhandlingene gjelder.»

M o t i v e r i n g :

I mange bedrifter og særlig der hvor arbeiderne er nyorganisert, har det ofte vært tilfelle, og vil det også i fremtiden være vansker for en tillitsmann å være med på vedtak som han kan være i sterk tvil om.

Det er derfor naturlig at det er ønskelig at fagforeningsformannen eller i hans fravær, en av styremedlemmene i vedkommende fagforeninger, deltar som rådgiver.

For øvrig gjør en merknad om at en har vært ute for at fagforeningsformannen er blitt nektet å delta i forhandlingsmøte, og dette gjøres fortsatt. Slike forhold er en skam for organisasjonen, og det bør ikke tolereres at fagforeningen holdes utenfor i mange tilfelle hvor viktige forhandlinger foregår.

Nr. 269

Hovedavtalens § 10. Til punkt 2 tilføyes:

«og fagforeningsstyret».

«Punkt 3 — siste avsnitt går ut.»

M o t i v e r i n g :

Ad punkt 2. Erfaringen viser at det i mange tilfelle har vært til det gode for ordning av en tvist at fagforeningsstyret har medvirket. Bedrifter har også i stor utstrekning tilkalt fagforeningsformannen for å få styrets medvirkning til ordning av tvister.

Ad punkt 3. I de tilfelle hvor underorganisasjonene er kommet i direkte kontakt med den annen lokale part om lokale lønns- og arbeidstvister, har en som oftest kunnet ordne slike tvister uten å bry hovedorganisasjonene.

Nr. 270

Hovedavtalens § 13, punkt 1, blir sålydende:

«Arbeiderne har ikke plikt til å arbeide sammen med eller under ledelse av personer som har utvist slik utilbørlig opptreden at de etter alminnelig samfunnsoppfatning bør kunne kreves fjernet.

Dette gjelder også personer som i sin opptreden har vist ondartet organisasjonsfiendtlighet både på og utenfor arbeidsplassen.

Blir det tvist om dette, må ikke arbeidsstans eller annen form for arbeidskamp finne sted. Forhandling skal opptas etter reglene i § 10, og tvisten avgjøres av Arbeidsretten, hvis en ikke blir enig.»
(Ellers uforandret.)

Nr. 271 *Rogaland faglige Samorganisasjon* foreslår:

«Hovedavtalen med N.A.F. sies opp.

Ved nye forhandlinger blir avtalens § 11, punkt 1 og 2, fjernet.»

Motivering:

Vi finner det i høy grad urimelig at organiserte arbeidere ved en bedrift som blir tilmeldt N.A.F., skal fratras den rett som de øvrige organiserte arbeidere har til selv å vedta og forkaste den overenskomst som bestemmer deres lønns- og arbeidsvilkår.

Forannevnte paragraf i Hovedavtalen har vært svært flittig benyttet av N.A.F. Ved bedrifter hvor det tidligere har vært overenskomst om bedre lønninger, kortere arbeidstid og andre fordeler, har N.A.F. ved å benytte avtalens § 11, påført våre medlemmer dårligere arbeidsvilkår enn de tidligere hadde. Det har også hendt ved flere anledninger at vi har ført forhandlinger om ny overenskomst i 3—4 dager, hvor representanter fra arbeidsplassen har deltatt og måttet skofte sitt arbeid og blitt trukket for lønn. Og resultatet av at bedriften under de pågående forhandlinger melder seg inn i N.A.F., blir da at de arbeidere som har deltatt i forhandlingene, foruten at deres lønns- og arbeidsvilkår er blitt forringet, også har gått tapt av 3 å 4 dagers arbeidsfortjeneste.

Subsidiært vil vi foreslå at det inntas en bestemmelse i Hovedavtalen om at i de tilfelle hvor forhandlinger er opptatt med bedrift som ikke er medlem av N.A.F., skal det ikke være adgang til, dersom bedriften under disse forhandlinger melder seg inn i N.A.F., å la eventuelle uoverensstemmelser avgjøres ved en nemnd i henhold til § 11, punkt 2, men avgjøres ved megling, frivillig voldgift, eventuelt arbeidsstans.

Ad Hovedavtalens § 13.

Nr. 272

En foreslår tilføyet et nytt punkt 3, sålydende:

«Hvis en arbeidsgiver eller arbeidsleder gjør brudd på Hovedavtalens bestemmelser, kan tvisten — dersom det ikke oppnås enighet mellom hovedorganisasjonene, bringes inn for Arbeidsretten.»

Motivering:

En er av den oppfatning at brudd på Hovedavtalens bestemmelser like så vel kan være begrunnet i arbeidsgivernes eller deres representanter, som arbeidernes forhold på arbeidsteden. Bestemmelsen bør derfor virke gjensidig.

Fra sekretariatet:

Nr. 273

Sekretariatet vil legge fram innstilling på kongressen.

Dagsordens punkt 6 d.

Produksjonsutvalgene.

Innkommne forslag.

NORSK ARBEIDSMANNSFORBUND

- Nr. 274 Forslag fra *Giken Gruvearbeiderforening* om
«hel og full kontroll med bedriftenes regnskaper og øvrige drift gjen-
nom produksjonsutvalgene».

Motivering:

Da produksjonsutvalgene i sin nåværende form utelukkende er basert på å øke produksjonen til fordel for bedriftens eiere, uten så at arbeiderne får noen som helst del i den merinntekt som en økt produksjon gir, er det en meget liten interesse til stede hos arbeiderne når det gjelder selve produksjonsøkningen. Skal produksjonsutvalgene fremdeles bestå da må det bli på ganske andre premisser enn de som råder i dag. Da må arbeiderne få sin del av den merprofitt som den økte produksjon gir, likeså må selve produksjonsutvalgene få hel og full kontroll med bedriften; det vil føre til mer trygghet for arbeiderne og til mer aktivitet og trivsel i selve utvalgene. Hvis ikke Landsorganisasjonen makter å tilveiebringe de her nevnte forhold, da bør produksjonsutvalgene oppheves.

Forbundets standpunkt:

Med den motivering som forslaget til dels har fått, kan det ikke anbefales vedtatt.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

- Nr. 275 *Avd. 103, Glomfjord, foreslår:*
«Da overenskomsten mellom L.O., Staten og N.A.F. når det gjelder

produksjonsutvalgene (driftsutvalgene) i praksis har vist seg å bli samarbeidsorganer som ensidig tjener arbeidsgivernes interesser, må kongressen fatte sådant vedtak;

Den nåværende overenskomst om produksjonsutvalg (driftsutvalg) oppsies og fornyes ikke.»

Forbundet har sluttet seg til forslaget.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Oslo (Skabo klubb), foreslår:

Nr. 276

«Den nåværende overenskomst om produksjonsutvalg mellom N.A.F. og L.O. oppsies, og den nye overenskomst må sikre arbeiderne medbestemmelsesrett.»

Motivering: Ingen.

Avd. 3, Oslo (Skabo klubb), foreslår:

Nr. 277

«Likelydende forslag som foranstående.»

Motivering: Ingen.

Avd. 12, Trondheim, foreslår:

Nr. 278

«Økt og mer effektivt opplysningsarbeid for å dyktiggjøre våre medlemmer til produksjonsutvalgene.»

Motivering:

Vår mening er at for Trondheims vedkommende har L.O. forsumt den viktige oppgave som ligger i å skolere og dyktiggjøre tillitsmennene for oppgavene i produksjonsutvalgene.

Avd. 67, Tønsberg, foreslår:

Nr. 279

«Overenskomst om produksjonsutvalg mellom L.O. og N.A.F. oppsies ikke.»

Motivering: Ingen.

Avd. 13, Fredrikstad, foreslår:

Nr. 280

Ny avtale:

«Den nåværende overenskomst om produksjonsutvalgene oppsies. Pro-

duksjonsutvalgene har ikke ført til noen som helst medbestemmende innflytelse i bedriftene eller andre foretak. Hvorfor det foreslås at disse får medbestemmelsesrett og at det arbeides med sikte på en kollektivisering av bedrifter og andre foretak.»

Motivering på kongressen.

Forbundets standpunkt:

Forslagene fra avd. 1 og 3, Oslo, avd. 12, Trondheim, avd. 13, Fredrikstad, og avd. 67, Tønsberg:

Hovedstyret tiltrer forslagene om oppsigelse av overenskomsten for produksjonsutvalg.

Motivering:

I den periode vi har hatt produksjonsutvalgene har de i alt vesentlig beskjeftiget seg med de sanitære og hygieniske forhold, sikringstiltak m. v. på bedriftene. I mindre grad er de store problemer, som f. eks. rasjonalisering og planlegging av produksjonen og bedriftsøkonomiske spørsmål for øvrig tatt opp til behandling.

Med det opplegg som nå er gjort av L.O. ved Arbeiderbevegelsens komité for økt produksjon, med tilslutning av de enkelte forbund, håper vi også at en vil oppnå det forutsatte resultat. Det skulle således være mulig for produksjonsutvalgene i større grad enn hittil å ta del i drøftelser om planlegging av produksjonen og bedriftenes disposisjoner for øvrig.

Dette fører igjen med seg at overenskomsten om produksjonsutvalgene må revideres slik at den til enhver tid er i pakt med de utvidede og nye oppgaver som produksjonsutvalgene må komme til å arbeide med.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 281 *Forbundet foreslår:*

«at Landsorganisasjonens kongress fatter vedtak om å henstille til myndighetene at det så snart som mulig ved lov blir gjennomført plikt til ensartet regnskapssystem for alle industribedrifter.»

M o t i v e r i n g :

Hvis våre medlemmer av produksjonsutvalgene overhodet skal ha noen mulighet for å gjøre seg et begrep om bedriftenes økonomiske stilling når det gjelder bedriftenes meddelelse i produksjonsutvalgene, er det absolutt påkrevet at det gjennomføres et ensartet regnskapssystem. Et ensartet regnskapssystem vil gjøre det mulig for fagorganisasjonen å gi sine representanter i produksjonsutvalgene den nødvendige opplæring og forståelse av bedriftens regnskap.

Avd. 3, Nedre Eiker, foreslår:

Nr. 282

«Nedre Eiker Fagforening vil, under § 5 d, foreslå at produksjonsutvalgene må få bestemmende myndighet, og ikke som nå — bare rådgivende organ.

Det må videre være sterkere representasjon fra arbeidernes side, og møter bør innkalles med 1 ukes varsel såfremt en av partene måtte ønske det.

Bedriftslegen bør være selvskreven medlem av utvalget, og han må sammen med arbeidernes fremste representanter foreta inspeksjon i alle bedriftens avdelinger minst 1 gang hver måned.»

Avd. 29, Moss, foreslår:

Nr. 283

«Den nåværende avtale mellom A.F.L. og N.A.F. oppsies. Avtalen revideres og blir slik at arbeiderne får medbestemmelsesrett.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret tiltrer forslaget i prinsippet. Hvis produksjonsutvalgene skal fylle den oppgave de er tiltenkt, må de vedtak som fattes der til en viss grad også settes ut i livet. Dette er ikke mulig etter den nåværende avtale.»

NORSK NÆRINGS- OG NYDELSESMIDDEL-
ARBEIDERFORBUND

Stavanger Bryggeriarbeiderforening foreslår:

Nr. 284

«Overenskomsten om produksjonsutvalg mellom L.O. og N.A.F. har i praksis vist at produksjonsutvalgene er blitt samarbeidsorganer som kun tjener arbeidskjøperne.

Deres oppgave er ensidig blitt å bidra til å øke arbeidstempoet og

produksjonen på en kapitalistisk basis, og har i mange tilfeller vist seg å svekke klubbenes og fagforeningens arbeid.

Produksjonsutvalgene har ikke ført til noen som helst medbestemmende innflytelse i bedriftene eller andre foretak.

Kongressen beslutter derfor:

Den nåværende overenskomst om produksjonsutvalg mellom L.O. og N.A.F. oppsies, og fornyes ikke.»

Forbundsstyrets standpunkt:

Forslaget kan ikke anbefales.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 285 *Avd. 21, Forenede Papirfabrikkers Arbeiderforening, foreslår:*

«at den nåværende overenskomst om produksjonsutvalg mellom L.O. og N.A.F. samt P.A.F. oppsies og fornyes ikke før arbeidsgiverne går med på at arbeiderne får medbestemmelsesrett i de spørsmål, som utvalgene behandler.»

Nr. 286 *Avd. 29, Granfoss og avd. 67, Hurum Cellulosearbeiderforening, foreslår:*

«at fagkongressen beslutter at den nåværende overenskomst mellom L.O. og N.A.F. oppsies og fornyes ikke.»

Motivering:

Overenskomsten om produksjonsutvalg mellom L.O. og N.A.F. har i praksis vist at produksjonsutvalgene er blitt organer som bare tjener arbeidsgiverens interesser. Deres oppgave er ensidig blitt å bidra til å øke arbeidstempoet og produksjonen på kapitalistisk basis og har i mange tilfeller vist seg å svekke fagforeningenes arbeid for anstendig arbeidstempo og fortjeneste. Produksjonsutvalgene i den form og innhold de nå har, leverer ikke arbeiderne noen som helst bestemmende eller kontrollerende myndighet.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslagene.

NORSK SKOG- OG LANDARBEIDERFORBUND:

Avdeling 388 — Austvatn Skog- og Landarbeidsforening
foreslår:

Nr. 287

«Produksjonsutvalgene oppheves, da det har vist seg at de arbeider ensidig i bedriftens interesser.»

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Forbundets avd. 2, Sentraladministrasjonens tjenestemannslag
foreslår:

Nr. 288

«Driftsutvalgene lovfestes. I loven skal der bestemmes om utvalgenes sammensetning, mandat og eventuell myndighet.»

M o t i v e r i n g :

Styret er av den oppfatning at en lovfesting vil styrke bedriftsutvalgene.

Forbundets standpunkt:

Forslaget anbefales ikke.

Fra sekretariatet:**Nr. 289**

Sekretariatet vil legge fram innstilling på kongressen.

Dagsordens punkt 6 e.

Avtalen med Den Kooperative Tarifforening

Innkommne forslag.

Nr. 290 NORSK BAKER- OG KONDITORFORBUND foreslår:

1. *Hovedavtalen mellom Arbeidernes faglige Landsorganisasjon og Den koop. Tarifforening oppsies.*
2. *Det opptas forhandlinger om ny hovedavtale, hvor det søkes gjennomført at hovedavtalens någjeldende § 14 (løsning av interesselvister) tilføyes bestemmelse om at interesselvister som ikke løses ved forhandlinger skal søkes løst gjennom mekling ved en meklingsmann som oppnevnes av A.F.L. og D.K.T. i fellesskap. Finner ikke denne grunnlag for å framsette forslag i tvisten, eller blir et framsatt forslag ved avstemning forkastet av den ene eller begge parter, kan tvisten — når begge parter er enige herom — innbringes for en nemnd som med bindende virkning treffer avgjørelse i tvisten.»*

Forslaget vil bli motivert på kongressen.

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJONÆRERS
FORBUND foreslår:

Nr. 291

«På fagkongressen i 1949 foreslo vårt forbund at avtalen mellom A.F.L. og N.K.L. om tvistenemndsordningen skulle sies opp. I motiveringen for forslaget framholdt vi at utviklingen i avgjørende grad hadde endret de forutsetninger avtalen bygget på. Det var ikke lenger slik at kooperasjonen tariffmessig var ugunstigere stilt fordi funksjonærene i den private handelsvirksomhet ikke var organisert. I motsetning til tidligere var det overenskomstene med de private handelsfirmaer som domi-

nerte forbundets tariffkompleks, og overenskomstene med kooperasjonen var ikke lenger avgjørende for hvilke lønns- og arbeidsbetingelser som de øvrige funksjonærtariffer kunne oppnå. Det var tvert imot blitt slik at tariffoppgjørene med arbeidsgiverorganisasjonene i privat næringsvirksomhet nå bestemte innholdet av overenskomstene også med kooperasjonen.

Utviklingen i de år som siden er gått, har på hvert punkt bekræftet riktigheten av dette. Adgangen til tvistenemndsbehandling av ethvert spørsmål har ført til at det svært ofte ikke er mulig å få til reelle forhandlinger med kooperasjonen. Dette gjelder ikke bare ved de større revisjoner, men også i detaljspørsmål. I den perioden som nå er gått har vi for eksempel hatt hele 60 — seksti — tvistenemndsavgjørelser med Den Kooperative Tarifforening. I samme tidsrom har vi med Handelens Arbeidsgiverforening, som omfatter et mer enn dobbelt så stort tariffområde, bare hatt 15 voldgiftsavgjørelser. Dette eksempel illustrerer tydelig den retning utviklingen har hatt, og under slike omstendigheter kan unntaksstillingen for de kooperative funksjonærer ikke lenger opprettholdes.

Vårt landsmøte i 1952 har igjen inngående behandlet spørsmålet og (enstemmig) fattet følgende vedtak som Fagkongressen 1953 innbys til å vedta:

«Den mellom A.F.L. og D.K.T. bestående hovedavtale sies opp. Revisjon og fornyelse av avtalen må gjøres avhengig av at de kooperative funksjonærer sikres den samme innflytelse på sine lønns- og arbeidsvilkår som deres kolleger i den private handelsvirksomhet har.»

NORSK SKINN- OG LÆRARBEIDERFORBUND foreslår:

«Hovedavtalen med Den kooperative Tarifforening oppsies, og i tilfelle der blir opprettet en ny avtale, foreslås inntatt følgende endringer: Nr. 292

§ 9.

Her foreslår vi de samme endringer og innføring av nytt punkt 5 som de endringer vi har foreslått i § 6 i Hovedavtalen

med N.A.F. og viser til vårt forslag der. Motiveringen blir, selv sagt den samme.

Tilføyelse til § 14.

Etter første avsnitt tilføyes følgende ordlyd: «Som interesse-
twist i denne paragrafs betydning regnes ikke twist ved opp-
rettelse eller fornyelse av tariffavtaler.»

Motivering:

Vi finner det uriktig at Den Kooperative Tarifforening her skal stå i en annen stilling enn de øvrige arbeidsgivere, da det viser seg ved forhandlinger at de benytter seg av denne særstilling i altfor stor utstrekning, og bare viser saken til tvistemnda.

Nr. 293 Endring i § 17 om streik, sympatistreik og lockout.

Ordet «streik» utgår i overskriften og ordlyden av paragrafen blir følgende: «Ved bedrifter som er medlem av D.K.T. og som omfattes av denne avtale må sympatistreik eller lockout ikke finne sted ved slike bedrifter, på grunn av eller av hensyn til konflikt ved private bedrifter. Dette gjelder dog ikke om en kooperativ bedrift er innblandet i en konflikt ved vareutveksling, varetransport eller lignende.»

Motivering:

Nr. 294 Forandring av ordlyden her er en følge av vårt forslag om tilføyelse i § 14.

NORSK SKOTØYARBEIDERFORBUND

Skofabrikkarbeidernes Forening, avd. 10, Drammen, foreslår:
«Vår avdeling har ved uravstemning enstemmig besluttet å si opp hovedavtalen mellom Arbeidernes faglige Landsorganisasjon og Den Kooperative Tarifforening.»

Forbundets uttalelse (vedtak fattet av forbundsstyret):

1. Hovedavtalen mellom Arbeidernes faglige Landsorganisasjon og Den Kooperative Tarifforening oppsies.
2. Det opptas forhandlinger om ny hovedavtale, hvor den nå-

gjeldende § 14 (*Løsning av interessetvister*) tilføyes bestemmelse om at interessetvister som ikke løses ved forhandlinger skal søkes løst gjennom mekling ved en meklingsmann som oppnevnes av A.F.L. og D.K.T. i fellesskap.

Finner ikke denne grunnlag for å fremsette forslag i tvisten, eller blir et fremsatt forslag ved avstemning forkastet av den ene eller begge parter, kan tvisten — når begge parter er enige herom, innbringes for en nemnd som med bindende virkning treffer avgjørelse i tvisten.»

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Nr. 295

Oslo Transportarbeiderforening foreslår:

«Den mellom A.F.L. og D.K.T. bestående bestemmelse om løsning av interessetvist §§ 14 og 15 sies opp og går ut av Hovedavtalen.»

Motivering:

Viser til tariffoppgjøret i 1949, hvor de kooperative bedrifter ikke var innstilt på reelle forhandlinger, men straks sendte saka til Tvistenemnda og hvor arbeiderne fikk en dom i tariffoppgjøret og dermed ikke fikk høve til å ta stilling til saken. Videre at Norges Kooperative Landsforening og Oslo Samvirkelag i de aller fleste tvistesaker ikke ordner disse ved forhandlinger, men viser til avgjørelsen i Tvistenemnda.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret anbefaler avdelingens framlegg om å si opp Hovedavtalen mellom A.F.L. og Den Kooperative Tarifforening.

AKERSHUS FAGLIGE SAMORGANISASJON

Nr. 296

Bærum faglige Utvalg foreslår:

«Den nåværende avtale med Den kooperative Tarifforening oppsies. (Den kooperative tvistenemnd.)»

Motivering:

Det har vist seg ved de siste års tariffrevisjoner med Den kooperative Tarifforening at det har vært meget vanskelig ved

forhandlinger å kunne oppnå enighet. Dette skyldes i første rekke den bestemmelse i avtalen som henviser saken til tvistenemnda. Tvistenemndas avgjørelse er bindende for begge parter og virker som en voldgiftsdom.

Funksjonærer og arbeidere ved de kooperative bedrifter bør ha den samme rett som øvrige lønnstakere til å være med å bestemme over sine lønns- og arbeidsvilkår, og ikke som nå, være underkastet en tvungen voldgiftsavgjørelse.

Samorganisasjonens forretningsutvalg har behandlet forslaget og vedtatt å fremme det.

ROGALAND FAGLIGE SAMORGANISASJON

Nr. 297 *Samorganisasjonen* foreslår:

«at avtalen sies opp og § 2 endres og gis følgende ordlyd:

«Tariffavtaler blir inngått mellom samvirkelag og bedrifter som er tilsluttet N.K.L. og de interesserte forbund.»

Motivering:

Praksis har vist at det er de samme samvirkelag og bedrifter hvor det ikke har vært noen vanskelighet for fagorganisasjonen å få opprettet overenskomst. Disse bedrifter er nå tilmeldt D.K.T., mens bedrifter og samvirkelag ute i distriktene som er medlemmer av N.K.L., men ikke av D.K.T., fremdeles byr organisasjonen de største vanskeligheter ved opprettelse av overenskomster. En er derfor av den oppfatning at dersom der ikke kan opprettes en hovedavtale direkte mellom N.K.L. og L.O. så vil en avtale mellom D.K.T. og L.O. være overflødig.

Nr. 298 *Ad. § 4.*

En foreslår under henvisning til forslag ang. § 2, at § 4 forandres fra å hete «D.K.T.» til «tilsluttet N.K.L.» osv.

§ 16 forandres i overensstemmelse med foregående forslag.»

Fra sekretariatet:

Sekretariatet innbyr Kongressen til å gjøre slikt vedtak:

Kongressen slutter seg til forslag fra Norsk Baker- og Konditorforbund om at det oppnevnes en meklingsmann. Derimot må fredsbestemmelsene i § 14 opprettholdes. Hvis Hovedavtalen med Norsk Arbeidsgiverforening endres, søkes tilsvarende endringer gjennomført i Hovedavtalen med D.K.T., om det anses formålstjenlig fra fagorganisasjonens side.

Alfred Nilsen stemte for det av N.H.K.F. innsendte forslag nr. 291.

Dagsordens punkt 6 f.

*Retningslinjer for behandling av interesselvister
og rettsvister i arbeiderforetak.*

Nr. 299 Fra sekretariatet:

Kongressen i 1938 vedtok retningslinjer for løsning av arbeidsvister i foretak som kontrolleres og drives av Det norske Arbeiderparti, Arbeidernes faglige Landsorganisasjon eller foreninger eller forbund tilsluttet noen av disse organisasjoner.

Innstillingen til kongressen i 1938 som lå til grunn for vedtaket, var koblet sammen med avtalen mellom Landsorganisasjonen og Norges Kooperative Landsforening samt lønns- og arbeidsforhold i arbeiderstyrte kommuner.

Når det gjelder løsning av tariffvister innenfor kooperasjonen, vises til den opprettede hovedavtale av november 1950 mellom Landsorganisasjonen og Den kooperative Tarifforening.

De retningslinjer som kongressen i 1938 vedtok for løsning av tvister i arbeiderforetak har imidlertid vært uforandret. Det kan tilføyes at det bare er i få tilfeller bestemmelsen om nemndsbehandling har vært anvendt. Dette har ikke sin grunn i at de direkte interesserte parter bestandig er blitt enige under forhandlingene om revisjon av tariffavtalene eller når tvistespørsmål er fremkommet, men i større grad fordi retningslinjene delvis har vært upraktiske og lite anvendbare. I enkelte overenskomster, eksempelvis mellom Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund og Landsorganisasjonen og forbundene, er det tatt inn bestemmelse om at tvister mellom partene i siste instans skal vises til en voldgiftsrett på 3 medlemmer i stedet for den i retningslinjenes § 5 fastsatte nemnd på 5 medlemmer.

En av svakhetene i de hittil gjeldende retningslinjer er bl. a. at formannen i nemnda skal oppnevnes særskilt for hver tvist,

og at han i det ene tilfelle oppnevnes av sekretariatet og i et annet tilfelle av D.N.A.'s sentralstyre, såfremt partene ikke selv blir enige om oppmann. Dessuten er det ikke gjort noen skilnad mellom interessetvist og rettstvist eller andre tvistesporsmål slik som det er gjort i hovedavtalen med Den kooperative Tarifforening.

Når det gjelder lønns- og arbeidsvilkår i kooperasjonen, arbeidernes presseforetak, arbeidernes produksjonsforetak og fagorganisasjonens egen virksomhet, vises for øvrig til representantskapets og kongressens vedtak, hvor det heter:

«De fremtidige tariffrevisjoner bør ta sikte på å utjevne lønns- og arbeidsvilkårene så de mer kommer i samsvar med arbeidsvilkårene i det private næringsliv så langt forholdene er sammenliknbare. Sekretariatet får i oppdrag å utarbeide de nærmere retningslinjer».

Alt tatt i betraktning mener sekretariatet det er grunn til å få fastsatt retningslinjer som er mer i samsvar med tidligere fattede vedtak og som vil gjøre det mulig å få samordnet tariffavtalene innenfor arbeidsbevegelsens egne foretak. En gjør i denne sammenheng merksam på at når det gjelder tariffrevisjonene innen arbeiderforetakene, har en hittil ikke hatt noe koordinerende organ for forhandlinger om lønns- og arbeidsvilkår. Det kan derfor være grunn til at de forskjellige organisasjoner og foretak oppretter et felles forhandlingsutvalg som deltar i alle forhandlinger i hensikt å samordne tariffavtalene så de blir mest mulig ensartet.

En foreslår derfor at sekretariatet får i oppdrag å drøfte med de interesserte organisasjoner og arbeiderforetak spørsmålet om et felles forhandlingsutvalg.

I henhold til foranstående innbyr sekretariatet Kongressen til å gjøre slikt vedtak:

Retningslinjer for løsning av interessetvister og rettstvister i foretak som kontrolleres og drives av Det norske Arbeiderparti, Arbeidernes faglige Landsorganisasjon, eller foreninger eller forbund tilsluttet noen av disse organisasjoner:

§ 1.

Tariffavtaler.

Tariffavtale opprettes mellom vedkommende arbeiderforetak og de interesserte forbund.

De som er ansatt i foretak som nevnt ovenfor, skal være faglig organisert i tilslutning til Arbeidernes faglige Landsorganisasjon.

§ 2.

Tariffavtalens innhold.

Lønns- og arbeidsforhold og sosiale fordeler skal være minst like gode som bestemt i tariffavtaler ved private bedrifter av samme slag på sammenliknbare steder.

§ 3.

Løsning av interesselvister.

Blir partene ikke enige om løsning av en interesselvist etter at forhandlinger har vært ført, skal tvisten avgjøres med bindende virkning av en nemnd på 5 medlemmer. De direkte interesserte parter oppnevner hver 2 medlemmer av nemnda. A.F.L. og D.N.A. oppnevner i fellesskap formannen for 2 år ad gangen.

Henvendelser til nemnda skal skje direkte til formannen, som innkaller til møte senest 14 dager etter at henvendelsen er kommet. Hver av partene betaler utgiftene i samband med nemndas møter.

§ 4.

Forhandlingsrett og forhandlingsplikt.

1. Oppstår det tvist om forståelsen av en tariffavtale eller krav som bygger på tariffavtale, og tvisten ikke løses ved forhandling, blir tvisten å avgjøre av den nemnd som oppnevnes i henhold til § 5.
2. Tvister mellom en bedrift og dens arbeidere skal en først prøve å ordne ved forhandling mellom bedriften og tillits-

mannen eller tillitsmennene. Det skal settes opp forhandlingsprotokoll fra disse møter.

3. Forhandlingsmøte skal holdes senest 8 dager etter at en av partene har satt fram krav om det.

§ 5.

Avgjørelse av rettstvister.

Tvist om forståelse av tariffavtalen eller disse retningslinjer skal søkes løst ved forhandlinger i samsvar med § 4. Fører ikke forhandlinger fram, skal tvisten avgjøres med bindende virkning av en nemnd på 3 medlemmer. Av medlemmene oppnevner hver av partene ett medlem.

Formannen for nemnda skal være jurist, og oppnevnes i fellesskap av A.F.L. og D.N.A. for 2 år ad gangen.

Hver av partene betaler utgiftene i samband med nemndas møter.

§ 6.

Ikrafttreden og varighet.

Disse retningslinjer trer i kraft 1. juli 1953 og gjelder til 1. juli 1955, og videre 1 år ad gangen, såfremt de ikke skriftlig blir sagt opp av Arbeidernes faglige Landsorganisasjon eller Det norske Arbeiderparti med 2 måneders forutgående varsel.

Disse retningslinjer inntas som del 1. i alle tariffavtaler som blir opprettet mellom vedkommende forbund og det foretak som kommer inn under retningslinjene.

Dagsordens punkt 7.

Internasjonale faglige spørsmål.

Innkomne forslag.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 300

Avd. 13, Fredrikstad, foreslår:

«A.F.L.s 18. kongress pålegger sekretariatet å tre i forbindelse med Den faglige verdensorganisasjon (W.F.T.U.) med sikte på å gjenopprette internasjonal faglig enhet, og dermed råde bot på de skader som er påført den internasjonale arbeiderklasse ved at den ikke er organisert i en enhetlig faglig internasjonal sammenslutning på klassekampens grunn.»

Motivering: På kongressen.

Hovedstyrets innstilling:

Hovedstyret henviser til at så vel Landsorganisasjonen som forbundene har sine internasjonale forbindelser i orden, og tror for øvrig ikke at forføyninger i nevnte sak vil føre til noe resultat.

NORSK MURERFORBUND

Nr. 301

Avd. 20, Hammerfest, foreslår:

«Når vi ser på de statistiske opplysninger som våre fagblad bringer, viser det seg at det ikke bare er i Norge at arbeidernes reallønn synker, men også i store land som England, Frankrike og Amerika. Det er åpenbart at senkingen av arbeiderklassens levestandard skyldes den veldige opprusting. Da det av foran nevnte kan trekkes den slutning at den internasjonale arbeiderklasse er i samme stilling, krever vi at L.O. går inn for forening av de to bestående internasjonaler med dette formål: Forsvar og høyning av arbeiderklassens levestandard, nedrusting og sikring av freden.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke anbefale forslaget.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 2, Torp Fagforening og avd. 67, Hurum Cellulosearbeiderforening, foreslår:

Nr. 302

«at fagkongressen beslutter å pålegge sekretariatet å sette seg i forbindelse med Den faglige Verdensføderasjon for igjen å kunne opprette internasjonal faglig enhet og derved eliminere de skader som er påført den internasjonale arbeiderklasse ved at den ikke er organisert i en enhetlig sammenslutning på klassekampens grunn.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres, idet forbundsstyret slutter opp om det arbeid F.F.I. følger i internasjonalt samarbeid.

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Avd. 2, Sentraladministrasjonens Tjenestemannslag, foreslår: Nr. 302 b

«L.O. pålegges av kongressen å vende seg til de to faglige verdensorganisasjoner med sikte på å gjenopprette internasjonal faglig enhet.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget anbefales ikke.

Fra sekretariatet.

Nr. 303

På kongressen i mai 1949 ble det utførlig gjort rede for den utvikling som hadde funnet sted når det gjaldt internasjonale faglige spørsmål fra frigjøringen i 1945 og fram til kongressen. Redegjørelsen var ledsaget av en rekke bilag for at representantene den gang skulle få den fulle oversikt. En finner det ikke nødvendig å gjenta alle disse ting nå. En viser bare til sekretariatets innstilling, som gjengis nedenfor, og som etter en kort diskusjon ble vedtatt av kongressen mot 16 stemmer.

- «1. Arbeidernes faglige Landsorganisasjon meldes med øyeblikkelig virkning ut av Den faglige verdensorganisasjon.
2. Samarbeidet mellom landsorganisasjonene og forbundene i de nordiske land må styrkes og utvikles videre.

3. Forbundene oppfordres til å gå aktivt inn for å styrke de respektive yrkesinternasjonaler og medvirke til et samarbeid mellom disse.
4. Kongressen bemyndiger sekretariatet til, i samarbeid med fagorganisasjonen i de skandinaviske land, å holde seg orientert om og delta i drøftinger med sikte på oppretting av en ny faglig Internasjonale på demokratisk grunn. Kongressen bemyndiger representantskapet til å melde Arbeidernes faglige Landsorganisasjon inn i en slik faglig Internasjonale, hvis retningslinjer og arbeidsmetoder svarer til det grunnsyn som norsk fagbevegelse bygger på».

Sekretariatet effekteuerte straks kongressens vedtak, pkt. 1, og meldte A.F.L. ut av W.F.T.U. Etter at dette skjedde tok vi opp drøftinger med andre landsorganisasjoner som hadde meldt seg ut av W.F.T.U. om stiftelse av en ny faglig internasjonale på demokratisk grunnlag. Den 14. juni ble det holdt en konferanse i Genève av representanter fra landsorganisasjonene i de små land i Europa. Her drøftet en nærmere opplegget og retningslinjene for den store faglige konferanse, som skulle holdes i Genève i dagene 25. og 26. juni. Det viste seg at det stort sett var enighet mellom landsorganisasjonene i de små land. På konferansen 25. og 26. juni ble så spørsmålet om dannelsen av en ny faglig internasjonale drøftet på det bredest mulige grunnlag. På dette møtet var det 125 representanter, som til sammen representerte 43 millioner organiserte arbeidere i 35 forskjellige land. Konferansen ble enig om de hovedretningslinjer som skulle legges til grunn ved stiftelse av ny internasjonale, og valte et arbeidsutvalg til å utarbeide forslag til retningslinjer og statutter. Disse retningslinjer ble sendt samtlige frie landsorganisasjoner til behandling.

Da vi hadde mottatt forslaget til statutter og retningslinjer fra det forberedende arbeidsutvalg, ble saken behandlet i sekretariatet 13. september 1949, og på et fellesmøte av forbundsstyrene og sekretariatet 15. september. Fellesmøtet gjorde dette vedtak:

«Formannens redegjørelse om utviklingen av det internasjonale faglige samarbeid siden kongressen i mai tas til etterretning.

En er enig i sekretariatets innstilling om at Arbeidernes faglige Landsorganisasjon deltar ved stiftelsen av den frie faglige verdensorganisasjon og slutter seg til denne organisasjon på grunnlag av det foreliggende utkast til vedtekter».

I samsvar med kongressens vedtak, ble dette forslag sendt til avstemning blant representantskapets medlemmer. I sekretariatets møte 10. oktober forelå resultatet av avstemningen, som viste at 116 representanter stemte for innstillingen, mens 5 stemte imot.

Den konstituerende kongress i den nye faglige internasjonale ble holdt i London i tiden 28. november—10. desember 1949. Arbeidernes faglige Landsorganisasjon var representert og deltok i konstitueringen. Internasjonals navn er følgende: International Confederation of Free Trade Unions —, som vi har oversatt til: Den Frie Faglige Internasjonale.

Generalsekretæren i Det internasjonale transportarbeiderforbund, J. H. Oldenbroek, ble enstemmig valt som generalsekretær. Som Skandinavias representant i eksekutivkomitéen ble valt Eiler Jensen, Danmark, med Axel Strand, Sverige, og Konrad Nordahl, Norge, som varamenn. Nordahl ble også valt inn i representantskapet med P. Mentsen som varamann.

Siden den konstituerende kongress har det vært holdt en ny kongress i Milano i 1950, hvor Landsorganisasjonen var representert, og likeledes et representantskapsmøte i Berlin sommeren 1952, hvor vi også var representert.

For å få den størst mulige aktivitet er det laget regionale organisasjoner. Landsorganisasjonen er medlem av Den Regionale Organisasjon for Europa, hvor Norge nå er representert i arbeidsutvalget. Samarbeidet innenfor F.F.I. har vært det beste. Det kan nok være delte meninger om enkelte ting, men alle saker drøftes på en saklig måte.

De enkelte forbund som står tilsluttet Landsorganisasjonen er

medlemmer av de internasjonale fagsekretariater. Disse fagsekretariater samarbeider med Den Frie Faglige Internasjonale og er representert i eksekutivkomitéen, representantskapet og kongressen.

F.F.I. har nå over 53 millioner medlemmer spredt over hele jordkloden, unntatt i de østeuropeiske land.

Erfaringen har vist at samarbeidet går best når de grupper står sammen som har noenlunde den samme oppfatning av begrepene — fred — frihet — og demokrati. Sekretariatet kan derfor ikke anbefale de innsendte forslag om at vi skal søke samarbeid med den kommunistiske faglige internasjonale (W.F.T.U.). De avgjørende grunner som var til stede for at kongressen mot noen få stemmer i 1949 besluttet at Landsorganisasjonen skulle melde seg ut av W.F.T.U. er fremdeles til stede og i en forsterket grad. Sekretariatet innbyr derfor kongressen til å gjøre slikt vedtak:

1. Representantskapets vedtak om Landsorganisasjonens innmeldelse i Den Frie Faglige Internasjonale tas til etterretning.
2. Det nordiske og internasjonale faglige samarbeid fortsetter etter de retningslinjer som har vært fulgt i siste kongressperiode.

Dagsordens punkt 8.

Trygging av freden.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Forslag fra avdeling 316, Sten-, jord- og sementarbeidernes Forening, Bergen: Nr. 304

«Militærbevilgningene.

Da militærbevilgningen er blitt en så stor byrde for det norske folk og da lønsmottakernes levestandard stadig er synkende på grunn av disse store bevilgninger, krever vår avdeling at sekretariatet tar opp denne sak til behandling og fremmer forslag til protest til kongressen.»

Forslag fra avdeling 311 — Malersvennenes Forening, Bergen: Nr. 305

«A.F.L.s kongress vedtar følgende uttalelse:

Kongressen vil uttale som sin mening at rustningsbyrdene nå har overskredet grensen for hva landet kan yte. Kongressen vil kreve av styremaktene at der tas de nødvendige skritt for å få regulert utgiftene til forsvaret ned til et nivå som landet kan klare, og at de bevilgede beløp blir brukt til et forsvar som er i overensstemmelse med landets forfatning.»

Forslag fra avdeling 5 — Rørleggernes Fagforening, Oslo: Nr. 306

«Kongressen tar opp til bred debatt spørsmålet om nedrustning.»
Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene tiltres med følgende motivering:

Kongressen må kreve av styremaktene at det tas de nødvendige skritt for å få regulert utgiftene ned til et nivå som landet kan klare, idet rustningsbyrdene forlengst har overskredet denne grense. Rustningsbyrdene må under ingen omstendighet i fremtid bli så store at folkets levestandard forringes.

Fredsarbeidet.

Nr. 307 Forslag fra

- Avd. 300 — Hilleren Industriarbeiderforening, Bergen,*
- » 311 — *Malersvennenes Forening, Bergen,*
 - » 312 — *Bergen Trevarrefabrikarbeiderforening,*
 - » 313 — *Blikkenslagersvennenes Forening, Bergen,*
 - » 315 — *Snekker og Tømrernes Forening, Bergen,*
 - » 316 — *Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen.*

- «1. Kongressen anbefaler forbundene og avdelingene å oppta spørsmålet om fred til allsidig behandling.
2. Kongressen gir sin tilslutning til arbeiderungdommens protest mot 18 måneders militærtjeneste.
3. Kongressen krever av myndighetene at lærlingene får utsatt sin militære tjenestetid inntil læretiden er avsluttet.

Motivering:

Da spørsmålet om krig og fred er avgjørende for arbeiderklassens fremgang, mener vi dette spørsmål må vies den største oppmerksomhet. Når det gjelder avbrudd av lærlingenes utdanning, både teoretisk og praktisk, på grunn av militærtjeneste, har dette erfaringsmessig — og spesielt under hensyn til den lange militærtjeneste — satt vedkommende lærling tilbake, og derved hemmet hans utvikling.

Avd. 300 — Hilleren har følgende motivering:

«Da spørsmålet om Folk og Forsvar er avgjørende for arbeiderklassens framgang, mener vi dette spørsmålet må vies den største oppmerksomhet. Når det gjelder avbrudd av lærlingens utdanning, både teoretisk og praktisk på grunn av militærtjenesten, har dette erfaringsmessig — og spesielt under hensyn tagen til den lange militærtjenesten — satt vedkommende lærling tilbake og derved hemmet hans utvikling.

Forbundsstyrets innstilling:

Idet en viser til forbundets landsmøtes vedtak i saka, anbefales forslagene.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 308

Forslag fra avd. 2, Oslo:

Fredssaken.

«Kongressen tar opp til drøftelse spørsmålet — «Kampen for varig fred».

M o t i v e r i n g :

Kongressen må medvirke til å utvikle et mellomfolkelig samarbeid mellom nasjonene under mottoet: «For en varig fred».

Hovedstyrets uttalelse:

Forslag fra avd. 2, Oslo.

Hovedstyret overlater til sekretariatet å fremme forslag til eventuell uttalelse.

Forslag fra avd. 41, Fredrikstad:

Det henvises også til denne avdelings forslag under vedtek- Nr. 309
tene § 1, pkt. 2, sålydende:

«Å føre et målbevisst arbeid for fredssaka, og for å sikre friheten, rettssikkerheten og det nasjonale sjølstende.»

Hovedstyrets uttalelse:

Til avd. 41.s forslag:

«Hovedstyret overlater til sekretariatet å fremme forslag til eventuell uttalelse.»

NORSK JERNBANEFORBUND

Forslag fra

Nr. 310

Statsbanenes Verkstedarbeiderforening, Oslo:

«Militærutgiftene og den internasjonale spenning.

Kongressen pålegger sekretariatet å arbeide for en begrensning av militærutgiftene, slik at ikke disse representerer en stadig trusel mot arbeidernes levestandard, men kommer i samsvar med landets økonomiske bæreevne.

Videre pålegges sekretariatet å bruke all sin innflytelse for å fremme internasjonal avspenning og støtte alle reelle tiltak for nedrustning.»

Nr. 311 Videre er fra *Vestbanenes Verkstedarbeiderforening*, Drammen, mottatt slikt forslag:

«Kongressen pålegger sekretariatet å arbeide for en begrensning av militærutgiftene slik at ikke disse representerer en stadig trusel mot arbeidernes levestandard, men kommer i mer samsvar med landets økonomiske bæreevne.

Videre pålegges sekretariatet å bruke all sin innflytelse for å fremme internasjonal avspenning og støtte alle reelle tiltak for nedrustning.»

Forbundsstyrets uttalelse:

Forbundsstyret sender de ovenfor refererte forslag over til L.O. og gjør merksam på at de nevnte foreninger har bedt om at forslagene må bli tatt opp til behandling på L.O.s kongress.

Nr. 312 Fra sekretariatet.

Fred med frihet.

Sekretariatet er enig i at arbeidet med å skape og bevare fred i verden er en sentral oppgave også for fagbevegelsen, og det må være en fred med frihet.

Utgiftene og ulempene ved utbyggingen av landets forsvar er en tung belastning både for samfunnet og den enkelte borger. Det er ikke til å unngå at også lønnstakerne må være med å ta sin del av disse byrdene. Sekretariatet er enig i at utgiftene til den militære beredskap til enhver tid må holdes innenfor rammen av landets økonomiske bæreevne.

Sekretariatets stilling til arbeid for fred og nedrustning er kommet til uttrykk i den nordiske arbeiderbevegelses manifest om fred med frihet, som ble sendt ut i januar 1951. Det er like aktuelt i dag:

«Mer enn fem år har gått siden den annen verdenskrig sluttet. Men ennå har vi ikke nådd fram til en virkelig fred. Folkene er blitt skuffet i sine håp om forståelse mellom statene. Samtidig øker frykten for en ny krig mer og mer. Veldige summer går med til militære formål, mens millioner av mennesker mangler det som for oss synes uunnværlig for et menneskeverdige liv. I Det fjerne østen er krigens krefter sloppet løs, og rammer uskyldige med uutsigelige lidelser. Nord-Koreas angrep på den sør-koreanske republikken, og Chinas åpne støtte til fredsbryterne, viser at kommunistene ikke viker tilbake for å befeste og utvide sine posisjoner med militære maktmidler. Når de skandinaviske land og de andre frie nasjonene i vest i dag øker sin militære beredskap for å trygge sin sikkerhet, er grunnen den at den internasjonale kommunisme i de siste årene har opptrådt så aggressivt at den har skapt frykt for en tredje verdenskrig.

Det er et livsvilkår for hele menneskeheten at det blir satt en stopper for denne utvikling, og at det skapes en atmosfære som muliggjør en fredelig løsning av alle de stridsspørsmål som foreligger. Demokratienes vilje til å forsvare friheten er ingen trusel mot freden. Men er det slik at de kommunistiske statene føler seg utrygge for en angrepskrig, bør de si fra hvilke garantier det er de krever for sin sikkerhet. Dersom de er villig til å gi den øvrige verden garantier for fred og sikkerhet, bør de også selv få tilsvarende garantier. Alle muligheter for et fredelig oppgjør må prøves på dette grunnlag i oppriktighet og med god vilje.

Når det gjelder arbeidet for å trygge en fredelig utvikling, er det disse kravene som står i forgrunnen:

1. Enhver angrepshandling, med hvilke våpen den enn blir gjennomført, og likegyldig om den skjer åpent eller i form av støtte til en borgerkrig i et annet land eller på annen måte, er en forbrytelse mot hele verdens fred og sikkerhet. Alle regjeringer må forplikte seg til ikke å gå til angrep på noen annen stat, og ikke å støtte noen angrepspolitikk.

Kommer det til væpnet konflikt, skal FN avgjøre hvem som er angriper.

2. FN må utvides til en organisasjon som omfatter alle land. FN bør utvikles til å bli et slikt redskap for freden at den får mulighet til å kunne avgjøre alle mellomfolkelige tvister som truer freden. Alle regjeringer må respektere de vedtak som FN gjør.
3. Korea-konflikten bør løses gjennom forhandlinger, ikke gjennom en appell til våpnene. Folket i Korea må få garantert sin rett til selv å bestemme over sine politiske forhold gjennom frie valg under FN's kontroll. Når krigen er slutt, må Korea få støtte og hjelp til gjenoppbyggingen av landet.
4. Når Peking-regjeringen har opphørt med sine angreps-handlinger, og dermed vist sin gode vilje til fredelig samarbeid med andre folk, bør denne regjering overta Chinass plass i FN.
5. Overfor de folk som ikke har selvstyre, må det føres en politikk som vil sikre dem nasjonal uavhengighet og politisk selvstendighet. Arbeidet for å støtte de underutviklede land i deres økonomiske utvikling, må samordnes og ytterligere utvikles under FN's ledelse.
6. Freden i Europa kan ikke trygges uten et fritt, selvstendig og demokratisk Tyskland, som får sin plass i FN sammen med de øvrige nasjoner. Det tyske folks ønske om et forenet Tyskland må imøtekommes gjennom virkelig frie valg i hele landet.
7. Stormaktene må endelig innfri sitt løfte om å gi Østerrike dets selvstendighet tilbake.
8. Når de mest brennende stridsspørsmål mellom stormaktene er løst, er forutsetningene til stede for den alminnelige nedrustning som alle folk lengter etter. Som et steg på veien må regjeringene bli enig om at ingen stat skal holde mer enn 1 prosent av landets befolkning under våpen, og at øvingstiden ikke i noe land må vare lenger enn to år.
9. Frykten for atombomben kan bare ryddes av veien om alle stormakter legger for dagen en oppriktig vilje til å løse pro-

blemet om en internasjonal kontroll av atom-energien. Når denne ordningen er gjennomført, skal alle lager av atom-bomber ødelegges og fremstilling av nye bomber forbys. En må søke å få i stand liknende løsninger også når det gjelder andre masseødeleggende våpen.

10. Det er et vesentlig vilkår for fred og gode mellomfolkelige forbindelser at folkene får mulighet til å lære hverandre å kjenne, og at alle hindringer for fritt samkvem mellom landene fjernes. I en fri og åpen verden må demokratiet trykkes gjennom frie valg, ytringsfrihet, forsamlingsfrihet, pressefrihet og fri forskning.

Fordi vi så sterkt føler alvoret i situasjonen, retter vi en inn-trengende appell til alle fredselskende mennesker om å slutte opp om dette programmet for fred og samarbeid. Det gjelder ikke noe mindre enn menneskehetens framtid og sivilisasjonens beståen.»

Sosialdemokratisk Forbund i Danmark.

Samvirkende Fagforbund i Danmark.

Det sosialdemokratiske parti, Island.

Landsorganisasjonen, Island.

Det norske Arbeiderparti.

Arbeidernes faglige Landsorganisasjon i Norge.

Sveriges Socialdemokratiska Arbetareparti.

Landsorganisasjonen i Sverige.

Sekretariatet innbyr Kongressen til å gjøre slikt vedtak:

Kongressen gir sin tilslutning til den nordiske arbeiderbeve-gelses manifest, fred med frihet. Sekretariatet pålegges å fort-sette arbeidet for fred og nedrustning på dette grunnlaget.

Dagsordens punkt 8 b.

Folk og Forsvar.

Innkommne forslag

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 313 *Avd. 48, Herøya, foreslår:*

«Folk og Forsvar» bygger på kollektivt medlemskap og har fått tilslutning fra en rekke organisasjoner. Ledelsen i en rekke av disse organisasjonene har foretatt denne tilmeldingen uten å forelegge saken for medlemmene. Blant disse er Arbeidernes faglige Landsorganisasjon.

Herøya Arbeiderforening anmoder om at spørsmålet «Folk og Forsvar» må bli satt opp på dagsorden til fagkongressen.»

Motivering:

Herøya Arbeiderforening er av den oppfatning at det burde være et rimelig krav at saken ble avgjort av medlemmene ved uravstemning, og at det ble gitt en forutgående orientering om organisasjonen.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret foreslår at saken utredes og begrunnes nærmere av sekretariatet.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 314 *Avd. 2, Torp Fagforening, foreslår:*

«at fagkongressen beslutter å ta avstand fra organisasjonen «Folk og Forsvar», fordi det er en organisasjon som har til oppgave:

å forherlige krigen og bryte ned enhver motstand mot den hensynsløse opprusting, krigspsykose og brutalisering som opprustningspolitikken og overgangen til krigsøkonomi fører med seg, og

fordi den søker å ensrette folket i den tro at krig er uunngåelig.»

M o t i v e r i n g :

Erfaringsmessig fører en slik politikk til at arbeidernes og folkets tilkjempete demokratiske og økonomiske rettigheter går tapt.

Kongressen pålegger sekretariatet å søke samarbeid med de organisasjoner og krefter som arbeider for nedrusting, et fredelig samarbeid mellom alle nasjoner og folk for løsning av de pågående konflikter ved forhandling.

L.O. med sine 500 000 medlemmer må stille seg i spissen for de krefter som bekjemper opprusting og krig, for derved også å bedre forutsetningene for å ivareta arbeidernes økonomiske og sosiale interesser.

Avd. 62, Salsbruket Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 315

«at Landsorganisasjonens kongress i 1953 straks må fatte vedtak om at L.O. meldes ut av organisasjonen «Folk og Forsvar».

M o t i v e r i n g :

Foreningen finner ikke at organisasjonen «Folk og Forsvar» er av den art at det er i samsvar hverken med arbeiderklassens fortid eller framtid at medlemmene mot sin vilje skal være tilsluttet denne organisasjon.

Selv om det påstås at det er for å demokratisere forsvaret, så blir resultatet at den yngre generasjon fra arbeiderklassen dras bort fra arbeiderorganisasjonene og på det vis glemmer sine mest elementære interesser.

Den tiltakende militariseringen av vårt folk vil før eller senere bringe arbeiderklassen ut på felter som det vil bli vanskelig å komme bort fra. Derfor vil man henstille at forslaget blir vedtatt og L.O. utmeldt straks.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret vil hen vise til landsmøtets vedtak i 1951 om at forbundet ikke tilmeldes «Folk og Forsvar».

Overensstemmende hermed tiltres forslagene i prinsippet.

NORSK SKOG- OG LANDARBEIDERFORBUND

Nr. 316 *Åmli Skog- og Landarbeiderforening, foreslår:*

«Spørsmålet om Landsorganisasjonens fortsatte medlemskap i «Folk og Forsvar» vert å sende avdelingane til avrøysting. Det same gjeld også for dei forbund som hev meldt seg inn i «Folk og Forsvar», utan avrøysting i avdelingane.»

Motivering:

Det er medlemmane sjøl som må ha avgjersla i den kurs organisasjonen skal fylgje i dette så vel som i andre spørsmål.

Forbundsstyrets innstilling:

Innmeldingen i organisasjonen «Folk og Forsvar» ble behandlet på vårt landsmøte i august 1952. Mot 29 stemmer vedtok landsmøtet å godkjenne innmeldingen i «Folk og Forsvar».

Under henvisning til dette vedtak kan forbundsstyret ikke gi sin tilslutning til forslaget fra Åmli Skog- Landarbeiderlag.

Nr. 317 *Fra sekretariatet.*

Forsvarskommisjonen av 1946 — som ved siden av representanter for samtlige politiske partier som da var representert i Stortinget også telte representanter for fagbevegelsen — understreket betydningen av at det hersker gjensidig tillit mellom forsvarsverket og folket. Den fremholdt at det bør drives et omfattende opplysningsarbeid om forsvarsspørsmålet i sin videste betydning. Til å ta seg av dette arbeid foreslo Kommisjonen en stemmig at det ble dannet en sentralforening for landets forsvar hvor de store upolitiske organisasjoner og andre frivillige organisasjoner skulle være med.

I tilslutning til Forsvarskommisjonens forslag oppnevnte daværende statsminister Einar Gerhardsen et arbeidsutvalg til å forberede dannelsen av en slik organisasjon. Blant utvalgets medlemmer var Landsorganisasjonens formann, Konrad Nordahl. Utvalgets forslag til vedtekter for den nye organisasjon

ble enstemmig tiltrådt av Landsorganisasjonens sekretariat i møte 6. februar 1951. Det ble samtidig vedtatt at Landsorganisasjonen skulle tilmelde seg organisasjonen Folk og Forsvar.

Når Landsorganisasjonens formann gikk med i den forberedende komité og sekretariatet enstemmig vedtok å tilmelde Landsorganisasjonen Folk og Forsvar, skjedde det i samsvar med Landsorganisasjonens vedtekter § 1, punkt 2. Det står her om Landsorganisasjonens oppgaver:

«å arbeide for å sikre friheten, rettssikkerheten og å bygge videre ut den demokratiske styreform slik den har utviklet seg i Norge».

Selv om det kan være delte meninger om tempoet, har det ikke hverken i Landsorganisasjonens sekretariat, i representantskapet eller på kongressen vært stilt forslag om at Landsorganisasjonen skulle motsette seg eller motarbeide utbyggingen av landets militære beredskap. Men når det således stort sett er samstemmighet om at landet må bygge ut sitt forsvar, må det være i fagorganisasjonens interesse å bidra sitt til å bygge ut den best mulige kontakt mellom folket og forsvaret, og medvirke til en demokratisering av forsvarsmakten. Bare i den utstrekning forsvaret kan gis forankring i folket og virke i takt med det økonomiske og sosiale liv i landet, kan en hindre at det utvikler seg til noe av en stat i staten.

Fagorganisasjonen er representert i ledelsen av Folk og Forsvar og organisasjonens virksomhet foregår i samsvar med forutsetningene for Landsorganisasjonens tilmelding. Folk og Forsvar kan heller ikke gjøre vedtak som påfører de enkelte tilsluttede organisasjoner plikter til å delta i de enkelte tiltak som organisasjonen setter i verk.

Sekretariatet har hele tiden forutsatt at kongressen skulle ta den endelige avgjørelse om Landsorganisasjonens stilling til organisasjonen Folk og Forsvar.

Sekretariatet kan ikke være enig i at spørsmålet blir «avgjort av medlemmene ved uravstemning», som det heter i enkelte av de innsendte forslag. Erfaringene viser at deltakelsen i en slik uravstemning er så liten at den ikke gir noe holdepunkt for vur-

dering av hvordan flertallet av medlemmene stiller seg. Ved behandling av spørsmålet i sammenheng med de øvrige saker på kongressens dagsorden, vil medlemmene ha full anledning til å gjøre sin oppfatning gjeldende. De valte representanter vil deretter på regulær måte treffe den endelige avgjørelse, etter at saken er utredet og diskutert av kongressen.

Under henvisning til foranstående innbyr sekretariatet Kongressen til å gjøre slikt vedtak:

«Kongressen godkjenner Landsorganisasjonens tilmelding til organisasjonen Folk og Forsvar».

Dagsordens punkt 9.

Fagorganisasjonen og kooperasjonen.

Innkommne forslag.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 5, Rørleggernes Fagforening, Oslo, foreslår:

Nr. 318

«L.O. går mer aktivt inn og med større innflytelse i Norges Kooperative Landsforening, samt arbeide for at N.K.L. må få de nødvendige importlisenser for innførsel av alle nødvendige varer, og i særdeleshet byggemateriell.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 163, Oslo, foreslår:

Nr. 319

«Fagkongressen må ta opp spørsmålet om å gjøre kooperasjonen effektiv og i samsvar med det som er formålet og hensikten med den.»

Motivering:

Det er i dag blant arbeidsfolk en utbredt misnøye med kooperasjonen, som ikke på noen måte oppfyller de krav og forventninger vi må kunne stille til den.

Hovedstyrets innstilling:

Hovedstyret erklærer seg enig i forslaget og forutsetter, slik som denne saken for tiden ligger an, at sekretariatet vil utarbeide nærmere retningslinjer vedrørende det framtidige arbeid på dette område.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 320 *Gaustad sykehus Personalforening* foreslår:

«at L.O. må gå mer aktivt inn for å få sine medlemmer til å støtte Norges Kooperative Landsforening ved å bli aktive kooperatører.»

Motivering:

Med den skarpe kamp som i dag føres på den økonomiske sektor av samfunnslivet, må L.O. ved siden av å støtte kravet om den nye prisloven, mer aktivt gå inn for å få sine medlemmer til å utbygge Norges Kooperative Landsforening for på den måten å utbygge de økonomiske posisjoner som alt er nådd.

Forretningsutvalgets innstilling:

Forslaget tiltres, idet både forbund og fagforeninger bør slutte opp om kooperasjonen.

NORSK SKOG- OG LANDARBEIDERFORBUND

Nr. 321 *Avd. 388, Austvatn Skog- og Landarbeiderforening*, foreslår:

«Fagorganisasjonen bør støtte kooperasjonen, men må ikke blande seg inn i dens indre anliggender, da det er i strid med kooperasjonens formål og statutter.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundet kjenner ikke til at fagorganisasjonen har planer om å blande seg inn i kooperasjonens indre anliggender.

Nr. 322 **Fra sekretariatet.**

I møte 24. mai 1950 oppnevnte sekretariatet et kooperativt utvalg til å ta seg av og organisere arbeidet for oppslutning om kooperasjonen blant de fagorganiserte. Landsorganisasjonens nestformann, P. Mentsen er formann i utvalget. Det består ellers av Josef Larsson og Alfred Ljøner, begge medlemmer av sekretariatet, arbeidsdirektør Gunnar Bråthen, tidligere sekretær i N.K.L., Randolf Arnesen, nestformann i Oslo Samvirkeklag, Einar Nielsen og redaktør Alfred Skar. Randolf Arnesen er utvalgets sekretær og Alfred Skar protokollsekretær.

Utvalget har satt seg i forbindelse med samorganisasjonene og de faglige utvalg med sikte på aktivisering av fagorganisasjonen i arbeidet for økt tilslutning til kooperasjonen. Gjennom dette samarbeid er det arrangert en rekke utmerkede møter rundt om i landet. Randolph Arnesen har holdt 86 foredrag for 17 794 tilhørere. Han har dessuten hatt konferanser med samorganisasjonene, de faglige utvalg og fagforeningene for planlegging av det videre arbeid. Dessverre har det ikke over alt lyktes å aktivisere fagorganisasjonen på dette område i den utstrekning som ønskelig kunne være. Det er gitt ut og spredt en brosjyre «Lønnstakerne og forbrukerkooperasjonen». Brosjyren er skrevet av Randolph Arnesen.

På N.K.L.s kongress i Lillehammer i september 1952, hvor det ble valt ny formann i Landsforeningen, ble det vedtatt å søke samarbeid med Arbeidernes faglige Landsorganisasjon for å øke oppslutningen fra fagbevegelsens medlemmer. Dette vedtak faller i tråd med sekretariatets eget syn og gir muligheter for et samarbeid mellom fagbevegelsen og den kooperative bevegelse om løsning av de problemer som er til stede og som vil melde seg i arbeidet med utbyggingen av forbrukerkooperasjonen. På dette grunnlag vil det også være mulig å skape økt tilslutning til kooperasjonen fra de fagorganiserte.

Sekretariatet innbyr derfor Kongressen til å gjøre slikt vedtak:

Kongressen oppfordrer alle medlemmer av Landsorganisasjonen til å slutte aktivt opp om forbrukerkooperasjonen. Kongressen gir sekretariatet fullmakt til å føre videre det arbeid som er tatt opp gjennom Det kooperative Utvalg.

Dagsordens punkt 10.

Diverse innskorne forslag.
Arbeidervernloven.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 323

Forslag fra

- Avd. 300 — Hilleren Industriarbeiderforening, Bergen,*
» *311 — Malersvennenes Forening, Bergen,*
» *312 — Bergen Trevarefabrikkarbeiderforening,*
» *313 — Blikkenslagernes Forening, Bergen,*
» *315 — Snekker- og Tømrernes Forening, Bergen,*
» *316 — Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening,*
Bergen.

Arbeidervernloven.

«Arbeidervernloven kreves revidert slik at bestemmelsen om vern for ulykker m. v. og bestemmelsen om overtidsarbeid blir klarere formulert. slik at loven virkelig blir vern for arbeiderne, hvilket også må være lovens hensikt.»

Motivering:

Bestemmelsen om vern mot ulykker m. v. er etter nå gjeldende lov helt illusorisk for bygningsarbeiderne. Når det gjelder overtidsbestemmelsen, må prinsippet være at loven hindrer forlengelse av 8-timers dagen. Vi forbeholder oss retten til å reise andre spørsmål i Arbeidervernloven og gi nærmere motivering for disse på kongressen.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret går ut fra at den offentlige lovkomité som for tiden sitter samlet for behandling av spørsmålet om revi-

sjon av Arbeidervernloven, er merksam på at lovens bestemmelser om vern mot ulykker trenger revisjon.

Forbundsstyret vil anbefale at kongressen henstiller til lovkomitéen å vie spørsmålet om særlige vernetiltak for bygningsarbeiderne spesiell oppmerksomhet.

Forbundsstyret vil også anbefale at det i Arbeidervernloven blir gitt klarere regler om at pålegg om overtidsarbeid bare må skje i unntakstilfelle, slik at overtidsarbeid ikke blir den alminnelige regel på arbeidsplassen. Dagens rettstilstand, hvor etter det primært blir beroende på arbeidsavtalen om overtidspålegg kan gis eller ikke, er lite tilfredsstillende. Loven bør klart slå fast at gjennomføringen av 8-timers dagen er ment som en realitet.

For øvrig må forbundsstyret i forbindelse med de foreliggende forslag kraftigst mulig anbefale at loven om ulykkestrygd for industriarbeidere blir tatt opp til revisjon, slik at bestemmelsene om arbeidsgivers ansvar når arbeidsulykker inntreffer, blir brakt i samsvar med våre alminnelige erstatningsrettslige prinsipper.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Avd. 101, Ardal foreslår:

Nr. 324

«Det henstilles til Landsorganisasjonen å søke utvirket at der blir innført ved lov 42 timers arbeidsuke for alle arbeidere som går helkontinuerlig skift.

I særdeleshet er det nødvendig at Landsorganisasjonen ved lov søker å utvirke at all betjening ved kraftstasjoner som er bygget inne i fjellet må få en arbeidsuke på 42 timer».

Motivering:

Det skulle vel være unødvendig overfor Landsorganisasjonen å motivere disse to forslag i en dypere grad fordi Landsorganisasjonen selv så inderlig godt kjenner til hvor nødvendig det er for alle arbeidere som har helkontinuerlig skift å få en kortere arbeidstid enn de som går på vanlig dagarbeid. Det er ikke bare den uheldige arbeidstid som er enerverende, men det er også i høy grad boligforholdene som er avgjørende for

om de som går helkontinuerlig skift kan få den nødvendige ro til sove og hvile.

Når det gjelder de kraftstasjoner som er bygget inn i fjellet er forholdet også det at det er et sterkt press på de som har sitt arbeid her inne. Vi kjenner til at det ved lov er slått fast at de som arbeider i gruver under jorden har 40 timers uke. Vi mener det er like enerverende for oss som arbeider i kraftstasjoner inne i fjellet som de som arbeider i gruver under jorden. Vi vil ikke hermed påstå at arbeidet som utføres i disse 2 grupper kan sidestilles med hverandre.

Vi håper at Landsorganisasjonen vil ta disse to punkter opp til drøfting på sin kongress og eventuelt nedsette en komité som får saken til bearbeidelse og som trer i forbindelse med Regjeringen for å få en lov fastlagt for det som er framholdt ovenfor.

Forbundsstyrets innstilling:

Ovennevnte forslag har vært forelagt forbundets styre, som har sluttet seg til forslaget.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 325 *Avd. 94, Nydalen, Oslo, foreslår:*

«I forbindelse med *Arbeidervernlovens* § 16, pkt. 2, linje 4, foreslår vi at klokkeslettet forandres fra kl. 22 til kl. 16, og at samtlige dispensasjoner blir inndratt.»

Hovedstyrets uttalelse:

Forslag fra avd. 4 og 94, Oslo — Arbeidervernloven.

Hovedstyret finner at spørsmålet bør henvises til den komité som for tiden arbeider med revisjon av Arbeidervernloven, med kongressens anbefaling.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 326 *Kommuneforbundets stedsstyre, Kristiansund N., foreslår:*

«Kongressen beslutter at det fra L.O. fremmes krav til den norske regjering om at offentlig forvaltning i sin helhet går inn under Lov om arbeidervern av 19. juni 1936.»

M o t i v e r i n g :

I henhold til lov om arbeidervern av 19. juni 1936, kap. I, § 1, pkt. d, er offentlig forvaltning unntatt fra loven. (Hvorvidt en virksomhet som drives av det offentlige er forvaltning, avgjøres av Kongen). Vi mener at denne bestemmelse i loven er uklar og kan fortolkes og blir praktisert på mange forskjellige måter, hvorfor alt som omfattes av offentlig forvaltning bør gå inn under loven.

*Fra Norsk Kommuneforbunds forretningsutvalg:
Forslaget oversendes sekretariatet.*

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Borregaardsarbeidernes tillitsmannsutvalg foreslår:

Nr. 327

Arbeidervernloven — Overtid.

«Fagkongressen krever at Arbeidervernlovens bestemmelser om overtid må revideres grundig og formes slik at de ikke kan være gjenstand for alle mulige fortolkninger.»

M o t i v e r i n g :

Slik som loven om overtid er formet, er den så uklar at enhver kan tolke den etter sitt eget syn. Selv etter å ha hørt sakkyn- diges utredninger, er man like klok, og ved spørsmål får man alltid det svar fra juridisk hold at man «antar» osv.

Loven skaper forvirring og ulemper, og det må settes alt inn på å få rettet på dette.

Avd. 6, Papirarbeidernes Forening, Borregaard, foreslår:

Nr. 328

«Arbeidervernlovens bestemmelse om overtid må være klarere. Alt arbeid utenfor den ordinære arbeidstid må være overtid. Ukens slutt må være etter endt arbeidstid lørdag kl. 13 for dagarbeidere og kl. 18 for skiftarbeidere.»

Avd. 87, Borregaard Bygningsarbeiderforening foreslår:

Nr. 329

«Revisjonen av Arbeidervernloven må også ta sikte på skjerpede bestemmelser om overtidsarbeid og begrensnng av dette til det absolutte minimum.»

Fra forbundsstyret:

Forbundsstyret tiltrer forslagene.

Nr. 330

Fra sekretariatet:

Ad. forslaget fra 101, Ardal av N.E.K.F.:

Spørsmålet om 42 timers arbeidsuke i helkontinuerlig skiftarbeid er av Kommunal- og Arbeidsdepartementet oversendt Arbeidervernlovkomitéen til behandling.

Til de øvrige forslag:

Som kjent har regjeringen oppnevnt en komité som har i oppdrag å legge fram innstilling når det gjelder revisjon av Arbeidervernloven. Komitéen er i arbeid og regner med å avslutte dette våren 1953. Sekretariatet fant det derfor riktig å oversende komitéen de endringsforslag som er innkommet allerede før kongressen. Det vil for øvrig bli nærmere redegjort for lovendingene på kongressen. Idet det vises til foranstående, innbyr sekretariatet kongressen til å gjøre slikt vedtak:

Kongressen godkjenner at de innkomne forslag er sendt Arbeidervernlovkomitéen.

FERIELOVEN

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 331

Forslag fra

Avd. 300 — Hilleren Industriarbeiderforening, Bergen,

• *311 — Malersvennernes Forening, Bergen,*

• *312 — Bergen Trevarefabrikkarbeiderforening,*

• *313 — Blikkenslagernes Forening, Bergen,*

• *315 — Snekker- og Tømrernes Forening, Bergen,*

• *316 — Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen.*

Ferieloven.

1. «Vår(e) forening(er) krever at ferielovens § 7 endres således at ferieavregningen blir forhøyet slik at arbeideren har sikkerhet for at ferielønnen dekker ferielovens prinsipper.»

Motivering:

Ferieloven gir arbeidsgiveren rett til å pålegge arbeideren å dele sin ferie i 2. Dette medfører at ferietakeren blir påført ekstrautgifter ved at feriereiser må foretas 2 ganger i året.

Dette fordi arbeidsgiveren egenmektig i henhold til ferieloven kan diktere arbeidstakeren ferie med begrensning innenfor et bestemt tidsrom. Dette har i flere tilfelle — spesielt i sesongbetonte fag — blitt benyttet av arbeidsgiveren som en arbeidsregulerende faktor, i stedet for lovens hensikt, at ferie skal tas på tidspunkt som kan gi arbeideren best mulig utbytte. Vi mener derfor at det er et berettiget krav at arbeidernes tillitsmann også blir medbestemmende ved fastsettelse av ferie. Hvis 3 ukersferien skal bli reell for lønnsnettakerne, må feriegodtgjørelsen forhøyes slik at ferielønnen dekker ferien.

2. «Vår(e) forening(er) krever at de bestemmelser som ferielovens § 6 inneholder, også gjøres gjeldende for § 7.» Nr. 332

Motivering:

Alle forhold tatt i betraktning er det urimelig at de fastlønte arbeidstakere skal ha fordeler framfor de timelønte. Vi peker på at ferielovens § 6 ikke gjør fradrag i ferien for arbeidsuførhet (3 måneder), svangerskap, pliktig militærtjeneste (3 måneder). Det er urimelig at disse selvfølgelige goder ikke skal tilkomme de arbeidere som er henvist til ferielønnsordningen etter § 7.

Avd. 5, Rørleggernes Fagforening, Oslo, foreslår:

Nr. 333

«Landsorganisasjonen går inn for en mer rettferdig fordeling og forhøyelse av feriepengene for alle organiserte lønnsnettakere.»

Motivering:

Enhver arbeider har rett til skikkelig ferie. Den nåværende ordning virker høyst urettferdig.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er av den mening at ferieloven nå har virket i såvidt lang tid at de mangler ved loven som en har kunnet

konstatere, bør lede til at arbeidet med revisjon av loven blir tatt opp.

Forbundsstyret vil anbefale at Landsorganisasjonen retter henvendelse til myndighetene for nedsettelse av offentlig komité til revisjon av ferieloven.

De foreliggende forslag fra forbundets avdelinger anbefales oversendt komitéen.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 334 Avd. 5, Bergen, foreslår:

Ferien.

I henhold til rundskriv nr. 45 fra L.O. og sirkulære nr. 28 fra N.J. M.F.s hovedstyre angående innsendelse av forslag til fagkongressen, vil avd. 5, Bergen, foreslå forandring av § 16, punkt 2, i verkstedsoverenskomsten mellom N.A.F. og M.V.L. på den ene side, og L.O. og N.J.M.F. på den annen side.

I den nåværende overenskomst heter det:

«Inntil 15. mai 1953 skal systemet med feriebooker og feriemerker bare gjelde når en arbeider slutter i bedriften i løpet av et opptjeningsår.»

Til dette vil vi fremme følgende forslag:

«Fra 16. mai 1953 skal systemet med feriebooker og feriemerker gjøres gjeldende selv om en arbeider ikke slutter ved bedriften.»

Motivering:

Grunnen til at vi vil fremme ovenstående forslag er at vi har medlemmer som har mistet sine feriepenger på grunn av at bedriften har gått konkurs, og flere tilfelle kan inntreffe.

Hovedstyrets uttalelse:

Forslag fra avd. 5, Bergen. — Ferien.

Hovedstyret viser til at den nevnte avtale bare gjelder for bedrifter som står tilsluttet Norsk Arbeidsgiverforening, og Arbeidsgiverforeningen er således ansvarlig for at feriegodtgjørelsen ved disse bedrifter blir utbetalt. Ved bedrifter utenfor Arbeidsgiverforeningen står en således fritt til å kreve feriebooker og feriemerker på den måte som loven foreskriver, hvis

man ikke ved disse bedrifter har truffet samme avtale som med Arbeidsgiverforeningen.

Under henvisning hertil finner hovedstyret at forslaget ikke behøver å foranledige noen forføyning fra kongressens side.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Bergens Elektrisitetsverks Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 335

Feriegodtgjøring.

«Bergens Elektrisitetsverks Arbeiderforening foreslår at L.O. tar opp spørsmålet om at ferielovens § 6 og 7 søkes endret, slik at alle arbeidstakere får sin feriegodtgjøring utregnet etter samlet årsinntekt. Den nåværende proSENTSATS, 6,5 %, bør samtidig søkes hevet til 7%.»

Motivering:

Den nåværende ordlyd i ferieloven har ført til at Bergens Elektr.verk (Bergen kommune) i de senere år 3 ganger har endret sine retningslinjer for utregning av feriegodtgjøring for timelønnte arbeidstakere.

Ferieloven ble i 1949 innført som feriebestemmelse i vår tariffavtale. Samme år ble feriegodtgjøringen utbetalt med 3 ukers lønn til arbeidstakere som ikke hadde arbeidet akkord, og med 6,5 % av samlet årsinntekt til arbeidstakere som hadde arbeidet akkord. Vår forening skrev da til Arbeidsdirektoratet og ba om dettes fortolkning av ferieloven på dette punkt. Direktoratet svarte den gang at kommunale arbeidere med timelønn var berettiget til 6,5 % feriegodtgjøring av samlet årsinntekt, selv om disse arbeidere har lønn under sykdom og for helligdager. Dette var også vår oppfatning. I overensstemmelse med dette ble så feriegodtgjøringen for årene 1950 og 1951 utbetalt.

I 1952 ble dette igjen endret, slik at alle arbeidstakere med timelønn fikk 3 ukers lønn + 6,5 % av eventuelt akkordoverskudd som feriegodtgjøring. Dette angivelig på grunn av dom i arbeidsrettssak mellom Fredrikstad kommune og Norsk Kommuneforbund i tvist om fortolkning av ferieloven.

Denne form for utregning av feriegodtgjøring fører til at lønnen for ferieukene blir lavere enn den gjennomsnittlige ukefor-

tjeneste ellers. Dette på grunn av at all overtidsgodtgjøring blir holdt utenom feriegodtgjøringen.

Hvis ferietiden skal kunne utnyttes som ferie, må feriegodtgjøringen, slik den økonomiske situasjon er for den enkelte arbeidstaker i dag, være betydelig større enn 3 ukers ordinær lønn.

Vi ber derfor kongressen pålegge L.O. å søke utvirket de nødvendige endringer i ferieloven, slik at alle kommunale arbeidstakere kan få utbetalt feriegodtgjøring prosentvis etter sin samlede årsinntekt.

*Fra Norsk Kommuneforbunds forretningsutvalg:
Forslaget oversendes sekretariatet.*

Nr. 336

Fra sekretariatet:

Kommunal- og Arbeidsdepartementet har oppnevnt en komité til å gjennomgå Ferieloven og eventuelt fremme forslag om endringer. Landsorganisasjonen er representert i komitéen. De innkomne forslag oversendes komitéen.

Diverse lovspørsmål.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 337

Avd. 163, Oslo, foreslår:

Arbeidsrettsdommer.

«Fagkongressen oppfordres til å ta skritt for å snu den pågående utvikling med undergraving av loven om 8-timersdagen, som arbeiderklassen gjennom fagorganisasjonen tilkjempet seg etter mange års kamp.

I og med at produksjonen samlet har vist en jevn stigning de siste år, må det tas sikte på en nedsettelse av arbeidstiden.

Arbeidsrettsdommer som gjør inngrep i vår rett til å disponere vår egen fritid, må omgjøres.

Som motivering for forslaget sine siste del, henvises det til Arbeidsrettens dom i saka ved Aal Ulefoss Brug den 11. okt. 1952. Direkte arbeiderfiendtlige arbeidsrettsdommer svarer ikke til arbeiderens stilling i samfunnet i dag.

Vi vil ikke unnlate å peke på at ansvaret for Arbeidsrettens sammensetting påhviler Regjeringen.»

Hovedstyrets uttalelse: Forslag fra avd. 163, Oslo. — Arbeidsrettsdommer.

Hovedstyret viser til at denne spesielle sak vedrører et annet forbund, og en har således ikke tilstrekkelig kjennskap til sakens sammenheng for å kunne bedømme om den vil ha noen skadelige virkninger på overenskomstenes og Arbeidervernlovens bestemmelser om overtid.

En er imidlertid kjent med at partene på forhånd var enige om at Arbeidsretten skulle fungere som voldgiftsrett, og at avgjørelsen også på forhånd var akseptert. Hertil kommer at ved denne bedrift er det et arbeidsreglement som spesielt tilplikter arbeiderne å utføre den omhandlede overtid.

Vi antar derfor at avgjørelsen i denne sak ikke vil ha de forutsatte skadevirkninger, og at den således ikke behøver å foranledige noen forføyninger fra kongressens side.

Fra sekretariatet:

Forslaget går såvidt skjønnes ut på at en skal endre reglene i arbeidervernloven og bestemmelsene i tariffavtalene om overtid. Dessuten stilles det krav om at «arbeidsrettsdommer som gjør inngrep i vår rett til å disponere vår egen fritid må omgjøres».

Skal en endre reglene i arbeidervernloven om overtid bør det i tilfelle skje ved den nå pågående revisjon av arbeidervernloven. Da arbeidervernlovkomitéen antakelig vil avslutte sitt arbeid før kongressen kan ta standpunkt til forslaget, har sekretariatet besluttet å oversende forslaget til komitéen før behandlingen av saken på kongressen.

De fleste tariffavtaler inneholder som kjent bestemmelser om overtidsgodtgjøring og bestemmelser om når overtid kan kreves. Det ville etter sekretariatets mening være naturlig om en endret disse bestemmelser i tilfelle en finner grunn til ytterligere å innskrenke bruken av overtid. Ved å gå fram på den måten ville en kunne vurdere arbeidskraftssituasjonen og produksjonsforholdene innen hvert forbunds fagområde. Sekre-

tariatet antar at en derved vil kunne få den mest elastiske ordning og en ordning som til enhver tid avpasses etter utviklingen på arbeidsmarkedet. Skulle en endre bestemmelsene om adgangen til overtid i arbeidervernloven slik at reguleringen kom til å få noen betydning ville bestemmelsene bli for stivbente.

Den av forslagsstilleren nevnte dom fra Ulefoss var ikke en arbeidsrettsdom, men en voldgiftsdom med Arbeidsrettens medlemmer som voldgiftsdommere. Dommen bygget sitt resultat på tariffavtalen og på det ved bedriften godkjente arbeidsreglement. De dommer som Arbeidsretten har avsagt kan selvsagt ikke omgjøres. Ønsker en å endre den nå rådende rettstilstand må en endre grunnlaget for dommene, d.v.s. en må endre tariffavtalene.

Ansvar for Arbeidsrettens sammensetning påhviler ikke bare Regjeringen, idet flertallet av rettens medlemmer oppnevnes etter forslag fra de 2 hovedorganisasjoner i arbeidslivet. Ulefossdommen var enstemmig.

Under henvisning til foranstående innbyr sekretariatet kongressen til å gjøre slikt vedtak:

Sekretariatet må til enhver tid i samråd med forbundene på grunnlag av situasjonen på arbeidsmarkedet vurdere bestemmelsene om overtid i overenskomsten.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Forslag fra

Nr. 339

Avd. 300 — Hilleren Industriarbeiderforening, Bergen,

» *311 — Malersvennenes Forening, Bergen,*

» *312 — Bergen Trevarefabrikkarbeiderforening,*

» *313 — Blikkenslagersvennenes Forening, Bergen,*

» *315 — Snekker- og Tømrernes Forening, Bergen,*

» *316 — Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen.*

«1. Arbeidstvistlovens § 40 kreves fjernet.»

M o t i v e r i n g :

Vi ser denne bestemmelse som en levning fra tider da lovgivningsmakten ble nyttet av de politiske makthavere til å stille opp strengest mulig ramme for arbeiderorganisasjonenes bevegelsesfrihet. Med det syn som i dag er rådende når det gjelder organisasjonenes ansvar og organisasjonenes oppgave i samfunnslivet, må en lovregel som § 40 ikke lenger beholdes, da den er lite i samsvar med nevnte syn.

«2. Arbeidstvistloven kreves revidert slik at Arbeidsretten gis mulighet til å ta de omstendigheter i betraktning som har ledet til en arbeidsnedleggelse ved bedømmelse av arbeidsnedleggelsen.» Nr. 340

M o t i v e r i n g :

Erfaringen viser at arbeidsnedleggelsen av Arbeidsretten bedømmes uten at de forhold som har ført til arbeidsnedleggelse blir tatt i betraktning ved bedømmelsen av konflikten. Det er urimelig at en provokatorisk og tariffstridig handling fra arbeidsgiverne ikke skal ha den minste betydning på arbeidsnedleggelsen.

Forbundsstyrets innstilling:

En går ut fra at den offentlige lovkomité som er oppnevnt med henblikk på revisjon av Arbeidstvistloven ikke vil ha avsluttet sitt arbeid, slik at spørsmålet om opphevelse av § 40 i loven kan drøftes av komitéen før endelig innstilling avgis.

Vedrørende adgangen til å ta en arbeidsgivers opptreden og handlemåte i betraktning ved bedømmelsen av om en arbeidsnedleggelse er ulovlig eller ikke, viser erfaring at ordningen i dag virker noe for stiv. En arbeidsnedleggelse er som regel et svar eller reaksjon på en bestemt handling eller unnlatelse fra arbeidsgiverens side. Det virker urimelig når rettslig prøvelse av lovligheten av denne handling eller unnlatelse først kan skje etter lengre tids forløp, mens rettsak vedrørende arbeidsnedleggelsen kan fremmes og behandles av Arbeidsretten på langt kortere varsel, til eksempel fra 4 dager til 1 uke.

Rettsreglene burde for disse tilfelles vedkommende gi klart påbud om at Arbeidsretten, når sak om ulovlig arbeidsnedleggelse behandles, skal ta i betraktning samtlige omstendigheter i forbindelse med arbeidsnedleggelsen, herunder også foreta en bedømmelse av eventuell handling eller unnlatelse fra arbeidsgiverens side som har ledet til arbeidsnedleggelsen, for deretter å avsi dom, ikke på grunnlag av rent formelle betraktninger vedrørende fredsplikten i tariffperioden, men i samsvar med det et rimelighetskrav oppstiller.

Det må m. a. o. i lovteksten gis klarere uttrykk for at Arbeidsretten skal kunne fastslå at en arbeidsnedleggelse er lovlig og nettmessig, trass i at den finner sted i en periode da den formelle fredsplikt eksisterer.

Nr. 341 Fra sekretariatet:

Forslaget går ut på at straffebestemmelsen i arbeidstvistlovens § 40 skal fjernes. I denne bestemmelse heter det:

- «1. Med bøter fra 5 til 25 000 kroner eller med fengsel inntil 3 måneder eller med begge disse straffer, straffes
- a. den som er med på beslutning om å iverksette, fortsette, støtte med bidrag eller godkjenne ulovlig arbeidsnedleggelse eller ulovlig arbeidsstenging, eller som medvirker hertil;
 - b. den som oppfordrer til å begynne eller fortsette sådan arbeidsstans, eller som støtter den eller innsamler eller utdeler innsamlede bidrag til dens iverksettelse eller fortsettelse, eller som medvirker hertil.»

På samme måte heter det i punkt 2 at den eller de arbeidsgivere som foretar eller fortsetter ulovlig arbeidsstenging hjemfaller til de samme straffer.

Bestemmelsene i arbeidstvistlovens § 40 var gjenstand for behandling og omforming av den nåværende arbeidstvistkomité. Endringen ble gjennomført i 1949. Det er derfor ikke sannsynlig at den nåværende arbeidstvistkomité kan anse seg berettiget til

pånytt å ta opp saken etter at den på dette punkt har avgitt sin innstilling. Spørsmålet om en har behov for en strafferettslig reaksjon mot de arbeidere og arbeidsgivere som støtter henholdsvis en ulovlig konflikt eller foretar en ulovlig arbeidsstenging kan selvsagt diskuteres. I innstillingen som lå til grunn for arbeidstvistloven av 1915 gikk alle parter inn for straffebestemmelser i loven. Senere har oppfatningen innen fagbevegelsen endret seg slik at en i 1946 stilte krav om at bestemmelsene i § 40 i hvert fall måtte endres slik at de ikke ensidig var rettet mot fagbevegelsen. Det var dette som skjedde ved revisjonen i 1949.

Det er på det rene at straffebestemmelsene i arbeidstvistlovens § 40 ikke har vært brukt i noe tilfelle etter krigen. Det er sekretariatets oppfatning at arbeidstvistkomitéen bør avslutte sitt arbeid innen 1. juli i år og at det deretter bør oppnevnes en ny komité som får i oppdrag bl. a å gjennomgå og i tilfelle fremkomme med forslag til endringer i loven. Ut fra dette synspunkt finner ikke sekretariatet å ville tilrå at spørsmålet om å fjerne § 40 i arbeidstvistloven blir oversendt arbeidstvistkomitéen, men at saken stilles i bero inntil ny komité er oppnevnt.

De samme foreninger har foreslått at arbeidstvistloven endres slik at Arbeidsretten gis mulighet til å ta de omstendigheter i betraktning som har ledet til en arbeidsnedleggelse.

I dette spørsmål er sekretariatet enig i de synspunkter som forbundsstyret har gitt uttrykk for i sin anbefaling av forslaget. Også dette spørsmål har vært drøftet i arbeidstvistkomitéen uten at komitéen har fremmet noe forslag. Det skulle derfor i og for seg ikke være noe i veien for at arbeidstvistkomitéen tok opp saken og leverte en innstilling om den før den avsluttet sitt arbeid. Sekretariatet har imidlertid liten tro på at det vil foreligge noe resultat fra arbeidstvistkomitéen innen den tid komitéen forutsettes å skulle avslutte sitt arbeid, og en foreslår derfor at også dette forslag stilles i bero inntil ny arbeidstvistkomité blir oppnevnt.

I samsvar med foranstående innbyr sekretariatet kongressen til å gjøre slikt vedtak:

Sekretariatet får fullmakt til å fremme forslag til arbeidstvistkomitéen i samsvar med foranstående premisser.

Nr. 342 NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 2, Oslo, foreslår:

Lærlingeloven.

«Retten til utdanning for all evnerik ungdom må lovfestes.»

Motivering:

All evnerik ungdom må få gratis skoleutdanning med lønn under skoletiden, slik at vedkommende ikke er til byrde for sin familie. Rett til utdanningen må ikke være et privilegium for de enkelte i samfunnet.

Forbundsstyrets uttalelse:

Angående ungdommens yrkesutdanning vises til Lærlingeloven som det for tiden arbeides med for å sette denne ut i praksis innen de forskjellige fag, og som bl. a. inneholder bestemmelser om betaling for skoletid på de forskjellige fagskoler.

Nr. 343 Fra sekretariatet:

Sekretariatet innbyr kongressen til å gjøre slikt vedtak:

Kongressen slutter seg til forbundsstyrets uttalelse. Forsåvidt avdeling 2's forslag har en videre mening, må spørsmålet løses ad lovgivningens vei.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 344 Forslag fra:

Avd. 300 — Hilderen Industrierarbeiderforening, Bergen,

» 311 — Malersvennernes Forening, Bergen,

» 312 — Bergen Trevarerfabrikkarbeiderforening,

» 313 — Blikkenslagernes Forening, Bergen,

» 315 — Snekker og Tømmerernes Forening, Bergen,

» 316 — Stein-, Jord- og sementarbeidernes forening, Bergen.

«Prioriterte krav i konkurs- og dødsbo m. v.

Vår(e) forening(er) krever at lov om fortrinnsrett for visse fordringer av 31. mai 1912 snarest må revideres, slik at arbeidslønn, ferielønn og liknende tilgodehavender gis fullgod sikkerhet.

Motivering:

Vi mener det er et rimelig krav at kongressen overfor de lovgivende myndigheter reiser dette spørsmål og stiller krav om endring i gjeldende lovbestemmelse i den hensikt at arbeidslønn, ferielønn m. v. kommer i 1. prioritet fram for skatter, trygdepenger og andre prioriterte fordringshavere.

Arbeidet med disse lovendringer må hurtigst mulig opptas, slik at en revidering — som nevnt ovenfor — kan finne sted.»

Forslag fra avdeling 423 — Hammerfest Bygningsarbeiderforening:

Nr. 345

«Lov om fortrinnsrett for visse fordringer av 31. mai 1912 revideres og endres slik at arbeidslønn gis fullgod sikkerhet.

Motivering:

Hammerfest Bygningsarbeiderforening har innen sitt arbeidsområde de siste år hatt 3—4 konkurser som har resultert i at arbeiderne har tapt ferie- og arbeidslønn.

Da de små bygg- og tømmermestre samt entreprenører har liten kapital og delvis påtar seg større byggearbeider enn de makter kommer de i den stilling at de må innstille sine utbetalinger som igjen medfører i de fleste tilfeller at arbeidslønninger blir udekket.

Når konkursen så inntreffer er boet så magert at det ikke gir dekning en gang for prioriterte krav.

Da dette er uholdbart må loven endres slik at når bygningsarbeiderne påbegynner et bygg eller arbeidsstykke må de ha garanti for at det til enhver tid er penger til dekning av arbeidslønninger og ytelser som utføres.

Vi viser for øvrig til vedtak i samme sak fattet av Norsk Bygningsindustriarbeiderforbunds landsmøte juni 1952.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret viser til ekspedisjon til Landsorganisasjonen av 24. august 1951, hvor vi anmodet Landsorganisasjonen om å ta dette spørsmål opp til behandling.

Nr. 346

Fra Sekretariatet:

De ovenfor nevnte foreninger foreslår at loven endres slik at når bygningsarbeiderne påbegynner et bygg eller arbeidsstykke må de ha garanti for at det til enhver tid er penger til dekning av arbeidslønninger og ytelser som utføres. Foreningene henviser for øvrig til det vedtak som ble gjort av Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund på dets landsmøte i 1952. Forbundsstyret viser også til henvendelsen til Arbeidernes faglige Landsorganisasjon i anledning vedtaket på landsmøtet, og henstiller til Arbeidernes faglige Landsorganisasjon å ta opp dette spørsmål til behandling.

Det kunne være spørsmål om å gå til myndighetene med forslag om en endring i lov av 31. mai 1912 om fortrinnsrett for visse fordringer. Denne loven slår fast at visse fordringer skal ha dekning framfor andre i konkurs- og dødsboer. Prioritetsrekken er nå følgende:

- a) Massekrav. Inn under denne kategori går skifteomkostninger og krav ellers som boet som sådant pådrar seg.
- b) Fordringer på skatt til stat og kommune, forutsatt at skatten ikke er eldre enn 3 år.
- c) Tidsbegrenset krav på toll av varer som er tatt på kredittopplag.
- d) Fordringer på avgift av sivile og militære embetsgårder.
- e) Legers, dyrlegers og jordmødres fordringer for kaldsmessig bistand.
- f) Apotekeres fordringer for legemidler og sykerekvisita som de har vært pliktige til å utlevere uten å sikre seg betalingen på forhånd.
- g) Skipsmannskapers samt tjeneres og andre til skyldnerens

husstand hørende personers fordringer på tilkommende lønn for de siste ni måneder før konkursens åpning eller — for dødsbos vedkommende — før skyldnerens død og inntil tre måneder etter dette tidspunkt, samt de i skyldnerens tjeneste værende underordnede betjenters, svenners, drengers og arbeideres tidligst åtte måneder før konkursen forfalne fordringer på tilkommende lønn (herunder feriegodtgjørelse) for et beløp svarende til det som er opptjent enten i de siste 2 måneder (for så vidt feriegodtgjørelse angår det siste år) før vedkommende sluttet sitt arbeide, eller i det samme tidsrum før konkursens åpning eller — for dødsboers vedkommende — før skyldnerens død og inntil en måned etter dette tidspunkt.

Det er etter sekretariatets mening rimelig at arbeidslønninger får en bedre prioritet i konkurs- og dødsboer enn den de har etter loven av 31. mai 1912.

Sekretariatet innbyr derfor kongressen til å gjøre slikt vedtak:

Sekretariatet vender seg til Det kgl. Justis- og Politidepartement med krav om en endring i lov av 31. mai 1912, § 1, slik at arbeidernes krav på lønn- og feriegodtgjøring gis bedre prioritet enn alle andre krav som etter loven er sikret fortrinnsvis dekning i konkurs- og dødsboer.

Avd. 423 — Hammerfest Bygningsarbeiderforening foreslår: Nr. 347

«Hammerfest Bygningsarbeiderforening har i møte 5. november 1952 påny behandlet spørsmålet om fraktutjevning. Det ble fattet vedtak om at saka sendes gjennom forbundet til behandling på fagkongressen 1953. Vi viser til tidligere vedtak oversendt Landsorganisasjonens sekretariat og nå sist Finnmark faglige Samorganisasjons representantskaps vedtak av april 1952 oversendt sekretariatet. Vi finner det unødvendig å komme noe nærmere inn på saken da tidligere skriv og vedtak skulle være fyldestgjørende.»

Forbundsstyrets innstilling:

Oversendes Kongressen med anbefaling.

- Nr. 348** **Fra Sekretariatet:**
Det vil på kongressen bli gitt en redegjøring om saken.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Sosialisering av papirindustrien.

- Nr. 349** *Avd. 21. Forenede Papirfabrikkers Arbeiderforening*
foreslår at kongressen drøfter og tar stilling til dette spørsmål.

Motivering:

Norsk Papirindustriarbeiderforbunds landsmøte i oktober 1951 vedtok enstemmig et forslag fra sin daværende formann, Stenklev, om sosialisering av papirindustrien.

Når vi ser utviklingen i dag i denne industri, med innskrenkninger og arbeidsløshet, må det være helt på sin plass at L.O. drøfter denne for samfunnet så viktige sak og tar stilling til denne.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundets landsmøte i 1951 nedsatte en komité til å arbeide videre med denne saken, og komiteens arbeid skal forelegges medlemmene. For øvrig har selvsagt forbundsstyret ikke noe imot at kongressen behandler spørsmålet.

- Nr. 350** **Fra Sekretariatet:**
Sekretariatet vil legge fram en uttalelse for kongressen.

Statskontroll av storbankene.

- Nr. 351** *Avd. 6. Papirarbeidernes Forening, Borregaard*
foreslår at storbankene settes under statskontroll. Det henvises til den store innflytelse disse storbanker har over store deler av det økonomiske liv.

Forbundsstyret uttaler:

Forbundsstyret tiltrer forslaget.

Fra Sekretariatet:

Nr. 352

«Sekretariatet vil legge fram innstilling for kongressen.»

TRYGDER

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Forslag fra

Nr. 353

- Avd. 300 — Hilleren Industriarbeiderforening, Bergen,*
 » 311 — *Malersvennernes Forening, Bergen,*
 » 312 — *Bergen Trevarefabrikkarbeiderforening,*
 » 313 — *Blikkenslagernes Forening, Bergen,*
 » 315 — *Snekker- og Tømrernes Forening, Bergen,*
 » 316 — *Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening,*
Bergen.

Trygdelovgivningen.

«Vår(e) forening(er) krever at stønad til arbeidsledighetstrygd, syke-trygd, uførhetstrygd osv. forhøyes og bringes i samsvar med et rimelig nivå til de til enhver tid gjeldende levekostnader.»

Motivering:

Det er vår bestemte oppfatning at en samfunnsborger som blir rammet av arbeidsledighet, sykdom, arbeidsulykke m. v. må gjennom samfunnet være garantert vilkår som sikrer de rammede medmennesker en forsvarlig levestandard. Vi peker i denne forbindelse på de ekstraomkostninger som for eks. sykdom, ulykke m. v. påfører den enkelte samfunnsborger med, for eks. legeutgifter, medisintgifter, rekreasjonsopphold og andre omkostninger som disse omstendigheter påfører.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret anbefaler at spørsmålet om trygdesatser m. m. snarest mulig blir behandlet og sett i sammenheng med foreliggende forslag om folketrygden.

Nr. 354 Forslag fra

- Avd. 300 — Hilleren Industriarbeiderforening, Bergen,*
 » *311 — Malersvennenes Forening, Bergen,*
 » *312 — Bergen Trevarefabrikkarbeiderforening,*
 » *313 — Blikkenslagernes Forening, Bergen,*
 » *315 — Snekker- og Tømrernes Forening, Bergen,*
 » *316 — Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening,*
Bergen.

«Vår(e) forening(er) foreslår at spørsmålet om pensjon for A.F.L.s medlemmer utredes av sekretariatet i kommende kongressperiode, og at saken realitetsbehandles på neste kongress.»

M o t i v e r i n g :

Vi viser til at endel forbund innenfor A.F.L. allerede har pensjon for sine medlemmer, nå sist Skog- og Landarbeiderforbundet.

Nr. 355 *Avd. 64, Teglverksarbeidernes Forening, Fredrikstad, foreslår:*

«Landsorganisasjonen opptar spørsmålet om ensartet pensjonsordning for samtlige lønnsmottakere.»

Nr. 356 *Avd. 5, Rørleggernes Fagforening, Oslo, foreslår:*

«Landsorganisasjonen går aktivt inn for en hurtig løsning av Folkestrygden. Vi mener at tiden er inne for en løsning av denne for arbeidsfolket så viktige sak.»

Forbundets innstilling:

Forbundsstyret vil rette en inntrengende henstilling om at de foran berørte trygdespørsmål snarest blir tatt opp til løsning i forbindelse med løsning av hele det trygdekompleks som Folkestrygden må omfatte.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 2, Oslo, foreslår:

Nr. 357

«Kongressen må ta stilling til de alderstrygdede under mottoet: Samfunnet må gjøre sin plikt mot de alderstrygdede, slik de trygdede har gjort mot samfunnet.»

Motivering:

Som ansvarlige mennesker er det vår plikt å sørge for at alle som blir gamle, skal ved lov være sikret å leve en skikkelig tilværelse.

Hovedstyrets uttalelse:

Forslag fra avd. 2, Oslo. — Alderstrygdede.

Hovedstyret erklærer seg prinsipielt enig i forslaget. En viser i den anledning til Stortingets behandling av saken og vil anbefale at kongressen stiller krav om at det gjøres mest mulig fortgang med gjennomføringen av folketrygden.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 1, Oslo Murarbeidere foreslår:

Nr. 358

Endringer i lov om ulykkestrygd for industriarbeidere av 24/6 1931.

En industriarbeider som i dag blir skadet under arbeid, erholder etter den nåværende lov om ulykkestrygd for industriarbeidere en rente som varierer etter den invaliditetsgrad som skaden medfører. Ved 100 % invaliditet utbetales maksimumsrente med kr. 3 000,00 pr. år, dvs. 60 % av lovens maksimumsinntekt kr. 5 000,00.

Sett på bakgrunn av leveprisomkostningene er dette en rente som ingen kan livberge seg på, selv om det gjelder personer uten forsørgelsesbyrde. En mann med forsørgelsesbyrde vil naturligvis komme i en håpløst vanskelig økonomisk stilling.

Er en så merksam på at bedriftsulykkene under og etter krigen har hatt en betydelig stigende tendens, er det grunn til å ta opp denne spesielle sak gjennom fagbevegelsen for å få gjennomført lovbestemmelser som svarer til forholdene i dag. Det er urimelig at den enkelte person som ulykken rammer, sammen med sin familie skal bære byrdene alene. Vi må også være merksam på at de forsikringer som tegnes gjennom fagforeningene, er engangsbetalinger med beløp som i dag bare betyr en kort avhjelp av nøden.

Det naturlige ville være å overføre denne trygd på bedriftene, som så kunne tegne forsikringer for hele sin arbeidsstokk.

Slik lovens § 32 nå er formet, fritar den bedriften og bedriftsledelsen for erstatningsansvar utover de premier som bedriften betaler til Riksstrygdeverket.

Lovens § 32 lyder slik:

«Ulykker som går inn under denne lov, medfører ikke plikt for arbeidsgiveren, hans fullmektig, arbeidsoppsynsmann, mester eller liknende til personlig å svare noen erstatning, med mindre det godtgjøres ved straffedom at vedkommende har voldt skaden forsettlig eller grovt uaktsomt.»

Dette lovbud har følgelig medført at bedriftsledelsen fritas for å betale erstatninger i de tilfelle den etter vanlige erstatningsregler ville vært erstatningspliktig. Det viser seg nemlig at selv om fabrikktilsynet finner at ulykken skyldes forsømmelser fra bedriftens side med forskriftsmessige anordninger til beskyttelse av arbeiderne, er dette i de fleste tilfelle ikke tilstrekkelig til at politiet eller domstolene vil betegne det som grov uaktsomhet, og vedkommende må følgelig frifinnes. Den skadede er derved avskåret fra å få erstatning. Bestemmelsen har ganske sikkert medført at bedriftene er skjødesløse med de lovmessige sikkerhetsforanstaltninger.

Prinsipielt bør en gjennomføre en lovbestemmelse som sikrer full lønnskompensasjon etter invaliditetsgrad for alle bedriftsulykker som medfører varig mén, og dessuten full lønn under sykdom for bedriftsskader. Bedriften får så gardere seg ved å tegne forsikringer for disse skader.

Dette forslaget vil medføre en endring av hele loven om ulykkestygdene for industriarbeidere, som hovedsakelig vil gå ut på større ytelser fra bedriftenes side.

Som en midlertidig ordning bør lovens § 32 endres slik at alle tilfelle av bedriftsulykker som skyldes feil fra bedriftens side, erstattes av denne etter vanlige erstatningsregler.

§ 32 foreslås endret slik:

«Ulykker som går inn under denne lov og som skyldes forsømmelser og mangel på aktsomhet fra bedriftens ledelse, hans fullmektig, arbeidsoppsynsmann, mester eller liknende, blir å erstatte av bedriften med ytelser som svarer til den gjennomsnittlige inntekt vedkommende skadede har hatt i de siste 5 år så lenge vedkommende er helt eller delvis arbeidsufør, og i tilfelle invaliditet beregnes en årlig rente av den fulle lønn som svarer til invaliditetsgraden.

Det påligger Riksstrygdeverket å innkreve erstatningen. Riksstrygdeverket forskutterer skadedes rente fra skadedagen og forvalter det endelige erstatningsbeløp med månedlige utbetalinger til skadede.»

I tilfelle dødsfall betales renten til skadedes etterlatte etter lovens nåværende bestemmelser, likevel slik at satsene heves i forhold til leveomkostningene.

Disse invaliderenter skal også reguleres i forhold til arbeidslønningene i faget til enhver tid.

Det kan til slutt opplyses at Kontoret for fri retts hjelp som har hatt til behandling en rekke av disse saker uten å kunne hjelpe vedkommende på grunn av gjeldende lovbestemmelser, har notert disse lovbestemmelser som modne for revisjon. Lovbestemmelsene virker i dag som en hån mot de skadede. Enhver kan tenke seg hva en arbeider som på grunn av sitt arbeid er blitt 100 % invalid, må tenke når han bys en årlig rente på kr. 3 000,00 til å leve av i våre dager, da utgiftene til mat overstiger dette beløp, og en må regne med at en invalid har økte utgifter på grunn av sin invaliditet.

Forbundsstyrets uttalelse:

Forslaget fra Oslo Murarbeidere vedr. endringer i lov om ulykkestrygd er det samme forslag som ble fremmet til fagkongressen 1949, og som kongressen besluttet å oversende det nye sekretariat.

Forbundsstyret er kjent med at forslaget er sendt videre til departementet og er til behandling i den komitéen som for tiden behandler folketrygden.

Forbundsstyret finner ingen grunn til ikke å anbefale det innsendte forslag, for at fagkongressen på ny kan få understreket nødvendigheten av å få en endring i den nåværende lovparagraf 32 i lov om ulykkestrygd for industriarbeidere. Forbundsstyret anbefaler således forslaget.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 2, Torp Fagforening, foreslår:

Nr. 359

«at kongressen beslutter å inngå til Storting og Regjering med krav om at alderstrygden må heves til et nivå, så de som er trygdet kan leve anstendig av sin trygd. Beskatning av trygden må selvsagt opphøre.

Det pekes i samme forbindelse på at våre sosiale trygder må samarbeides i en Folketrygd, som gir de mennesker som er avhengig av samfunnets hjelp levelige vilkår, og at den ordning som det foreligger proposisjon om, ansees som ufullstendig og uantagelig.»

Motivering:

De mennesker som i dag er henvist til å leve av de sosiale trygder fører en kummerlig tilværelse, hvis de ikke har hjelp også utenom trygden.

All privat innsamling til hjelp foretatt av private veldedighetsorganisasjoner og den økte opprettelse av private pensjonskasser ved de store bedrifter, understreker at de sosiale trygder er helt utilstrekkelige. Samfunnet har plikt på seg til å hjelpe dem som ikke kan arbeide, og ikke la dem komme i taknemlighetsgjeld til andre mennesker for hjelp som samfunnet plikter å gi dem.

De private pensjonskasser som i dag opprettes i samarbeid mellom de store bedrifter og fagforeninger, er egnet til å bortlede oppmerksomheten fra den mangelfulle trygd samfunnet yter, og må betraktes som en overgangsordning og en erstatning inntil vi får en forsvarlig trygd. De store bedrifter må beskattes for å kunne gi alle arbeidere samme trygd. Alt annet strir mot fagorganisasjonens solidariske grunnprinsipp.

Norsk Papirindustriarbeiderforbunds forbundsstyre uttaler:

Prinsipielt tiltrer forbundsstyret forslaget, men forbundsstyret ser det slik at Storting og Regjering har sin oppmerksomhet henvendt på alderstrygden samtidig som det er nedsatt en komité for å samordne de sosiale trygder i en «Folketrygd». Ut fra disse forutsetninger skulle forslaget fra Torp Fagforening for så vidt være overflødig.

Nr. 360 Fra Sekretariatet:

Sekretariatet er enig i at det sosiale trygdestellet må bygges ut, slik at alle som på grunn av alder, uførhet, sykdom eller arbeidsledighet ikke selv makter det, kan ha et forsvarlig underhold. Stønadsattsene må til enhver tid reguleres i samsvar med det gjeldende prisnivå, selv om dette innebærer en forhøyelse av premiene der hvor trygden er basert på premiesystemer.

Utbyggingen av den alminnelige sosiale forsorg er en viktig samfunnsmessig oppgave som hører inn under stat og kommune og må løses av deres organer. Fagorganisasjonen kan for sitt vedkommende bare støtte opp om bestrepelsene for å skape tilfredsstillende trygd for alle samfunnsborgere som trenger det. Stortingets prinsipielle tilslutning til framlegget om folketrygden er et viktig steg i den retning som det må bygges videre på.

Under henvisning til foranstående innbyr sekretariatet kongressen til å gjøre slikt vedtak:

De innsendte forslag oversendes sekretariatet, som får i oppdrag å fremme dem overfor vedkommende instanser eller myndigheter i den utstrekning og den form det anses hensiktsmessig.

BOLIGSPØRSMAL

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 311, Malersvennenes Forening, Bergen, foreslår:

Nr. 361

«*Boligreisinga.*

1. Lånegrensen for Husbanken, Bolig- og Bustadbanken, må reguleres og tilpasses de faktiske byggekostnader for boliger.
2. Nedskrivningsbidraget må avpasses slik at forrentningen av lånekapitalen dekkes av en sosialt forsvarlig husleie.
3. Økonomisk støtte til byggeforskning.
4. Gjennomføring av en standardisert og rasjonell produksjon av byggematerialer, samt en planmessig og økonomisk prosjektering av boligbyggingen.
5. Bestemmelsene om bygging med egne materialer innskjerpes og håndheves på en effektiv måte.»

Avd. 354, Sten-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Trondheim, foreslår:

Nr. 362

«Idet foreningen vil peke på den skrikende mangel på husvær for landets befolkning og særdeles for landets arbeiderklasse, vil foreningen

pålegge forbundsstyret at spørsmålet om større materialtildeling til boligbygg, samt en forhøyelse av Husbankens stønad til boligbyggingen blir reist på L.O.s kongress.»

Motivering:

Under debatten angående dette forslag oppfattet vi forslagsstillerens mening slik at det vedtak som ble gjort på forbundets landsmøte angående boligspørsmålet, bør opptas på L.O.s kongress og om mulig vedtas av kongressen, for derved å få mer tyngde i kravet om økt boligbygging og lettere lånevilkår i Husbanken for den jevne lønnsmottaker.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret viser til nedenstående vedtak på landsmøtet i juni 1952, som anbefales støttet av kongressen:

«Gjennom opprettelsen av Den norske Stats Husbank, regulering av byggeløyver og arealbegrensninger har det stort sett vært mulig å la boligbyggingen etter krigen komme alminnelige lønnsmottakere til gode.

Landsmøtet vil imidlertid peke på at de stadig stigende byggekostnader har ført til at boligbyggingen på dette sosiale grunnlag er i fare. Dette skyldes at Husbanken i sin finansieringspolitikk ikke har tatt nødvendig hensyn til den stigning i byggekostnadene som har funnet sted. Dette forhold har ført til krav om så store egneinnskudd at den alminnelige lønns-mottaker ikke kan make det.

Husbanken synes derfor mer og mer å bli finansieringsinstitutt for de mer velstilte grupper i samfunnet. Dette svekker den sosiale boligbygging og vil føre til stagnasjon av boligproduksjonen. De høye byggekostnader må ikke føre til senkning av byggevolumet og boligstandarden.

Landsmøtet er derfor av den bestemte oppfatning at det må treffes effektive tiltak for å hindre de uheldige konsekvenser som denne utvikling fører med seg.

Som et ledd i disse tiltak vil landsmøtet peke på følgende:

1. Lånegrensene for Husbanken, Bolig- og Bustadbanken må reguleres og tilpasses de faktiske byggekostnader for boliger.
2. Nedskrivningsbidraget må avpasses slik at forrentningen av lånekapitalen dekkes av en sosialt forsvarlig husleie.
3. Økonomisk støtte til byggeforskning.
4. Gjennomføring av en standardisert og rasjonell produksjon av byggematerialer samt en planmessig og økonomisk prosjektering av boligbyggingen.
5. Bestemmelsene om bygging med egne materialer innskjerpes og håndheves på en effektiv måte. »

Avd. 5, Rørleggernes Fagforening, Oslo, foreslår:

Nr. 363

Fagbevegelsen — Norsk Leieboersamband.

L.O. går inn for et bedre samarbeid mellom fagbevegelsen og Norsk Leieboersamband.»

Motivering:

Vi tror at et bedre samarbeid kan skape større resultat på boligmarkedets område.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres, idet forbundsstyret vil anbefale at L.O. etablerer det best mulige samarbeid med leieboerbevegelsen.

Fra Sekretariatet:

Nr. 364

«Sekretariatet vil legge fram innstilling på kongressen.»

Diverse innkomne forslag.

NORSK ARBEIDSMANNSFORBUND

Skorovas fagforening, foreslår:

Nr. 365

«at statens gruveselskaper utmeldes av Bergverkenes Landssammenslutning».

Motivering:

I og med at Det norske Arbeiderparti sitter som landets styrende og har overtatt en stor del av de gruver som før var i privat eie, ser vi oss nødsaget til å komme med vårt forslag.

Vi kan regne med at 80 pst. av alle gruvearbeidere er arbeiderpartifolk, og statens gruver skulle da gå foran de private med et godt eksempel for våre krav.

Vi er selv sagt ikke interessert i å motarbeide oss selv og slik som situasjonen er i dag blir det faktisk så.

Som arbeidere står gruvens folk praktisk talt på samme nivå som før krigen, og vi minner om de mangler som er størst: f. eks. pensjon, lønn under sykdom osv.

Forbundets standpunkt:

Forbundet er enig i at spørsmålet om utmeldelse blir tatt opp med Statens Gruveselskap og Industridepartementet og at en søker å påskynde ordningen med egen forhandlingsorganisasjon for de produksjonsbedrifter som drives av staten.

Nr. 366 *Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, foreslår:*

«Opprettelse av en Statens Arbeidsgiverforening.

Kongressen gir sekretariatet i oppdrag å utvirke til at man får en Statens Arbeidsgiverforening for de produksjonsbedrifter hvor Staten representerer hovedinteressene.»

Motivering:

Som bekjent driver Staten en del produksjonsbedrifter. Vi nevner bl. a. Marinens Hovedverft, Raufoss Ammunisjonsfabrikker, Kongsberg Våpenfabrikk, A/S Årdal og Sunndal Verk og A/S Norsk Jernverk. I den tid vårt forbund har hatt anledning til å drive tarifforhandlinger med f. eks. A/S Norsk Jernverk, har det vist seg meget vanskelig å komme til forsvarlige tariffmessige forhold. Det tok oss bl. a. 1½ år for å få istandbrakt tariffmessige forhold for våre medlemmer ved

A/S Norsk Jernverk og det var ikke mulig å få forhandlinger før man var gått til plassoppsigelser. Ved å samordne disse bedrifter i en Statens Arbeidsgiverforening skulle det også — sett samfunnsmessig — være mulig å følge en linje som begge parter kunne være tjent med.

Fra Sekretariatet:

Sekretariatet vil legge fram innstilling på kongressen.

Nr. 367

NORSK CENTRALFORENING FOR BOKTRYKKERE.

Skien's Typografiske Forening, foreslår:

Nr. 368

«Skien's Typografiske Forening går inn for den innsamling som skal foretas i forbindelse med India-hjelpen. Landsorganisasjonen har ved flere høve vært merksam på de «underutviklede land» og ønsket å gi hjelp.

Vi henstiller til fagkongressen å gjøre vedtak om at hvert medlem gir minst 1 timelønning, eventuelt 2, slik at formålet kan fremmes og være til gagn.»

Hovedstyrets uttalelse:

Centralforeningens hovedstyre kan ikke tiltre forslaget, idet kongressen etter vår mening ikke har rett til å fatte slikt vedtak.

Fra Sekretariatet:

Sekretariatet innbyr Kongressen til å gjøre slikt vedtak:

Nr. 369

Hovedstyrets standpunkt om ikke å vedta fast utlikning på hvert medlem tiltres. Kongressen vil imidlertid understreke at hjelpen til de underutviklede land — i denne sammenheng India-hjelpen — settes i verk som en folkeaksjon. Kongressen retter derfor oppfordring til alle tilsluttede organisasjoner og enkeltmedlemmer om å støtte innsamlingen og folkeaksjonen på beste måte.

Avd. 34, Hillevåg Tekstilarbeiderforening, foreslår:

Nr. 370

«Fagkongressen bemyndiger sekretariatet til å utarbeide planer for dannelse av en landsomfattende «Folkeherberge-organisasjon». For-

utsetningen er å kunne benytte de forskjellige Folkets Hus som billige overnattingssteder i ferietiden for fagorganiserte arbeidere, som er på reise.

Videre er det forutsetningen at det blir eierne av de forskjellige Folkets Hus som sørger for og anskaffer det nødvendige utstyr osv.

Likeledes må det være adgang for andre arbeiderorganisasjoner som måtte ønske å opprette et herberge på sitt hjemsted, å nytte andre høvelige lokaler.

L. O. oppretter et lånefond på kr. 100 000,00 for å kunne yte kort-siktige lån til dem som måtte ha hjelpebehov, for anskaffelse av det nødvendige utstyr.

L. O.s representantskap blir forelagt planene for godkjenning.»

Motivering:

I ferietiden er det mange mennesker ute og reiser. Som en følge av dette er det vanskelig å få hotellplass om en måtte ønske det. En stor del har heller ikke økonomisk anledning til å nytte hotell. Noen tar derfor ut med telter, motorbåter, varebiler o.l., og overnatter i dette. I vårt ugjestmilde klima er det ofte mange som lir vondt på denne måte. Vi må også anta at det er mange som ikke ønsker å reise eller overnatte på dette vis og derfor ikke kommer noe sted i det hele tatt.

Nettopp i ferietiden innstilles eller i hvert fall innskrenkes møtevirksomheten. En følge av dette er at de forskjellige Folkets Hus rundt om i landet for en stor del står ubenyttet. Vi finner dette forhold meningsløst og lite rasjonelt all den tid det er et stort behov for billige overnattingssteder. Vi tror de fleste Folkets Hus for en del måtte kunne omstilles til «Folkeherberge» i ferietiden, med relativt liten kostnad.

I alminnelighet eies og drives de forskjellige Folkets Hus av de lokale arbeiderorganisasjoner. Disse måtte aktiviseres med det formål å få opprettet et «Folkeherberge» på stedet. Allikevel mener vi det må bli en frivillig sak.

Enkelte steder er det gjerne arbeiderorganisasjoner som ikke har noe Folkets Hus. Disse burde også aktiviseres for opprettelse av et «Folkeherberge» på sitt hjemsted så sant de kunne skaffe høvelige lokaler.

Vi mener videre at man ikke må komme i noe som helst kon-

kurransforhold til Norges Ungdomsherberger. Tvert om bør man heller søke samarbeid og nytte de erfaringer disse har gjort, og ellers benytte Norges Ungdomsherberger som mønster.

Vi kan tenke oss at det kan by på visse økonomiske vansker for enkelte å skaffe det nødvendige utstyr, skjønt behovet kan være stort. Vi mener derfor at A.F.L. bør ha et lånefond på kr. 100 000 000 som kan nyttes til kortsiktige lån for dem som måtte trenge hjelp.

Sekretariatet arbeider ut forslag til lover, forskrifter, reglementer, ordensregler og minimumskrav til utstyr osv. og forelegger dette for representantskapet til godkjenning.

Forbundsstyrets uttalelse:

Vi forstår det slik at bakgrunnen for avdelingens forslag er å gjøre noe effektivt for å lette reisemulighetene for folk som av økonomiske grunner vanskelig kan nytte sin ferie helt ut.

Denne tanke er god og alle positive forslag i denne retning fortjener støtte. Hvor vidt en ordning som foreslått av Hillevåg Tekstilarbeiderforening kan gjennomføres i praksis er vanskelig å uttale seg om, men at det kan by på praktiske vansker må en regne med.

Da organisasjonen Norsk Folkeferie ble stiftet var det med samme formål som det som ligger til grunn for avdelingens forslag, nemlig å legge til rette mulighetene for best mulig utnyttelse av ferien for arbeidsfolk, noe som ble særlig aktuelt etter at loven om 3 ukers ferie ble gjennomført. Forbundsstyret er derfor av den oppfatning at dette er en oppgave som eventuelt må løses av Norsk Folkeferie, og at Landsorganisasjonen ikke kan påta seg økonomiske forpliktelser utover den støtte som til enhver tid gis denne organisasjon.

Fra sekretariatet:

Sekretariatet tiltrer forbundsstyrets standpunkt, og innbyr kongressen til å gjøre vedtak i samsvar med det.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

- Nr. 372 Forslag fra Vikum- Torbund vegarbeiderforening om at faste vegarbeidere skal ha fortrinnsretten til arbeid på *alle* vegbevlgninger.

M o t i v e r i n g :

Det viser seg at i tilfelle det blir en kortere stans ved en bedrift eller lignende, blir de oppsagte arbeidere som oftest sendt på vegarbeid med ekstraordinære midler. Derimot er det som oftest aldri snakk om ekstraordinære midler til arbeidsledige vegarbeidere selv om disse må gå arbeidsledige månedsvis ad gangen.

Så kunne vi vegarbeidere få en bedre beskyttelse i den retning ville meget være tjent.

Forbundets standpunkt:

Selvom forbundet arbeider for å få opprettet en fast arbeidsstokk innen vegetaten anser forbundet at det kan skape vansker med å vedta et slikt forslag

- Nr. 373 Gardermoen og Trandum Statsarbeiderforening, foreslår:

«Gullmerke for langt medlemsskap i L.O.

Der tildeles medlemmer med 30 års medlemsskap sammenhengende i L.O., uansett overflytning fra forbund til forbund, et gullmerke. Merket blir å utdele av L.O.

M o t i v e r i n g :

Foreningen mener at slik som det er nå, at de forskjellige forbund har sitt eget gullmerke, kan det virke uheldig for mange medlemmer som har langt medlemsskap i fagbevegelsen. Betingelsen for å få dette merke er jo at medlemsskapet har vært sammenhengende i vedkommende forbund. Det kan være medlemmer som snart har krav på å få dette hederstegn i ett forbund, men som så blir pålagt å flytte over til et annet forbund på grunn av yrkesskifte. Dette vil man komme bort fra hvis det blir innstiftet et felles hederstegn for langt medlemsskap i L.O.

Forbundets standpunkt:

Liknende forslag ble behandlet på vårt forbunds landsmøte, hvor det ble fattet vedtak om å oversende forslaget til L.O. Forbundet anbefaler at det blir vedtatt på kongressen å innstifte et gullmerke for langt medlemsskap i L.O.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 6. Oslo, foreslår:

Nr. 374

Arbeidernes faglige Landsorganisasjon utarbeider et gullmerke som tildeles alle med 25 års medlemsskap i L.O.

Dette merke skal erstatte de gullmerker eller andre forbundstegn som de enkelte forbund tildeler sine medlemmer etter fastsatte åremål. Det opptas forhandlinger med de respektive forbund om den økonomiske side av saken, slik at det blir trukket opp retningslinjer for tildeling, og om L.O. eller forbundene skal betale merket.

M o t i v e r i n g :

Som kjent er det nå forskjellige former innen de forskjellige forbund når det gjelder å vise oppmerksomhet til medlemmer med langt medlemsskap. Noen bruker tegn i form av nåler, andre diplomer o.s.v. etter fastsatt åremål innen det bestemte forbund.

Dette skaper ikke så lite misnøye blant medlemmer som på grunn av skiftende yrke må overføre sitt medlemsskap fra det ene forbund til det andre innen L.O.

Disse forskjellige ordninger kan medføre at medlemmer med hvilket som helst åremål innen L.O. ikke kan oppnå å få tildelt denne påskjønnelse innen noe forbund, hvis skiftende yrke medfører overføring fra forbund til forbund.

Vi mener at skal det virke rettferdig, bør det være en fast ordning slik at et hederstegn blir tildelt et medlem når vedkommende har sammenhengende medlemsskap i L.O. etter et fastsatt åremål.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er av den oppfatning at spørsmålet bør utredes og foreslår at det nedsettes en komité for dette formål.

Forslag fra Norsk Arbeidsmannsforbund:

Nr. 375 «Forbundet foreslår at L.O. medvirker til å få gjennomført ensartede forsikringsbestemmelser for de tilsluttede forbund.»

Nr. 376 *Norsk Papirindustriarbeiderforbund:*

Forbundet foreslår at Landsorganisasjonen tar opp til behandling spørsmålet om forbundenes forsikringskasser, hvor man kan få inn likelydende bestemmelser med hensyn til utbetaling av stønader av de forskjellige forbunds forsikringskasser.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND:

Nr. 377 *Avdeling 435 — Kvalsund Bygningsarbeiderforening, foreslår:*

«Tilsigelsesrett til arbeidet.

Avdelingen foreslår at forbundet går inn for å gi medlemmene tilsigelsesretten til arbeidet slik som Transportarbeiderforeningene praktiserer dette.»

Motivering:

Slik som det nå praktiseres har de uorganiserte like stor rett til arbeidsplassen som de organiserte og dertil høster de samme goder som organisasjonen gir medlemmene.

Forbundsstyrets innstilling:

Oversendes kongressen, idet en forutsetter at denne drøfter prinsippet om organisasjonsfriheten og L.O.s holdning til de uorganiserte arbeidstakere og til fagforbund utenfor L.O.

Nr. 378 *Forslag fra avdeling 5 — Rørleggernes Fagforening, Oslo:*

«Norges handel med utlandet.

L.O. går inn for bedre handelsforbindelser mellom Norge og alle land i verden.»

Motivering:

Etter krigen har handelen mellom landene øst-vest stagnert og dette mener vi ikke tjener arbeiderklassens interesser. Norge må derfor handle med de land som kan gi oss de fordelaktigste betingelser.

Forbundsstyrets innstilling:

Oversendes kongressen.

NORSK MURERFORBUND:

Avd. 12, Eidsvoll avdeling, foreslår:

Nr. 379

Arbeidere som blir valgt inn i ulønne kommunale verv, skal ha full lønn av arbeidsgiveren for den tid han (eller hun) blir fraværende fra arbeidet for å utføre sitt verv.

Konklusjon:

Arbeidere i stat og kommune har full lønn under utførelse av kommunale verv. Formenn og høgre funksjonærer i private bedrifter har full lønn, mens arbeidere i samme bedrift ikke får noe vederlag for den tapte arbeidsfortjeneste.

Forbundsstyrets uttalelse:

Eidsvoll avdelings forslag ble ikke anbefalt av forbundsstyret.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avdeling 44, Tyssedal, foreslår:

Nr. 380

«Opplysningsarbeidet.

Fagorganisasjonens nåværende administrasjon i forbindelse med opplysningsarbeidet må rasjonaliseres.»

Motivering:

Opplysningsarbeidet er etter vår mening overadministrert og for kostbart.

Det skulle ikke være nødvendig med en lønnet opplysningssekretær i hvert forbund + 1 i hver samorganisasjon og på toppen av det hele Opplysningsforbundet.

Man er av den oppfatning at minst kr. 300 000.00 kan spares på dette område til fordel for de som skal gis opplysning.

Nr. 381 *Kasserere og medlemskontingent:*

På dette område vil man oppta tanken om gjennomføring av en ensartet kontingent for alle fagorganisasjonens medlemmer og en ensartet innbetaling av kontingent, og dermed muligens kunne innskrenke antallet av kasserere i forbundene til en felles hovedkasserer med nødvendig bokholderiassistanse.

Motivering:

Med en sådan samordning skulle man kunne bringe administrasjonsomkostningene betraktelig nedover i forbundene.

Forbundsstyret innstilling:

Da motiveringene fra Elektrokjemisk Arbeiderforening, Tyssedal, for de foreliggende forslag er mer enn mangelfulle, kan forbundsstyret ikke tiltre disse.

Nr. 382 **Fra sekretariatet:**

**Sekretariatet innbyr kongressen til å gjøre slikt vedtak:
Forslagene oversendes det nye sekretariat.**

